



VLAAMS PARLEMENT

ZITTING 1995-1996

PLENAIRE VERGADERING

HANDELINGEN 34

VERGADERING VAN DINSDAG 2 APRIL 1996

BENOEMING LEDEN RAAD VAN BESTUUR BRTN

DECREET BEPERKING PROGRAMMATIE EN BENOEMING IN SOMMIGE
ONDERWIJSSECTOREN

RESOLUTIE UITWERKEN UITSTAPREGELING IN HET ONDERWIJS

Inhoud

Nr. 34

Dinsdag 2 april 1996

	Blz.
Berichten van verhindering	1789
Ontwerp van decreet houdende tijdelijke beperking inzake programmatie en benoeming in sommige onderwijssectoren – 248 (1995-1996) – Nrs. 1 tot 9	
Voorstel van resolutie van de heren René Swinnen, Jos De Meyer, Ludo Sannen, Christiaan Vandenbroeke en mevrouw Marleen Vanderpoorten betreffende het uitwerken van een sociaal verantwoorde uitstapregeling in het onderwijs – 218 (1995-1996) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	1790
Motie van orde	
Voorstel tot wijziging in de orde van de werkzaamheden	1790
Sprekers : de heren Ludo Sannen, Karel De Gucht, Paul Van Grembergen, Willy Kuijpers, André Denys, Jos Geysels, Johan De Roo, Gilbert Bossuyt en minister Luc Van den Bossche	
Ontwerp van decreet houdende tijdelijke beperking inzake programmatie en benoeming in sommige onderwijssectoren – 248 (1995-1996) – Nrs. 1 tot 9	
Voorstel van resolutie van de heren René Swinnen, Jos De Meyer, Ludo Sannen, Christiaan Vandenbroeke en mevrouw Marleen Vanderpoorten betreffende het uitwerken van een sociaal verantwoorde uitstapregeling in het onderwijs – 218 (1995-1996) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking (Voortzetting)	1792
Sprekers : de heren René Swinnen, verslaggever, Karel De Gucht, Freddy Sarens, Ludo Sannen, Gilbert Vanleenhove, mevrouw Mia De Schamphelaere, de heren Jos De Meyer, André Denys, Joris Van Hauthem, Christiaan Vandenbroeke, Gilbert Bossuyt, Ward Beysen, Paul Van Grembergen, Willy Kuijpers, Hugo Marsoul, mevrouw Marleen Vanderpoorten, de heren Herman De Loor, Kris Van Dijck, Jos Geysels en minister Luc Van den Bossche	
Nederlandse radio- en televisie-uitzendingen in België, omroep van de Vlaamse Gemeenschap	
Benoeming van de leden van de raad van bestuur	1829
Spreker : de heer Jos Geysels	
Ontwerp van decreet houdende tijdelijke beperking inzake programmatie en benoeming in sommige onderwijssectoren – 248 (1995-1996) – Nrs. 1 tot 9	
Artikelsgewijze bespreking	1830
Sprekers : de heren Kris Van Dijck, Karel De Gucht, Ludo Sannen en minister Luc Van den Bossche	
Aangehouden stemmingen	1840
Sprekers : de heren Herman Lauwers en Paul Van Grembergen	
Hoofdelijke stemming	1851
Sprekers : de heren André Denys, Johan De Roo en Joachim Coens	
Regeling van de werkzaamheden	1852

VOORZITTER : De heer Marc Olivier, eerste onder-voorzitter

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 14.08 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

AANWEZIG

Wilfried Aers, Yolande Avontroodt, Sonja Becq, Georges Beerden, Ward Beysen, Jean-Marie Bogaert, Gilbert Bosuyt, Louis Bril, Jozef Browaeys, Herman Candries, Leo Cannaerts, Georges Cardoen, Jan Cauberghs, Patricia Ceysens, Joachim Coens, Marc Cordeel, Frank Creyelman, Carl Decaluwé, Etienne De Groot, Karel De Gucht, Leo Delcroix, Herman De Loor, Anny De Maght-Aelbrecht, Julien Demeulenaere, Jos De Meyer, André Denys, Paul Deprez, Herman De Reuse, Peter De Ridder, Johan De Roo, Mia De Schamphelaere, Peter Desmet, Roland Deswaene, Freddy De Vilder, Jacques Devolder, Filip Dewinter, Fred Dielens, Marijke Dillen, Michel Doomst, Vera Dua, Paul Dumez, Freddy Feytons, Jos Geysels, Johnny Goos, Leo Goovaerts, Brigitte Grouwels, Veerle Heeren, Patrick Hostekint, Pieter Huybrechts, André Kenzeler, Marino Keulen, Willy Kuijpers, Patrick Lachaert, Herman Lauwers, Jacques Laverge, Kathy Lindekens, Carlos Lisabeth, Marcel Logist, Dominiek Lootens-Stael, Jacky Maes, Johan Malcorps, Hugo Marsoul, Erik Matthijs, Lydia Maximus, Trees Merckx-Van Goey, Marc Olivier, Stefaan Platteau, Leonard Quintelier, Didier Ramoudt, Ludo Sannen, Freddy Sarens, Johan Sauwens, Eddy Schuermans, Jef Sleenckx, Jos Stassen, Steve Stevaert, Felix Strackx, Herman Suykerbuyk, Guy Swennen, René Swinnen, John Taylor, Jacques

Timmermans, Bruno Tobback, Maria Tyberghien-Vandenbussche, Arnold Van Aperen, Riet Van Cleuvenbergen, Walter Vandenbossche, Christiaan Vandenbroeke, Michiel Vandenbussche, Bart Vandendriessche, Ria Van Den Heuvel, Marleen Van der Poorten, Mark Vanderpoorten, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Paul Van Grembergen, Joris Van Hauthem, Mieke Van Hecke, Gilbert Vanleenhove, Sonja Van Lindt, Jef Van Looy, Dirk Van Mechelen, Gracienne Van Nieuwenborgh, André Van Nieuwerkerke, Karim Van Overmeire, Marc Van Peel, Hugo Van Rompaey, Etienne Van Vaerenbergh, Peter Vanvelthoven, Roeland Van Walleghem, Tuur Van Wallendael, Mandus Verlinden, Francis Vermeiren, Christian Verougstraete, Emiel Verrijken, Cecile Verwimp-Sillis, Robert Voorhamme, Johan Weyts, Frans Wymeersch.

AFWEZIG MET KENNISGEVING

Norbert De Batselier, Jan Penris : gezondheidsredenen,

Nelly Maes : buitenslands,

Luk Van Nieuwenhuysen : familieverplichtingen.

AFWEZIG ZONDER KENNISGEVING

Jaak Gabriels.

ONTWERP VAN DECREET houdende tijdelijke beperking inzake programmatie en benoeming in sommige onderwijssectoren

– 248 (1995-1996) – Nrs. 1 tot 9

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren René Swinnen, Jos De Meyer, Ludo Sannen, Christiaan Vandenbroeke en mevrouw Marleen Vanderpoorten betreffende het uitwerken van een sociaal verantwoorde uitstapregeling in het onderwijs

– 218 (1995-1996) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde zijn het ontwerp van decreet houdende tijdelijke beperking inzake programmatie en benoeming in sommige onderwijssectoren en het voorstel van resolutie van de heren Swinnen, De Meyer, Sannen, Vandenbroeke en mevrouw Vanderpoorten betreffende het uitwerken van een sociaal verantwoorde uitstapregeling in het onderwijs.

De algemene bespreking van het ontwerp van decreet en de bespreking van het voorstel van resolutie zijn geopend.

De tekst van het voorstel van resolutie luidt als volgt :

Het Vlaams Parlement,

– gelet op de aangekondigde herstructurering van het secundair onderwijs en de aangekondigde tijdelijke bewa-
rende maatregelen ;

– vraagt aan de minister van Onderwijs om ter gelegenheid van de implementatie van de herstructurering van het secundair onderwijs een sociaal verantwoorde regeling uit te werken, die tegemoet komt aan de wens van een vervroegde uitstapregeling of de vermindering van de opdracht voor oudere leerkrachten.

MOTIE VAN ORDE

Voorstel tot wijziging in de orde van de werkzaamheden

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer de voorzitter, vooraleer wij de algemene bespreking openen, lijkt het me wenselijk dat we kunnen ingaan op het advies van de Raad van State, omdat er enkele elementen in zijn weergegeven waarop wij een antwoord van de minister verwachten. Ik zou deze elementen dan ook graag toelichten.

De voorzitter : De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Karel De Gucht : Mijnheer de voorzitter, de VLD-fractie sluit zich bij de heer Sannen aan, en vraagt dat wij, vooraleer de algemene bespreking wordt geopend, de gelegenheid zouden krijgen om het arrest van de Raad van State toe te lichten en het antwoord van de minister daarop te horen.

De voorzitter : De heer Sannen, gevolgd door de heer De Gucht, krijgt het woord voor een toelichting.

Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Luc Van den Bossche : Mijnheer de voorzitter, ik kan het debat misschien korter maken door een mededeling en een vraag te formuleren.

Gezien het advies fundamenteel niet tegenstrijdig is en er een aantal voorstellen tot verbetering in worden gesuggered, stel ik voor dat de regering een half uur de tijd krijgt om de nodige amendementen te schrijven en in te dienen.

Mijnheer de voorzitter, ik zou u dus willen vragen de zitting gedurende een half uur te schorsen. Op die manier kan iedereen kennis nemen van de wijze waarop door de regering bij amendement gevolg wordt gegeven aan het advies van de Raad van State. Tevens vermijden we zo nodeloze en ellenlange debatten.

De voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, hoewel het zinvol is dat de minister een dergelijke procedure voorstelt, lijkt het mij toch ook aanvaardbaar dat een eerste indruk wordt meegegeven door sommige groepen. Als de regering dan beraadslaagt, kan zij daar ook enigszins rekening mee houden.

Minister Luc Van den Bossche : Als ik zeg dat we rekening houden met het advies, dan ga ik ervan uit dat het advies is wat het is. Voor zover ik me herinner, kunnen sommige regeringsleden lezen. Anderen kunnen dan weer schrijven, en dat zijn de gevaarlijken.

De heer Willy Kuijpers : Ze moeten ook kunnen luisteren !

Minister Luc Van den Bossche : Ik heb niets gehoord !

De voorzitter : Mijnheer Kuijpers, als u het woord wenst te krijgen, dan moet u het ook vragen.

De heer Willy Kuijpers : Mijnheer de voorzitter, ik vraag het woord. (*Hilariteit*) De regering moet ook kunnen luisteren, dat is ook belangrijk.

Minister Luc Van den Bossche : Nu heb ik u gehoord !

De voorzitter : Collega's, ik denk dat wij er alle belang bij hebben dat onze werkzaamheden in een goede verstand-

Voorzitter

houding verlopen. De minister vraagt een half uur schorsing, om de kans te krijgen een aantal amendementen in te dienen. Die vraag heeft mijns inziens prioriteit, en ik zal er dan ook op ingaan.

De vergadering is geschorst.

– *De vergadering wordt geschorst om 14.13 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 14.58 uur.*

De voorzitter : U hebt kennis kunnen nemen van de amendementen die de minister van Onderwijs heeft voorbereid. Ik stel voor dat we de algemene bespreking voortzetten.

De voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer Paul Van Grembergen : Er kan steeds een voorstel tot wijziging van de agenda worden ingediend. Ik stel voor dat de parlementsleden die opmerkingen willen formuleren over het advies van de Raad van State, eerst aan het woord komen. De minister heeft al de mogelijkheid gehad om daarover iets te zeggen. Het zou bijgevolg zinvol zijn indien de volksvertegenwoordigers dat ook konden doen. Het is de gewoonte dat de minister eerst luistert naar het parlement en niet omgekeerd.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mijnheer de voorzitter, u hebt zelf een procedure opgestart. U liet toe dat de heren Sannen en De Gucht zich inschreven. Daarna hebt u de vergadering op verzoek van de minister geschorst. Ik zou u bijgevolg willen vragen de oorspronkelijke procedure voort te zetten. Dat betekent concreet dat we eerst een inhoudelijke discussie voeren over het advies, waarna de minister zijn voorstellen kan formuleren.

De voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer Jos Geysels : Mijnheer de voorzitter, ik wil het voorstel van de heren Van Grembergen en Denys steunen. Het is het parlement dat tijdens de vorige zitting om het advies van de Raad van State heeft gevraagd ten aanzien van een aantal amendementen. Het komt dan ook aan het parlement toe om bij het begin van deze zitting het antwoord van de Raad van State toe te lichten. Daarna kan de minister zijn antwoord formuleren en zullen we evalueren of de amendementen al dan niet voldoen. Bovendien stond de heer Sannen al op het podium toen u de vergadering hebt geschorst. Schorsen heeft niet tot gevolg dat de uiteenzetting van de heer Sannen niet kan doorgaan.

De voorzitter : De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Iedereen weet dat we voor een belangrijke bespreking staan. Men heeft een advies gevraagd van de Raad van State aangaande een aantal punctuele artikels. Men heeft geen fundamenteel nieuw advies gevraagd. Iedereen heeft de kans gekregen om het advies, weliswaar in ijltempo, te bekijken. Laten we dan ook aanvangen met de algemene bespreking, waarbij iedereen de mogelijkheid heeft om erop in te gaan. De minister kan dan op een bepaald moment toelichten welke amendementen hij nu, op basis van het advies van de Raad van State, namens de regering indient.

De voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer Jos Geysels : Mijnheer de voorzitter, we waren begonnen met het debat aangaande het advies van de Raad van State. Toen de heer Sannen op de tribune stond, heeft de minister een verzoek tot schorsing uitgesproken. Daarom vind ik dat we nu eerst het parlement aan het woord moeten laten in verband met een door haar gevraagd advies.

De voorzitter : De heer Bossuyt heeft het woord.

De heer Gilbert Bossuyt : Mijnheer de voorzitter, het formalisme van sommige mensen verwondert me ten zeerste. Er werd om een advies gevraagd in verband met een aantal specifieke punten. De minister heeft aangekondigd dat hij bereid is hierop in te gaan en amendementen op te stellen.

Tot nu toe werd bij elke discussie het advies van de Raad van State geïncorporeerd in het geheel van de bespreking. Uit de antwoorden van de minister en uit de voorgelegde teksten zal blijken of hij bereid is om met dit advies rekening te houden.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mijnheer de voorzitter, om dergelijke zaken te regelen bestaat er een procedure. Als voorzitter bent u verantwoordelijk voor de bescherming van de rechten van alle partijen en u dient de procedure te volgen. Ik meen dat wij het hierover eens zijn.

De heren De Roo en Bossuyt weten zeer goed dat een advies van de Raad van State op een verschillende manier kan worden geïnterpreteerd. Het is dan ook belangrijk om eerst de interpretatie van de minister en van de verschillende fracties ter zake te horen. Dit kan namelijk een invloed uitoefenen op de algemene bespreking.

De voorzitter : Dames en heren, in de algemene procedure krijgt de verslaggever eerst het woord, vervolgens is er de algemene bespreking waarin eerst de verslaggevers aan het woord komen en nadien iedere fractie het woord krijgt, naargelang inschrijving. In dit geval staat de heer Sannen bovenaan de lijst, hij zal dan ook als eerste het

Voorzitter

woord krijgen. Na de algemene bespreking volgt de artikelsgewijze bespreking. Het spreekt dan ook vanzelf dat alle aangehouden amendementen zullen worden besproken tijdens de artikelsgewijze bespreking, zodat iedereen het recht om het advies van de Raad van State aan de amendementen te toetsen, kan uitoefenen.

De heer Van Grembergen stelt voor om de agenda te wijzigen en eerst de amendementen te bespreken.

Dan stemmen wij bij zitten en opstaan over het voorstel tot wijziging van de agenda.

De leden die het voorstel wensen aan te nemen, worden verzocht op te staan.

De tegenproef.

46 leden hebben voor gestemd, 57 leden hebben tegen gestemd. Het voorstel tot wijziging van de agenda is niet aangenomen.

Het incident is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende tijdelijke beperking inzake programmatie en benoeming in sommige onderwijssectoren – 248 (1995-1996) – Nrs. 1 tot 9

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren René Swinnen, Jos De Meyer, Ludo Sannen, Christiaan Vandenbroeke en mevrouw Marleen Vanderpoorten betreffende het uitwerken van een sociaal verantwoorde uitstapregeling in het onderwijs – 218 (1995-1996) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking (Voortzetting)

De voorzitter : De heer Swinnen, verslaggever, heeft het woord.

De heer René Swinnen, verslaggever (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, heren ministers, dames en heren, de commissie voor Onderwijs heeft het voorliggende decreet betreffende de programmatie- en benoemingsstop in het secundair onderwijs besproken en geamendeerd. Het amendement werd met 8 tegen 7 stemmen aangenomen. Tegelijk werd het voorstel van resolutie betreffende het uitwerken van een sociaal verantwoorde uitstapregeling in het onderwijs unaniem goedgekeurd. Met deze resolutie willen de democratische fracties uit de commissie een krachtig signaal geven aan de minister om de nakende hervormingen in

het onderwijs sociaal te ondersteunen. Gelet op de grote impact van het ontwerp van decreet op het personeel en de structuur van de secundaire scholen heeft de commissie op vraag van de oppositie vooraf nog een hoorzitting georganiseerd om de betrokkenen uit de onderwijswereld nogmaals de kans te geven hun visie toe te lichten. Het ontwerp omvat een reeks maatregelen inzake de programmatie van een aantal instellingen, hun structuren en structuuronderdelen en de benoeming van personeelsleden in het secundair onderwijs. Deze maatregelen hebben een tijdelijk, beperkend en bewarend karakter.

Een tijdelijk karakter : twee schooljaren voor de programmatiestop en van 1 februari 1996 tot 1 januari 1998 voor de benoemingsstop. Een beperkend karakter : voor de toelating tot de proeftijd en de vaste benoeming in het voltijds secundair onderwijs, het deeltijds beroepssecundair onderwijs, het deeltijds secundair zeevisserijonderwijs, het aanvullend beroepssecundair onderwijs, de PMS-centra, het onderwijs voor sociale promotie, het deeltijds kunstonderwijs en het ambt van rekenplichtig correspondent in het basisonderwijs van het gemeenschapsonderwijs. Op deze beperking worden in het ontwerp een aantal uitzonderingen op de benoemings- en programmatiestop gepland. Zo zijn volgende uitzonderingen op de benoemingsstop in het initiële ontwerp opgenomen : de personeelsleden die al toegelaten zijn tot de stage in het Gemeenschapsonderwijs ; de directeurs ; de vastbenoemde leraren in het aanvullend secundair beroepsonderwijs die opnieuw moeten worden benoemd in de vierde graad secundair onderwijs ; in wervingsambten die ten minste een halftijdse opdracht vormen en in scholen die minder dan 85 percent vastbenoemde personeelsleden tellen ; personeelsleden die opnieuw moeten worden benoemd ingevolge fusie van scholen.

Nieuwe instellingen en structuuronderdelen kunnen eveneens nog onder welbepaalde voorwaarden worden opgericht. Een reeks van aangehouden amendementen vermindert nog meer het beperkende karakter van het ontwerp. Deze amendementen werden vooral ingegeven door de bekommernis om de continuïteit van de studiekeuze van de leerlingen zo optimaal mogelijk te garanderen, en om ten dele tegemoet te komen aan mogelijke sociale gevolgen van de benoemingsstop. Dit geldt onder meer voor de verruiming van de oprichtings- of subsidiëeringsvoorwaarden voor de specialisatiejaren kinderzorg en thuis- en bejaardenzorg in landelijke gebieden en Brussel, voor de opleidingsvorm 4, doven en blinden, in het buitengewoon secundair onderwijs en de studierichting dans in de hogere graad van het deeltijds kunstonderwijs. Inzake de benoemingsbeperking hebben de aangehouden amendementen ertoe geleid dat de vaste benoeming na reffectatie en wedertewerkstelling in de nieuwe school weer mogelijk wordt, dat in wervingsambten in het

Swinnen

deeltijds kunstonderwijs en PMS kan worden benoemd onder dezelfde voorwaarden als bepaald voor het voltijds secundair onderwijs en kunnen personeelsleden van 55 jaar en ouder vast worden benoemd in de vacante betrekking van het wervingsambt waarvan ze titularis zijn. De benoemingsmogelijkheid wordt ook doorgetrokken voor een aantal bevorderings- en selectieambten.

Een bewarend karakter : de beperking van de benoemingen en de programmatiemogelijkheden is noodzakelijk om de geplande hervorming van het secundair onderwijs in de best mogelijke bestuurlijke en budgettaire omstandigheden van start te laten gaan, meer bepaald inzake het personeelsbeleid en een rationeel en herkenbaar studieaanbod. Vooral deze laatste kwalificatie van de voorgestelde maatregelen legt een onverbreekelijke band tussen het voorliggende ontwerp en de op til zijnde hervorming van het secundair onderwijs. Die relatie verklaart ook waarom de minister in zijn algemene toelichting vooral de nadruk heeft gelegd op nog meer verduidelijkingen omtrent een aantal cruciale elementen uit zijn oriënteringsnota secundair onderwijs van 1 maart jongstleden, met name het invoeren van de lineaire financiering, de vrije keuze, de hervorming van het gemeenschapsonderwijs en het personeelsbeleid. De bespreking van het ontwerp zelf werd dan ook beheerst door dezelfde elementen.

Er wordt nog gewacht op de resultaten van het wetenschappelijk onderzoek van professor Nonneman, om de wijze te bepalen waarop de concrete invulling van het financieringsmechanisme zal gebeuren. De lineaire financiering, op basis van leerlingenaantallen en rekening houdend met de correcties vrije keuze en kansarme leerlingen, zal stap voor stap in het secundair onderwijs worden ingevoerd. De lineaire financiering met correctiemechanismen zal het niet-objectiveerbare gedeelte van de verschillen tussen financiering van het gemeenschapsonderwijs en het gesubsidieerd onderwijs geleidelijk en binnen een termijn van vijf jaar na het in werking treden van het decreet inzake secundair onderwijs wegwerken.

Dit laatste impliceert dat de objectiveerbare verschillen, zoals aangegeven in artikel 23 paragraaf 4 van de Grondwet, onverminderd van kracht zijn als correctie op de lineaire financiering. Om de geleidelijkheid van het financieringsmechanisme optimaal te laten doorwerken, stelt de minister voor om de enveloppe te splitsen – één voor personeel en één voor werkmiddelen – en die beschotten dan geleidelijk aan op te heffen. Met de explicitering van de vijf voorwaarden waaraan de inrichter van de vrije keuze voorafgaandelijk moet voldoen, wordt een eerste luik van dit cruciale element in de hervorming van het secundair onderwijs duidelijk. De invulling van het minimale vrije-keuzeaanbod zelf en de afbakening van de

vrije-keuzeregio's zijn evenwel noodzakelijke verduidelijkingen om een juiste inschatting van het vrije-keuzemechanisme te kunnen maken.

Inzake de hervorming van het gemeenschapsonderwijs, stelt de minister dat de Vlaamse regering de ARGO-hervorming wil baseren op het rapport van Ernst & Young, een wetenschappelijke basis waarmee vrijwel alle fracties in dit parlement zich kunnen verzoenen. Conform de conclusies van Ernst & Young wil de Vlaamse regering in overeenstemming met de meerderheidsfracties de hervorming van de ARGO op de volgende vier principes stoeien.

Ten eerste, voor de werking en de organisatie moet, op het niveau van de school, een participatief model worden ontwikkeld dat pluriform is samengesteld en maximaal beantwoordt aan de sociologische realiteit van de school. Ten tweede, de functie van directeur wordt op het niveau van de school geherwaardeerd. Hij krijgt een centrale rol. Ten derde, een deel van de bevoegdheden van de inrichtende macht wordt overgedragen naar het niveau van de samenwerkende scholen in het samenwerkingsverband. Ook hier geldt de pluriformiteit en de professionaliteit van het samenwerkingsverband. Ten vierde, de Centrale Raad heeft als inrichtende macht weliswaar een beperktere opdracht dan in de huidige organisatiestructuur. Hij blijft evenwel instaan voor het algemeen belang en de totstandbrenging van het onderwijsproject van het gemeenschapsonderwijs.

Inzake personeelsbeleid bevestigt de minister het behoud van de vaste benoeming. Hij pleit voor een personeelsbeleid dat beantwoordt aan de studiegebieden en de studierichtingen en dat is aangepast aan de schoolcultuur en de schoolorganisatie.

In verband met de uitzonderingen op het decreet en het gelijkheidsbeginsel, heeft de minister bijkomende informatie verstrekt die kan worden beschouwd als een verduidelijking ten behoeve van de commissieleden en als een verantwoording ten behoeve van de Raad van State, conform de rechtspraak van het Arbitragehof. Wat de Stop in het deeltijds kunstonderwijs – het DKO – en het onderwijs voor sociale promotie – het OSP – betreft, verbindt de minister respectievelijk de nakende evaluatie van het DKO en het ontwerp van decreet voor het volwassenonderwijs, met de te verwachten beleidsmaatregelen.

Tijdens de besprekingen heeft de minister duidelijk te kennen gegeven dat hij ingrijpende maatregelen zal nemen in verband met de uitstapregeling, het statuut van de tijdelijke personeelsleden en de prioriteiten van de langdurig tijdelijken, de zogenaamde supertijdelijken, die ook na de benoemingsstop onverminderd zullen gelden.

Swinnen

De minister bevestigt dat de programmatie- en benoemingsstop geen sociale impact zal hebben, omdat de totale tewerkstelling ongewijzigd blijft. De omkaderingsnormen blijven onveranderd van toepassing.

Tot daar het verslag, mijnheer de voorzitter. Bij de algemene bespreking zal ik ook nog het woord nemen. (*Applaus bij de SP*)

De voorzitter : In tegenstelling tot wat ik daarnet beweerd heeft de woordvoerder van de grootste oppositiepartij, de heer De Gucht, nu het woord. Mijnheer Sannen, gelieve me te verontschuldigen, u bent vervolgens aan de beurt.

De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Karel De Gucht (*Op de tribune*) : Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Mijnheer de minister, geachte collega's, we zijn met de VLD van bij het begin tegen deze benoemings- en programmatiestop gekant geweest. We hebben daarvoor een aantal redenen aangehaald, telkens wanneer deze benoemings- en programmatiestop ter sprake is gekomen.

Ten eerste, dit is een onnodige maatregel die alleen maar van aard is om onrust te stoken in het onderwijs en het noodzakelijke serene klimaat voor de hervorming van het onderwijs in het gedrang te brengen. De minister heeft ons daarin uiteindelijk gelijk gegeven. Om de benoemingsstop bij een toch wel zeer aarzelende coalitiepartner door te drijven, heeft hij zeer verregaande beloften gedaan wat betreft de uitstapregeling, die – volgens minister Van den Bossche in de commissie – van die aard zouden zijn dat de natuurlijke afvloeiing ten gevolge van de pensioengerechtigde leeftijd en de bijkomende afvloeiing ten gevolge van de bijzondere maatregelen, worden versneld ; dat de instroom – lees de jonge leerkrachten – nog in dezelfde mate aan bod zouden kunnen blijven komen.

Een tweede element dat we hebben aangedragen was dat deze benoemingsstop niet kan omdat het hervormingsproces, zoals de minister zelf heeft aangegeven, een langdurig proces is. Hij heeft er zelf een termijn van 10 jaar aan vastgeknoopt. Hij was dus minder gehaast dan bij deze procedure. De benoeming in het begin al opschuiven voor 24 maanden zou sowieso niet de volledige periode van hervorming dekken en vormde dus maar een doekje voor het bloeden, voor zover zijn uitgangspunten – namelijk dat deze hervorming van het secundair onderwijs wel eens lang zou kunnen duren – juist zou zijn.

Een derde element dat we hebben aangedragen, is het volgende. De programmatiestop, maar vooral de benoemingsstop is bijzonder onrechtvaardig voor sommige categorieën van werknemers in het onderwijs, met name

voor de supertijdelijken : mensen aan wie twee jaar geleden uitdrukkelijke beloften werden gedaan, mensen die vijftien of zelfs twintig jaar in het onderwijs actief zijn, die concreet zicht hadden op een benoeming en nu opnieuw – sine die – deze benoeming uitgesteld zien.

De minister, geconfronteerd met dit toch wel vertroebeld klimaat, heeft zich gewaagd aan een aantal politieke compromissen, die hij zelf als dusdanig heeft gecategoriseerd, en waartegen inderdaad in een democratie niet per definitie iets kan worden ingebracht, tenzij wanneer deze politieke compromissen van die aard zouden zijn dat een aantal aan alle Belgen – en dus ook aan alle Vlamingen – gewaarborgde rechten uit de Grondwet in vraag worden gesteld. Het gaat met name om het in vraag stellen van het gelijkheidsbeginsel van artikel 10, gecombineerd met artikel 24 van de Grondwet.

Het is om die reden dat wij de mening waren toegedaan dat inderdaad politieke compromissen werden gesloten, die de proef van het gelijkheidsbeginsel helemaal niet konden doorstaan. Daarom ook hebben wij gevraagd – met een derde van de leden van deze vergadering – dat de Raad van State zijn beredeneerd advies zou verstrekken over het voorliggende politiek compromis, dat door de minister werd uitgedokterd en door de meerderheidspartijen werd onderschreven.

Het arrest van de Raad van State is voor het politieke compromis, voor de politieke koehandel die u in het leven hebt geroepen, vernietigend. De minister mag dan verklaren dat het arrest van de Raad van State hem principieel geen ongelijk geeft, maar enkel een aantal opmerkingen formuleert. Hij gaat dan net als vorige week door met het bagatelliseren van dit rechtscollege. (*Applaus bij de heer André Denys*)

Op amper drie dagen tijd is de Raad van State erin geslaagd om een bijzonder sterk geargumenteerde advies uit te brengen. De vele technische opmerkingen van de Raad van State wijzen op het bijzonder gebrekkige wetgevende werk. Ik wil vooral ingaan op de opmerkingen bij de amendementen op artikel 17. De Raad van State is expliciet ingegaan tegen de uitbreiding naar werkplaatsleider, coördinator, werkmeester, onderdirecteur van de uitzondering die reeds van toepassing was op de functie van directeur. Voor wie de verbloemde taal van de Raad van State kent, is dit arrest vernietigend.

Mijnheer de voorzitter, ik wil graag enkele fragmenten uit dit advies voorlezen.

Minister Luc Van den Bossche : Mijnheer De Gucht, mag ik u een handje toesteken. Voor het verslag, dat voor de eeuwigheid wordt opgesteld, maar ook ter attentie van de Raad van State zou u kunnen opmerken dat leraren die in

Van den Bossche

het middenkader functioneren worden aangesteld met BPT-uren en geen organiek ambt bekleden. Dit feit was deze assemblée blijkbaar onbekend. Ik kan de Vlaamse parlementsleden niet met de vinger wijzen, want ze hebben nog wel wat anders aan het hoofd dan alleen onderwijsproblemen.

De heer Karel De Gucht : Mijnheer de voorzitter, de minister blijft onophoudelijk de rol van de Raad van State bagatelliseren en blijft staande houden dat hijzelf gelijk en de Raad van State ongelijk heeft.

Minister Luc Van den Bossche : Dit is geen kwestie van gelijk of ongelijk, het is gewoon een technische opmerking waarmee ik u hoop te helpen. Sommige dingen moet men nu eenmaal niet lezen zoals ze daar geschreven staan

De heer Karel De Gucht : Mijnheer de minister, uw opmerking doet hier gewoon niet ter zake.

Minister Luc Van den Bossche : Ze doet wel ter zake. Maar ik zal u dit niet kwalijk nemen.

De voorzitter : Mijnheer de minister, mag ik u vragen dat u zich op één of andere manier weet te beheersen.

Minister Luc Van den Bossche : Mijnheer de voorzitter, ik zal het niet meer doen. Moet ik nu de hoek in ?

De voorzitter : Mijnheer De Gucht, laat u niet telkens van de wijs brengen.

De heer Karel De Gucht : Mijnheer de voorzitter, ik dank u voor de terugkeer van uw Westvlaamse nuchterheid.

Mijnheer de voorzitter, de Raad van State besluit : anders dan met betrekking tot het ambt van directeur, kan van de in het amendement bedoelde ambten niet gezegd worden... – dat zijn dus al de ambten behalve de leerkrachten – ...dat hun aantal vast blijft, ongeacht de hervormingen die later doorgevoerd zullen worden. De mogelijkheid tot invulling van zulke ambten hangt immers onder meer af van het leerlingenaantal. Het is dan ook best mogelijk, zoals een lid van de commissie heeft opgemerkt, zonder dat de minister hem formeel heeft tegengesproken, dat er onderdirecteurs en werkmeesters te veel zullen zijn.

Het arrest van de Raad van State vervolgt : de indieners van het amendement hebben een verantwoording gezocht in het feit dat elke school nood heeft aan een vast directieteam, en dat dit team gevormd wordt door de personen die de genoemde ambten bekleden. Om te beginnen is er geen juridische verplichting om de bedoelde personeelsleden te beschouwen als leden van een team, die gezamenlijk instaan voor de directie van een school. Zoals uit de verantwoording bij het amendement blijkt, gaat het hier om een louter feitelijke kwalificatie,... – die is in ieder

geval van toepassing op de selectieambten en de kwalificatieambten zoals ik ze heb geciteerd – ...die bovendien niet van toepassing is op alle scholen. De gegeven verantwoording laat bijgevolg niet toe de uitzondering uit te breiden tot personen, die hoewel zij een van de in het amendement genoemde ambten bekleden, in werkelijkheid niet bij het beleid betrokken zijn. Wat die laatste personen betreft, is er geen noemenswaardig verschil tussen hun ambt en dat van een lid van het onderwijzend personeel.

Een laatste citaat heeft betrekking op de continuïteit van het beleid die de kern vormde van het betoog van de minister. De continuïteit is evenzeer gebaat met een vaste benoeming van de leraar. Door een dergelijk advies als een randbemerking af te doen, doet de minister de werkelijkheid geweld aan. Hij kan er zich niet bij neerleggen dat de Raad van State de amendementen die hij met de meerderheid heeft bekokstoofd, op een juridisch geargumenteerde wijze en in een stipt afgeleverd document de grond inboort.

Ik zal nu inpikken op de reactie van de regering ten aanzien van dit advies van de Raad van State. U legt zich neer bij dit advies. De regering dient amendementen in, waarbij de oorspronkelijke, met name door de CVP aangedragen amendementen worden geschrapt, en u naar de oorspronkelijke tekst terugkeert. Ik heb daarbij een aantal politieke bedenkingen. Ik richt me daarbij in de eerste plaats tot de CVP.

De CVP heeft in de commissie voor Onderwijs met veel overtuiging amendementen ingediend om onderdirecteurs, werfleiders en dergelijke uit te zonderen van de benoemingsstop. Ze stelde dat de stop onder die voorwaarden voor hen aanvaardbaar werd. Ten gevolge van de amendementen die de regering nu indient, verdwijnen deze toegevingen. Ik vraag me dan ook af wat deze knieval eigenlijk inhoudt. Leden van de CVP-fractie, u kunt natuurlijk op tweeërlei wijze reageren op het feit dat het advies van de Raad van State zo vernietigend is en met in gedachten de wetenschap dat u tot een staatsbehoudende partij behoort, waarvan de premier ooit heeft gezegd dat ze de Grondwet niet als een potje papier interpreteert. U kunt zeggen dat u terugkomt op dit politiek compromis, aangezien de Raad van State heeft gezegd dat het juridisch niet aanvaardbaar is. U gaat dan terug naar de tekst ex ante. U kunt evenwel net zo goed zeggen dat de tekst zonder deze toevoegingen voor u onaanvaardbaar is, en dat ook opnieuw zal zijn als de toevoegingen verdwijnen. Dat zou consequenter zijn. U bent wel staatsbehoudend, maar of u consequent bent is nog maar de vraag.

De voorzitter : De heer Sarens heeft het woord.

De heer Freddy Sarens : Mijnheer De Gucht, u isoleert één element. Van bij het begin van de bespreking van de beleidsbrief hebben we een aantal krijtlijnen uitgetekend, waarbinnen we bereid waren om over de benoemings- en programmatiestop te praten. U vergeet die nu te vermelden. U haalt er één element uit, waarbij we ons inderdaad neerleggen bij de wijsheid van de Raad van State. Dat is ons volste recht.

De heer Karel De Gucht : U legt zich neer bij de SP. (*Verontwaardiging*)

Minister Luc Van den Bossche : U mag de Raad van State niet verwarren met de SP. Dat mag u die mensen niet aandoen. (*Gelach*)

De voorzitter : Mijnheer de minister, als u het woord wilt voeren, kunt u dat zoals elk ander lid doen. U moet het echter wel eerst vragen.

De heer Vanleenhove heeft het woord.

De heer Gilbert Vanleenhove : Mijnheer de Gucht, het amendement in kwestie was mede ondertekend door onze coalitiepartner. Ik zie niet in waarom u nu zegt dat we ons neerleggen bij de SP.

De heer Karel De Gucht : Het is niet abnormaal dat ze dat amendement mee ondertekenden. Dat was het politieke compromis. Ik ga er inderdaad van uit dat zoiets door de coalitiepartijen wordt ondertekend.

De heer Gilbert Vanleenhove : We leggen ons neer bij het advies van de Raad van State. We hebben echter geen enkel signaal opgevangen dat de SP het niet eens was met dit amendement.

De heer Karel De Gucht : Dat u zich bij het advies neerlegt, is uiteraard prachtig vanuit staatsbehoudend perspectief. U bent dan echter verplicht om nu een tekst van de benoemingsstop te aanvaarden, waarvan u zelf eerder had gezegd dat er een aantal amendementen nodig waren om de tekst voor u verteerbaar te maken. Ik stel vast dat u de tekst nu toch zo verteert, op hetzelfde ogenblik dat uw lieve coalitiepartner over uw teksten omtrent het werkgelegenheidsbeleid zegt dat het prutswerk is.

De voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Luc Van den Bossche : De teksten in verband met de werkgelegenheidsconferentie zijn gegenereerd uit de samenspraak tussen vakbonden en patronaat. De CVP- of de SP-fractie heeft daar dus niets mee te maken. Die informatie wilde ik u alleen maar meegeven.

Ik weet dat de VLD-fractie voor vaste benoemingen in alle omstandigheden is en dat is ook geen bocht. Maar ik merk dat ze nog altijd niet veel weet van de wijze waarop

vakbonden en patronaat – om het zo te zeggen – samen spreken.

De heer Karel De Gucht : Mijnheer de minister, ik wil u graag iets vragen.

Minister Luc Van den Bossche : Dit keer mag het van de voorzitter.

De heer Karel De Gucht : Mijnheer de minister, u bent soms leuk, maar het mag niet te lang duren.

Ik zou u willen vragen de tekst van de regeringsmededeling van 19 maart 1996 te lezen. Daarin staat uitdrukkelijk dat de regering – en ik neem aan dat u daar nog altijd deel van uitmaakt – de voorstellen van minister Van Rompuy in verband met het werkgelegenheidsbeleid officieel als haar standpunt heeft aangenomen. Het komt erop neer dat bedrijven die hun personeelsbestand behouden, een belastingvermindering krijgen.

De voorzitter : Mijnheer de minister, mijnheer De Gucht, we voeren hier het onderwijsdebat. Voor het debat over de tewerkstellingsmaatregelen hebben we in de loop van deze week een speciale commissie samengeroepen. Daar is om de spoedbehandeling gevraagd aan de hand van een resolutie. Laten we ons hier beperken tot wat we hebben geagendeerd.

De heer Karel De Gucht : Mijnheer de voorzitter, daar ga ik mee akkoord, maar als de minister me zegt dat dit een standpunt van de werkgevers en de werknemers is, waar de meerderheidsfracties niets meer te maken hebben, mag ik toch verwijzen naar de regeringsverklaring. Daarin zegt ze uitdrukkelijk dat het haar voorstel is.

De heer Voorhamme, die uit de vakvereniging komt, en blijkbaar minder problemen heeft met de benoemingsstop, heeft over dit voorstel gezegd dat het prutswerk is.

De voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Luc Van den Bossche : Ik heb niet gezegd dat wij daar niets mee te maken hebben, maar wel dat de CVP- en de SP-fractie daar niets mee te maken hebben. Ik sprak niet over de regering, want die heeft dit volmondig bijgetreden. Daarover bestaat geen betwisting. Het staat de heer Voorhamme wel vrij bedenkingen te maken.

De voorzitter : Mevrouw De Schamphelaere heeft het woord.

Mevrouw Mia De Schamphelaere : Mijnheer De Gucht, in uw redeking bent u nogal selectief, als u zegt dat een aantal amendementen die nu worden bekritiseerd, onze redenering in dit debat teniet zouden doen. Er zijn heel wat amendementen die door de Raad van State niet wor-

De Schamphelaere

den bekritiseerd en die net zo goed het werk zijn van parlementsleden van de meerderheid.

Ik wil u ook wijzen op een van de motivaties voor het amendement tot uitbreiding tot bevorderingsambt en selectieambt van onderdirecteur, coördinator en werkmeester, dat u uit het advies van de Raad van State hebt gelicht. Het was onze motivatie duidelijk te maken dat de hervorming, zoals aangekondigd, niet de weg opgaat van de HOBU-hervorming. De scholen moeten blijven bestaan. De Raad van State beaamt met ons dat de oorspronkelijke uitzondering kan worden gerechtvaardigd, omdat de geplande hervorming duidelijk niet tot het verdwijnen van scholen leidt. In de commissie is de redenering gemaakt dat die andere ambten ook niet zullen verdwijnen, terwijl de Raad van State juridisch argumenteert dat die ambten niet afhankelijk zijn van het bestaan van de scholen zelf, maar wel van de leerlingenaantallen. U weet dus goed wat de motivatie was en die motivatie blijft een rechtvaardigheidsgrond voor de directeurs.

De voorzitter : De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Mijnheer De Gucht, ik heb er u vorige week nog eens op gewezen : uw geheugen is bijzonder selectief. U moet eens nagaan wat uw collega's in de commissie voor Onderwijs de vijf voorbije jaren hebben verteld bij de bespreking van de begroting enerzijds over de volgens hen noodzakelijke besparingen in het secundair onderwijs, en anderzijds over de benoemingen. Als het nodig is, kan ik u daarvan een bloemlezing van bezorgen. (*Rumoer*)

De heer André Denys : We blijven hetzelfde zeggen.

De voorzitter : Mijnheer Denys, de CVP-fractie is ook ingeschreven om het woord te voeren.

De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer De Meyer en mevrouw De Schamphelaere, jullie zijn ook selectief. Want één van de elementen in de motivatie waarom jullie onderdirecteurs, werkplaatsleiders, werkmeesters en coördinatoren hebben toegevoegd, was niet zozeer het blijven bestaan van de scholen. Jullie gingen ervan uit dat een beleid op school door een bepaald team wordt gemaakt.

Het team moet zorgen voor continuïteit. U geloofde niet dat de hervorming van het secundair onderwijs zou kunnen worden bewerkstelligd zonder continuïteit in het beleid. De Raad van State zegt duidelijk dat de continuïteit van het beleid misschien wel door een team kan worden bepaald, maar dat moeten niet altijd de coördinatoren, de werkplaatsleiders en de werkmeesters zijn. Dat kunnen ook de leerkrachten zijn. Dat is de reden waarom wij zo

tegen dit decreet gekant zijn. Dit decreet brengt een goede verstandhouding onder de leraars, onder de directies, en onder de scholen in gevaar. Een hervorming van het secundair onderwijs en de continuïteit van het beleid moeten ter plaatse worden hard gemaakt. Dat moet niet alleen door het kaderpersoneel, maar ook door de leerkrachten gebeuren.

Vandaar dat we ons tegen dit decreet verzetten. En het verbaast me dat u, die schermt met de belangen van de continuïteit en de mensen op het veld zelf, vandaag daar met geen woord meer over rept. U laat uw argumentatie ter zake vallen. Wil men een zinvolle interpretatie geven aan dat team – een ruim begrip – dan moet men eisen dat dit decreet wordt afgevoerd. Dat is de enige mogelijkheid om de continuïteit van het beleid ter plaatse te garanderen. Maar u heult mee met de minister. U schrapt dit amendement, en laat uw argumentatie over het verzekeren van de continuïteit op het veld vallen. Dat was nochtans uw belangrijkste argumentatie. Die continuïteit, die rust wordt ook door de leerkrachten verzekerd. (*Applaus bij AGALEV*)

De voorzitter : De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Mijnheer Sannen, indien u goed hebt geluisterd – en meestal doet u dat -, dan weet u dat mijn argumentatie anders luidde. Vooreerst heb ik erop gewezen dat het hier gaat om mensen die allen al benoemd zijn in een ambt. Door dit amendement zouden zij eventueel in een ander ambt kunnen worden benoemd. Op macro-niveau was er inzake benoemingen geen invloed. Op deze wijze probeerden we een signaal te geven aan het technisch onderwijs, het beroepsonderwijs en de centra voor deeltijds onderwijs. De bijzondere omkadering waarover deze onderwijsvormen beschikken, zou met bijzondere aandacht worden gevolgd.

De heer Karel De Gucht : Mijnheer De Meyer, uw redenering staat haaks op de logica die in deze benoemingsstop schuilt. U zegt dat, als zij benoemd worden in een selectie- of bevorderingsambt, er geen bijkomende benoemingen gebeuren. Dat is juist. Maar de Raad van State merkt terecht op dat het aantal van deze ambten in verhouding staat tot het leerlingenaantal. En men zal dus vroeg of laat in een toestand verzeilen waarin mensen benoemd zijn, en overtallig werden. Als ik de minister goed heb begrepen, is het juist de bedoeling om dank zij deze benoemingsstop te vermijden dat er overtalligen zouden zijn. Ik stel vast dat u aan dit amendement niet veel belang meer hecht, terwijl u daarover in de commissie uren met de minister hebt onderhandeld. U hebt dat amendement daar verdedigd, om bij de buitenwereld te kunnen pochen dat u een grote overwinning hebt behaald. Nu moet u bakzeil halen. En op de koop toe zegt u nu dat u er blij mee bent dat u bakzeil moet halen !

De heer Jos De Meyer : Ik begrijp uw redenering niet, mijnheer De Gucht. Het hele debat over de amendementen heeft nauwelijks twee uren geduurd.

De heer Karel De Gucht : We hebben daarover tot 23 uur vergaderd.

De voorzitter : Gaat u verder met uw uiteenzetting, mijnheer De Gucht.

De heer Karel De Gucht : Ik zou nog twee elementen willen onderstrepen. Het eerste element betreft de rol van de rechtscolleges en de rechterlijke macht in het onderwijs. In het onderwijs bestond er vroeger een evenwicht op basis van de noodzaak dat wijzigingen in het onderwijslandschap dienden te gebeuren met een tweederde meerderheid. Bij de grondwetsherziening van 1988 is die bescherming – één van de checks and balances in het evenwicht van het democratische proces – verdwenen. Die bescherming werd vervangen door een uitdrukkelijke bepaling in de Grondwet – artikel 24, scherper gesteld door artikel 10 – in verband met het gelijkheidsbeginsel. Het ene evenwicht – de versterkte meerderheid – wordt vervangen door een ander evenwicht, en er komt een grotere rol van de rechtscolleges en van het Arbitragehof – van de Raad van State en het Arbitragehof – bij de bescherming van het gelijkheidsprincipe enerzijds, en de vrijheid en gelijkheid van de toegang tot het onderwijs anderzijds. Als parlement moeten we daar terdege rekening mee houden. Dit arrest van de Raad van State, dat vernietigend is voor de gesloten koehandel, is een arrest waar we lering moeten uit trekken. Dit arrest heeft een betekenis die verder reikt dan de benoemingsstop zelf.

Dit arrest toont aan dat de Raad van State en het Arbitragehof een bijzondere rol moeten spelen in de hervorming van het secundair onderwijs door de regering. Als we bij de verdere behandeling van het secundair onderwijs de mening zijn toegedaan – en ik sluit dat niet uit – dat een aantal voorstellen van de regering ingaan tegen artikel 24 van de Grondwet, zullen we niet aarzelen om de nodige stappen te zetten bij de Raad van State en bij het Arbitragehof. We willen de schoolvrede en het begrip aan de basis niet verstoren. We willen tot een hervorming van het secundair onderwijs komen op een gezonde manier en niet op een politiek geïnspireerde manier. En we hebben de indruk dat dat nu wel gebeurt.

Het moet iedereen opvallen, ook de collega's van de SP die zich van dichtbij bezighouden met het onderwijs en zeggen sterk begaan te zijn met het onderwijs, dat wij met deze benoemingsstop in een vicieuze politieke cirkel terecht komen. U vraagt aan de minister de verzekering dat deze benoemingsstop geen bloedbad wordt voor de tewerkstelling en de instroom van jonge leerkrachten. U krijgt deze verzekering van de minister, of u denkt die te

krijgen. Ofwel is het inderdaad zo dat door de begeleidende maatregelen van de minister deze benoemingsstop geen invloed zal hebben op het veld. Ik vraag me dan af waarom deze benoemingsstop zo noodzakelijk is. Ofwel is de redenering van de minister onjuist en bent u zich daar ook wel van bewust. Waarom blijft u hem steunen ? Welke rol speelt de minister ? Is hij de rattenvangster van Hamelen die jullie meetroont op de tonen van zijn fluitspel ? Of houdt hij een oratio pro domo et honore proprio ? Is hij te fier om toe te geven dat hij zich heeft vergist en niet alleen wat betreft de amendementen, waarvoor we een advies hebben gevraagd van de Raad van State. Kan hij niet toegeven dat er eigenlijk maar één eerbare oplossing is, namelijk de terugtrekking van deze benoemingsstop ? Deze eerbare oplossing ligt ook in uw handen. Als hij de moed niet heeft, hoop ik dat u die wel zult hebben. *(Applaus bij de oppositie)*

De voorzitter : De heer Vandenbroeke heeft het woord.

De heer Christiaan Vandenbroeke : Voorzitter, versta me niet verkeerd : ik koester een grote waardering voor de heer Sannen. Ik vind het echter een verkeerde houding van de voorzitter, dat hij wegens een procedurefout de normale spreekorde volkomen omgooit. Dat begrijp ik niet.

De voorzitter : Het is een van de voorrechten van de voorzitter dat hij de debatten leidt. De grootste oppositiepartij heeft eerst het woord gekregen.

De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, vooreerst wil ik opmerken dat het initiatief van de oppositie van vorige week om dit decreet met de amendementen opnieuw voor te leggen aan de Raad van State een gelukkig initiatief is gebleken. Dat blijkt trouwens uit de fundamentele bemerkingen van de heer De Gucht en uit de lessen die de regering daaruit heeft getrokken.

Ik heb namelijk net de gelegenheid gekregen de amendementen door te nemen en de regering heeft zich mooi geschikt naar de fundamentele opmerkingen van de Raad van State. Dit toont enkel aan hoe onvoorzichtig de regering is geweest door dit decreet zonder bijkomend advies aan het parlement voor te leggen. Het pleit eveneens voor de voorzichtigheid en de verantwoordelijkheid die de oppositie heeft getoond door om dit bijkomend advies te vragen.

Mijnheer de voorzitter, ik ben de enige spreker van onze fractie en wil dan ook de vrijheid nemen om dit decreet, in navolging van wat de minister zelf de voorbije weken deed, in een veel breder perspectief te plaatsen. Ik citeer uit de oriëntatienota van de minister : de verschillende as-

Sannen

pecten of onderdelen van de hervorming van het secundair onderwijs zijn nauw met elkaar verbonden. De reductie van de studierichtingen beïnvloedt de tewerkstelling, het concept van de samenwerkingsverbanden beïnvloedt het studietoelaat en de leerlingen-oriëntatie.

Uw ruimere toelichting verplicht me dus om eerst en vooral in te gaan op deze algemene en brede benadering, alvorens het concrete voorliggende decreet te bespreken. Dit decreet met zogenaamde bewarende maatregelen kan immers niet los worden gezien van de andere elementen van de hervorming van het secundair onderwijs, die u zelf al uitvoerig hebt toegelicht voor de pers in uw oriëntatienota en die u voorts hebt gespecificeerd in de door u tijdens de bespreking in commissie verstrekte inleiding bij dit decreet, die op deze manier deel is gaan uitmaken van dit decreet bij het verslag. Met veel aandacht heb ik deze beide teksten doorgenomen. Ik ben ijverig op zoek gegaan naar de redenen die bij de minister konden spelen ter motivering van dit decreet en de mogelijke hervormingen in het secundair onderwijs. Ik dacht dat hervormingen in het secundair onderwijs noodzakelijk zouden kunnen zijn om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren, om problemen aan te pakken zoals : het creëren van echte, gelijke kansen voor iedereen in het onderwijs, het tijdig en correct oriënteren van leerlingen, het aanpakken van het zogenaamde watervalsysteem en het zittenblijven, het vergroten van de zorgzaamheid en een betere waardering voor de leraren. Ik moet echter vaststellen dat in geen van beide nota's sprake is van de verbetering van de kwaliteit van het onderwijs in die zin. Nergens, maar dan ook nergens, bespeur ik het begrip kwaliteit in deze nota's, kwaliteit die ik zou kunnen definiëren als : het maximaal kansen bieden voor intellectuele, emotionele, maatschappelijke en creatieve ontplooiing.

Het belang van de verstrekkers van het onderwijs staat in deze voorgestelde hervormingen niet centraal, evenmin de leerlingen, om wie het eigenlijk gaat en die het vertrekpunt zouden moeten zijn van deze voorstellen. Nergens wordt trouwens bewezen dat schaalvergroting, efficiëntie en kwaliteitsverbetering steeds samengaan. De opsplitsing van pedagogiek en schoolmanagement is niet zo evident in de praktijk, lijkt me. De enige argumenten die gegeven worden voor de hervorming van het secundair onderwijs zijn van budgettaire aard. Ik citeer de nota van de minister : wij praten over de structuren, organisatievormen en onderwijsvoorwaarden. U verwijst daarbij zelf naar de begroting, niet naar kwaliteit, niet naar de echte uitdagingen van het onderwijs. De vraag is maar of deze budgettaire overwegingen voldoende reden zijn om hervormingen in het secundair onderwijs te verantwoorden. U stelt zelf dat ons onderwijs hoog staat aangeschreven. De OESO-rapporten ondersteunen deze bewering.

Moet er dan niet eerst een maatschappelijke discussie worden gevoerd over de plaats en de rol die wij in onze samenleving aan het onderwijs willen geven, vooraleer wij het over de middelen voor dit onderwijs hebben ? Mijnheer de minister, u stelt wel dat u het globale budget voor onderwijs wilt behouden, maar in hoeverre mogen we u geloven ? Het feit dat dit jaar de werkingskosten van het secundair onderwijs niet worden geïndexeerd, is slechts voor de helft ten gunste van het basisonderwijs gebeurd. Verder was dit een loutere besparing op de begroting van Onderwijs.

Dat is ook de voedingsbodem voor onze twijfels over die zogezegde budgettaire besparingen op het secundair onderwijs, met name dat die sowieso rechtstreeks ten goede zouden komen aan het basis- en het hoger onderwijs.

Als we het dan hebben over de kostprijs van het onderwijs, dan wil ik eerst en vooral duidelijk stellen dat het begrip kostprijs een relatief begrip is. Men stelt dat Vlaanderen ongeveer 5,8 percent van het bruto geografisch product besteedt aan onderwijs. Dit blijkt een normaal gemiddelde te zijn binnen de OESO.

Ook dit gemiddelde is echter een relatief gemiddelde. De vraag rijst immers waarvoor dit geld allemaal moet dienen. Zo investeert, bijvoorbeeld, in Duitsland de industrie heel wat kapitaal in het beroeps- en technisch secundair onderwijs. Dat wordt natuurlijk niet doorberekend in de gegevens van de OESO, maar daardoor wordt wel duidelijk dat deze gegevens eerder relatief zijn.

Men mag deze cijfers natuurlijk ook niet los zien van de participatiegraad aan het onderwijs. Vlaanderen scoort op dit punt uitzonderlijk hoog, vooral voor de plus-vijftienjarigen. Vlaanderen staat aan de top van de scholingsgraad. De redenen hiervoor zijn de schoolplicht tot 18 jaar en een veel hogere deelname aan het hoger onderwijs. Vlaanderen scoort op dat punt 27 percent, terwijl het OESO-gemiddelde 21 percent is.

Trouwens, wanneer men de OESO-cijfers over de kostprijs per leerling zou nemen – en dus de dollar-koopkracht met de kwaliteit vergelijkt –, dan blijkt dat Vlaanderen een stuk onder het OESO-gemiddelde zit. Ik haal dit alleen maar aan om aan te tonen dat het begrip kostprijs – de investeringen die wij voor onderwijs over hebben – een relatief begrip is.

Wanneer men het over de kostprijs van het secundair onderwijs heeft, in vergelijking met basis- en hoger onderwijs, moet men iets genuanceerder zijn. Voor de helft van de leerlingen is secundair onderwijs het laatste onderwijs als voorbereiding op het leven. Het is dus essentieel voor de persoonlijkheids- en maatschappelijke vorming. Daarbij komt nog dat technisch en beroepsonderwijs hun eigen specifieke kostprijs hebben.

Sannen

Ik voel me ook genooddaakt iets te zeggen over de vergelijking van de kostprijs tussen het vrij onderwijs en het ARGO-onderwijs, gezien dit deel uitmaakte van het compromis dat werd gesloten tussen SP en CVP. Deze discussie leek mij overigens eerder een afleidingsmaneuver te zijn om het voorliggende decreet verteerbaar te maken voor een bepaalde achterban. De demon van de traditionele schoolstrijd is altijd handig meegenomen om de eigenlijke discussie niet te moeten voeren.

De lineaire financiering was echter al opgenomen in de regeringsverklaring en de beleidsbrief. Voor de CVP was het blijkbaar niet voldoende, en zij probeerde een volgens mij intellectueel oneerlijke discussie te voeren over het zogenaamde onaanvaardbare verschil tussen de kostprijs van een leerling in het vrij onderwijs en een leerling in het gemeenschapsonderwijs.

Zij vergeet daarbij wel duidelijk dat men alle leerlingen in het vrij onderwijs niet over dezelfde kam kan scheren. Een leerling in het beroeps- en technisch onderwijs kost natuurlijk meer, zowel in het vrij als in het gemeenschapsonderwijs. Een leerling in een kleine afdeling kost meer, zowel in het vrij als in het gemeenschapsonderwijs. Een school met meer kansarme leerlingen kost meer dan een andere school, zowel in het vrij als in het gemeenschapsonderwijs.

Maar waar zijn er gemiddeld meer kansarmen, meer beroepsleerlingen, meer kleinere afdelingen in scholen? De keuzevrijheid tussen zedenleer en godsdienst, dit en vele andere zaken zijn ook elementen die in een kostprijs moeten worden meegerekend.

Natuurlijk zijn er nog verschillen die best zouden worden weggewerkt. Maar dan moet ook het keurslijf waarbinnen de ARGO moet functioneren, worden versoepeld. Het verhaal waarin men de gemiddelde kostprijs van een leerling uit het vrij onderwijs vergelijkt met de kostprijs van een leerling uit het ARGO-onderwijs, is ongenueanceerd.

De voorzitter : De heer Vanleenhove heeft het woord.

De heer Gilbert Vanleenhove : Mijnheer Sannen, de nuances waar u naar verwijst, zijn u wellicht ontgaan. We hebben nooit betwist dat er een onderscheid kan zijn tussen de diverse netten wat de kostprijs van de gemiddelde leerling betreft. U hebt zelf de objectief meetbare redenen voor die verschillen aangehaald. Wij zeggen echter wel dat er een aantal niet-objectiveerbare verschillen spelen. We zouden het dan ook op prijs stellen indien men ons zou kunnen duidelijk maken waar die verschillen uit voortvloeien. Niet-objectiveerbare verschillen dienen volgens ons te worden weggewerkt. Dat is precies de boodschap die we wilden overbrengen.

De heer Ludo Sannen : In De Zevende Dag heeft de heer Van Hecke amper twee cijfers gehanteerd zonder één enkele nuance.

In het vrij onderwijs kunnen er ook inkomsten worden gegenereerd uit de betrokkenheid van ouders en andere organen die het project van een bepaalde vrije school extra willen steunen. Een vrije school kiest zijn project, maar ook dikwijls zijn leerlingen en kan daardoor in bepaalde gevallen een beroep doen op het persoonlijk engagement van de ouders. In dit verband denk ik heel concreet aan de situatie van methodescholen. Ook dit element moet men mee in rekening brengen. Voor het gemeenschapsonderwijs zijn de inkomsten van de overheid meestal de enige inkomsten. Ik betreur de zwakke houding van de SP in het hele debat.

De heer Freddy Sarens : Mijnheer Sannen, ik denk dat een aantal ouders uit het gemeenschapsonderwijs bijzonder ongelukkig zullen zijn met deze uitspraak. In de praktijk is het zo dat ze zich wel achter hun scholen scharen en heel wat inspanningen leveren om deze scholen aantrekkelijk te maken.

De heer Ludo Sannen : Ik ben het daar volkomen mee eens, maar het is eveneens zo dat een groot aantal ouders zich niet betrokken voelt. Vandaar de zorgverbreding, het schoolopbouwwerk en alle andere elementen die in de beleidsbrief naar voren worden geschoven om de betrokkenheid van de ouders te vergroten.

De heer Gilbert Vanleenhove : Die worden in de hervorming dan ook mee opgenomen als mogelijke bron van verschil in financiering.

De heer Ludo Sannen : Het gevaar voor een steeds groter wordende dualiteit, veroorzaakt door de groeiende kloof tussen rijkere en armere scholen, lijkt me niet denkbeeldig. Die dualiteit zal zich niet alleen manifesteren tussen vrije scholen en gemeenschapsscholen, maar in grotere centra wellicht ook tussen vrije scholen onderling.

De vrije keuze wordt door u, mijnheer de minister, een cruciaal element genoemd in de hervorming van het secundair onderwijs. Door het systeem van samenwerkingsverbanden en de bepaling van de vrije keuze, maakt u de samenwerking tussen de vrije scholen en de gemeenschapsscholen praktisch onmogelijk. Door de voorwaarden die u aan gemeenschapsscholen oplegt voor deelname aan de vrije keuze, krijgt u automatisch een opdeling van de onderwijswereld in twee polen. Het is veel belangrijker deze samenwerkingsverbanden aan te grijpen om een netoverschrijdende samenwerking tot stand te brengen.

Het gaat hier niet om de eigenheid en het pedagogisch project van de school, dit blijft namelijk verbonden aan

Sannen

de school. In de toelichting bij de oriënteringsnota wordt overigens duidelijk vermeld dat samenwerkingsverbanden te maken hebben met beheersstructuren, met administratieve kosten en met de kosten voor de gebouwen, maar dat de pedagogische eigenheid van elke school wordt gerespecteerd. Ik meen dan ook dat een samenwerking tussen de netten mogelijk is, dit zonder dat de eigenheid van de scholen wordt aangetast.

Een dergelijke netoverschrijdende samenwerking tussen scholen met een verschillende achtergrond moet mogelijk zijn in een tolerante samenleving. Dit zal leiden tot het meer rationeel benutten van de infrastructuur en de middelen. Er zijn overigens heel wat vrije scholen die dit wensen, maar meestal is de macht van de koepel zo sterk dat dit bijna onmogelijk wordt. Ik verwijs hierbij nogmaals naar het proces van de hogescholen, waar kunstschole wilden samenwerken en waar het duidelijk de macht van de koepel was die dit proces verhinderde, dit met alle problemen vandien voor de departementen Kunst in de huidige hogescholen.

In deze mogelijkheid moet in het kader van de hervorming van het secundair onderwijs dan ook worden voorzien. De huidige voorstellen met de definitie van vrije keuze lijken dit echter uit te sluiten. Welke mogelijkheid zal er overigens zijn voor het ontstaan van nieuwe vrije scholen met een nieuw eigen schoolproject? Uit recente studies in Nederland blijkt dat de schaalvergroting dit daar feitelijk onmogelijk heeft gemaakt. De vrijheid van onderwijs wordt al te vaak ingevuld als de vrijheid van bepaalde koepels en netten. De vrijheid om onderwijs te genieten moet echter voor iedereen blijven openstaan. Belangrijker nog is de vrijheid van de ouders om hun kinderen naar de school van hun keuze te kunnen sturen. In welke mate zal deze vrijheid gegarandeerd blijven? De ruimte die de overheid laat, mag niet worden ingenomen door het centralisme van koepels en netten die op die manier de onderwijsvrijheid nog zullen verkleinen.

In dit verband zou het interessant zijn om eens te onderzoeken waarom ouders voor een bepaalde school kiezen. Wat dit betreft, is er in Vlaanderen sinds 1984 geen wetenschappelijk onderzoek meer verricht. Het zou nochtans boeiend zijn te weten waarom ouders voor een bepaalde school of studierichting kiezen en wat hierbij hun motivatie is.

De voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Luc Van den Bossche : Wat u zegt, is niet juist. Professor Billet heeft dit namelijk verder onderzocht.

De heer Ludo Sannen : Wat professor Billet doet, is een onderzoek naar de keuze tussen de netten. Los van deze

netten rijst echter de vraag waarom ouders voor een bepaalde school of studierichting kiezen.

Minister Luc Van den Bossche : Dit kan wel uit het onderzoek worden afgeleid.

De heer Ludo Sannen : Het is eveneens belangrijk om de diverse processen hierbij te onderkennen. Het is dus interessant om te weten welke motivaties een rol spelen bij het maken van een keuze.

In verband met de hervorming van het gemeenschapsonderwijs, een ander onderdeel van het akkoord, zijn de uitgangspunten van Ernst & Young interessant om aan de hand daarvan een hervormingsvoorstel uit te werken. Agalev zal de hervorming van de ARGO steunen, indien de voorstellen op een democratische manier worden besproken en indien ze de steun hebben van zij die nu, ondanks alle moeilijkheden, toch het beste van zichzelf geven om het gemeenschapsonderwijs alle kansen te bieden. We aanvaarden in elk geval geen verdere politisering in de organen van de ARGO of de LORGO's. Het gemeenschapsonderwijs moet alle kansen krijgen om haar specifieke rol voor het onderwijs in de samenleving werkelijk waar te maken.

Mijnheer de minister, u haalt vier elementen aan die essentieel zijn voor de hervorming van het secundair onderwijs, namelijk de samenwerkingsverbanden, de enveloppefinanciering, de reductie van studierichtingen en een nieuwe regeling van de rechtspositie.

Wat de samenwerkingsverbanden betreft, is het interessant dat scholen op beheersmatig vlak kunnen gaan samenwerken. Er zijn ongetwijfeld heel wat opdrachten, zoals personeels- en leerlingenadministratie, boekhouding, het onderhoud en het beheer van de gebouwen, die in bepaalde gevallen beter in een groter geheel worden aangepakt.

Trouwens, een meer lineaire financiering zal een dergelijke samenwerking stimuleren en noodzakelijk maken zeker wanneer ze gekoppeld wordt aan een responsabilisering van het personeel. Het creëren van een juridische structuur hiervoor is dus wenselijk. Laat dit dan wel een juridische structuur zijn die naargelang de behoefte en de voorkeur kan worden ingevuld. Vrijheid, erkenning van de lokale schoolcultuur en dynamiek moeten als toetssteen voor het komende decreet gelden. Deze samenwerkingsverbanden mogen zich niet beperken tot het secundair onderwijs en moeten niveau-overschrijdend kunnen zijn. Ook het basisonderwijs en het onderwijs voor sociale promotie moeten erbij worden betrokken.

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem : Mijnheer Sannen, ik ben zeer ontroerd, ik vraag me af over welk decreet u het

Van Hauthem

hebt. Verder lijkt het alsof u een regeringsverklaring aflegt. Mijnheer de minister, als ik u was, zou ik voor mijn plaats vrezen want er staat al iemand klaar om ze in te nemen.

Ik wil nog even terugkomen op het aspect netoverschrijding.

Minister Luc Van den Bossche : Als de heer Sannen mijn plaats inneemt, ga ik samen met de heer De Gucht naar de Raad van State. Dan zal hij zal wat meemaken.

De heer Joris Van Hauthem : Ik weet ook dat sommigen de netoverschrijdende samenwerkingsverbanden willen gebruiken om langzaam maar zeker geruisloos tot een pluralistische school te komen. U moet me eens uitleggen hoe de vrije keuze voor het pedagogische project nog kan in een netoverschrijdend samenwerkingsverband waarbij een aantal studierichtingen in de ene school wel en in een andere school van een ander net niet meer worden aangeboden. Dat is geen vrije keuze meer inzake pedagogisch project. Sommigen willen daar misschien wel toe komen maar dat is alleen vrije keuze inzake studierichting en dat is heel wat anders.

De heer Ludo Sannen : Ik zal eerst op uw laatste opmerking antwoorden, mijnheer Van Hauthem. U geeft een bepaalde invulling van een samenwerkingsverband waarbij de studierichtingen een element zouden kunnen zijn. *(Opmerking van de heer Joris Van Hauthem)*

De heer Ludo Sannen : Niet waar, mijnheer Van Hauthem, als u goed hebt geluisterd, dan hebt u gehoord dat een samenwerkingsverband op vrijwillige basis tot stand moet komen en er op verschillende wijze invulling aan kan worden gegeven. Dat wil zeggen dat het vooral een beheersmatig samenwerkingsverband moet zijn. Wat het studieaanbod betreft, wil ik relativiseren want het gaat me vooral om het feit dat een sporthal door meerdere scholen moet kunnen worden gebruikt zodat ze ten volle benut wordt. Dat zijn beheersmatige aspecten.

Over uw twee voorgaande opmerkingen : als u zelf aanwezig was geweest tijdens de commissies, mijnheer Van Hauthem, dan zou u weten dat de minister de bespreking van dit decreet begon met een hele nota. Die nota is een onderdeel geworden van het verslag en ik voel me nu verplicht daarop te reageren. Dat is de reden voor deze uitvoerige uiteenzetting. Het is de minister zelf die dit decreet in een veel groter verband geplaatst heeft.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Ik vind de woorden van de heer Sannen inhoudelijk bijzonder interessant. Toch zie ik er een tegenstrijdigheid in. Enerzijds zegt u te kiezen voor

kleinschaligheid en anderzijds kiest u voor de samenwerkingsverbanden. Vreest u niet dat de overgang naar de samenwerkingsverbanden, waarbij men een onderscheid maakt tussen het beheersmatige en het pedagogische aspect, automatisch tot grootschaligheid leidt ? Vooral als er een juridische structuur voor wordt uitgetekend. Kan er geen samenwerking komen op basis van contracten ? Als men een onderscheid maakt tussen het beheersmatige en het pedagogische bouwt men zelf het conflict al in.

De heer Ludo Sannen : De minister wil een juridische basisstructuur creëren. Dat is een andere benadering.

Dit decreet moet in de nodige garanties voorzien opdat alle scholen de kans zouden krijgen om deel uit te maken van een dergelijke beheersstructuur. Het lijkt me echter geen goed idee deze beheersstructuur als het enige contactpunt met de overheid en als een financieringsstructuur te beschouwen. We weten allemaal dat dit tot een groter centralisme zal leiden, ten koste van de eigenheid van de school. Elk nieuw orgaan wil immers zichzelf en zijn eigen functie versterken en een soort van centralisme aan de dag te leggen. Het samenwerkingsverband mag zeker niet het enige contactpunt met de overheid zijn, dit moet via de scholen gebeuren.

De financiering van de autonome scholen via een samenwerkingsverband zal de autonomie van de scholen aantasten. Plaatselijke en bikkelharte onderhandelingen zullen bepalen welke scholen wat krijgen. Hoe zullen BSO- en TSO-scholen nog garanties krijgen inzake voldoende werkmiddelen ? Ik verwees al naar de huidige problematiek van de kunstdepartementen in de hogescholen. Alles zal afhangen van de machtsverhoudingen die er in het samenwerkingsverband zullen ontstaan. Daarbij zal de kost van zo een samenwerkingsverband ook een bijkomende beperking voor de werking van de scholen betekenen. Het is niet denkbeeldig dat er een sterke top zal worden uitgebouwd, ten koste van de werking van de verschillende scholen. Daarom stel ik voor om de financiering rechtstreeks aan de autonome scholen toe te kennen. De autonome scholen kunnen dan in onderling overleg bepalen welke functies zij al dan niet aan het samenwerkingsverband willen toevertrouwen en welke middelen ze daartoe naar het samenwerkingsverband zullen overhevelen. Op deze wijze kan elke partner zijn profiel, identiteit en pedagogisch project behouden en zelf beslissen over wat aan het samenwerkingsverband wordt gedelegeerd. Dit lijkt me een voorbeeld van echte subsidiariteit en een garantie voor de autonomie van de verschillende scholen.

Het bepalen van schoolregio's blijft, ook bij deze benadering, belangrijk en noodzakelijk. Deze regio's moeten dienen om de zogenaamde vrije keuze te garanderen en financieel mogelijk te maken. In elke schoolregio moet er een aanbod zijn van, zeg maar, alle studiegebieden en de

Sannen

meest courante studierichtingen. In landelijke gebieden zal hiervoor een financiële correctie moeten gebeuren. Het uitgangspunt bij het bepalen van deze schoolregio's kan niet enkel sociaal-economisch zijn, men moet ook een ecologische maatstaf hanteren. Dit wil zeggen dat elke scholier een voldoende groot studieaanbod ter beschikking moet hebben op ongeveer 10 kilometer afstand, zijnde op fietsafstand. Er moeten ook samenwerkingsverbanden over de provinciegrenzen heen kunnen worden gevormd. Er worden nu al voorstellen van samenwerkingsverbanden ontwikkeld in het katholiek onderwijs, alhoewel de studie die de regio's moet afbakenen, nog niet eens klaar is. Men stelt in het katholieke net nu al voor om de grenzen van het bisdom niet te overschrijden. Dit lijkt me voorbarig en het beantwoordt niet aan de sociaal-economische normen die door de minister zelf worden gehanteerd.

De enveloppefinanciering of budgetfinanciering lijkt op dit moment de manier om een modern overheidsbeleid uit te tekenen.

Op die manier wil men onder het mom van het verlenen van een grotere autonomie, de financiële uitgaven onder controle krijgen, en de verantwoordelijkheid doorschuiven naar de instellingen, hier de scholen of samenwerkingsverbanden.

In feite is het een galante manier om de financiële engagementen van de overheid ten opzichte van essentiële maatschappelijke verantwoordelijkheden te beperken. Door via een enveloppe de middelen te globaliseren, globaliseert de overheid ook haar verantwoordelijkheid. De vraag is of dit de weg is die verder moet worden bewandeld. Deregulering, het verlenen van een grotere autonomie heeft ongetwijfeld zijn voordelen, maar ook zijn schaduwkanten.

Belangrijk zal zijn daarin het nodige evenwicht te vinden ; gevaarlijk is echter om dit verhaal te hanteren vanuit een verdoken agenda. Niet het beter functioneren van het onderwijs is de doelstelling van deze hervorming, maar wel het onder controle krijgen van de overheidsuitgaven, of anders het bezuinigen op de middelen. Een controle op deze middelen zal meer dan ooit noodzakelijk zijn bij een dergelijke grote financiële autonomie. Ik bedoel dan een controle vanuit de maatschappij op de middelen die de scholen aangereikt krijgen. Het lijkt me dan ook niet meer dan normaal dat ook deze grotere autonome scholen of inrichtende machten aan de controle van een revisor worden onderworpen.

Daarnaast lijkt een openbaar jaarverslag met de nodige financiële gegevens noodzakelijk. In Nederland gebeurt dit en gaat het zelfs zo ver dat men daarin ook de ratio

van lokaalbezetting openbaar maakt. Let wel, ik pleit er hier niet voor om tot een dergelijk bureaucratisch model over te gaan. Ik vind echter wel dat een grotere controle op de aanwending van de middelen door deze grotere scholen, de grotere autonome scholen, essentieel is.

De enveloppe voor de werkingsmiddelen voor de scholen lijkt me interessant en zal trouwens niet zoveel veranderen aan het huidige systeem. Een enveloppe voor de personeelsuitgaven is minder te verdedigen, zeker wanneer die uiteindelijk worden samengevoegd met de werkingsmiddelen. In het verleden hebt u trouwens zelf een evaluatie van de enveloppefinanciering in het hoger onderwijs vooropgesteld, vooraleer dit systeem te veralgemenen naar het secundair onderwijs. Het huidige lestijdenpakket verbinden aan een grotere verantwoordelijkheid voor personeelsbeleid en een soepeler taakinvulling is waarschijnlijk een meer evenwichtige benadering.

Wat de reductie van studierichtingen betreft, zal niemand problemen hebben met de bevindingen van de Staten-Generaal voor Technisch Secundair Onderwijs. De daar gehanteerde indelingscriteria van verwante studierichtingen in grotere domeinen wordt best uitgevoerd. Toch is ook hier enige voorzichtigheid geboden, want de voorbeelden, mijnheer de minister, die u aanhaalt in de oriënteringsnota, waar u Handel TSO en Economie ASO naast elkaar plaatst, lijken me juist geen goede voorbeelden te zijn van waar er moet worden beperkt. De beperkingen van studierichtingen moeten gebeuren op analyses binnen gelijke onderwijsvormen. Schrappingen over de onderwijsvormen heen lijken me trouwens een miskenning in te houden van de verscheidene niveaus en van de daarbij horende typische didactische en vakinhoudelijke benadering van deze niveaus.

De invoering van het eenheidstype, ook een hervorming in verband met het aanbod van studierichtingen, is nog maar pas afgerond, en nog niet eens geëvalueerd. Ook het VSO had zijn verdienste. Het was misschien onbetaalbaar, maar dit wil niet zeggen dat de positieve elementen ervan, die in het eenheidstype nog zijn overgebleven, nu ook moeten verdwijnen. Het beperken van studierichtingen zal automatisch leiden tot meer heterogene klasgroepen met de nodige risico's vandien, zoals bijvoorbeeld meer zittenblijvers.

U gaat ervan uit dat duidelijkere structuren en afbakeningen van studierichtingen tot betere oriënteringen zullen leiden. Ik ben daar nog niet zo zeker van, mijnheer de minister. Op dit moment lijkt de segregatie in het onderwijs zelfs toe te nemen. In het kader van de herwaardering van het TSO is dit een gevaarlijke evolutie, die door striktere afbakeningen nog zal worden versterkt.

Sannen

Mijnheer de minister, weet u dat er scholen zijn waar men op dit moment aparte ingangen heeft en ook aparte ingangsmomenten in de school creëert tussen leerlingen van ASO en leerlingen van TSO. Waarom ?

Dat zou je aan die scholen moeten vragen. Ik ken hun argumentatie niet. Het inbouwen van sterke tussenschotten waarmee de beperking van het aantal studierichtingen gepaard gaat, zal een betere oriëntatie en de herwaardering van het TSO niet ten goede komen.

Een betere oriëntering moet echter samengaan met de herwaardering van het TSO, die niet te rijmen valt met de versterkte segregatie tussen de scholen onderling of tussen de richtingen in eenzelfde school. De huidige evolutie in de samenwerkingsverbanden naar een scherpere afbakening tussen ASO en TSO vind ik ongunstig. Sommige scholen plannen overigens het verhuizen van de sterkste richtingen van het TSO naar de ASO-vestiging. Bij de hervorming van het hoger onderwijs heeft men het naast elkaar bestaan van verschillende departementen bepleit als een positieve factor voor de herwaardering ; de verschillende departementen zouden elkaar wederzijds bevruchten. Bij deze hervorming vrees ik dat de segregatie juist scherper zal worden met een slechtere heroriëntering, een toename van het aantal zittenblijvers en een versterking van het watervaleffect als gevolg.

De minister gaat ervan uit dat duidelijke structuren en een scherpere afbakening de heroriëntering zal bevorderen, ik ben echter van oordeel dat het uitvaleffect zal worden versterkt. Zo lang in onze samenleving de kans op het vinden van een goede job stijgt met het opleidingsniveau, zullen ouders hun kinderen zo lang als mogelijk in een doorstromingsrichting houden en zullen de klasseraden de leerlingen in heel wat gevallen het voordeel van de twijfel gunnen. Door de meer afgelijnde grenzen tussen de studierichtingen zal de heroriëntering worden bemoeilijkt. Een ruimer keuzeaanbod is een waarborg voor een goede heroriëntering en maakt het mogelijk het watervaleffect te doorbreken, tenzij de heersende traditie van het zittenblijven wordt opgegeven.

Falen en zittenblijven is in onze samenleving niet noodzakelijk een negatieve ervaring, het wordt vaak gezien als een tweede kans. In andere landen zijn er minder zittenblijvers omdat falen bijna automatisch wordt bestraft met een heroriëntering naar beneden toe. Deze vorm van negatieve selectie mogen wij niet invoeren in ons onderwijs. De grote participatiegraad aan het hoger onderwijs en de algemene hoge scholingsgraad van Vlaanderen mogen we niet prijsgeven. Deze verworvenheid van de democratisering heeft wellicht een kostprijs, maar die lijkt me toch verantwoord te zijn.

De huidige rechtspositieregeling van het personeel dateert slechts van 1991 en wordt nu al opnieuw op de heling gezet.

Het tornen aan deze regeling moet gebeuren via eerlijk en open overleg en mag het lerarenambt niet minder aantrekkelijk maken. Integendeel, een herwaardering van dit ambt moet het doel zijn. Een eenvormige rechtspositieregeling is hiervoor wenselijk. Een verbetering van het statuut voor de tijdelijken is niet meer dan normaal. In het kader van de geplande hervorming zijn maatregelen voor een vervroegde en soepeler uitstapregeling voor oudere personeelsleden noodzakelijk. Toen ik dit voorstel drie maanden geleden formuleerde, was het blijkbaar nog onbespreekbaar. Ik ben blij dat deze resolutie om de uitwerking van een dergelijke regeling vraagt. Wat de minister drie maanden geleden nog wegwijsde, behoort nu blijkbaar tot de mogelijkheden.

De minister heeft dit decreet zelf in een breder perspectief geplaatst, de opmerkingen bij de hervormingsplannen voor het secundair onderwijs zijn hier dan ook op hun plaats. De minister houdt zelf staande dat het ontwerp van decreet houdende tijdelijke beperking inzake de programmatie en de benoemingen in sommige onderwijssectoren, te verantwoorden is als bewarende maatregel voor de hier vooraf besproken hervormingen.

Daarin schuilt precies de zwakte van dit decreet. Bij de door de commissie georganiseerde hoorzittingen kon absoluut niemand aantonen waarom dit decreet echt nodig was. Het feit dat dit decreet niet zou gestemd worden, zal de hervorming van het secundair onderwijs zeker niet onmogelijk maken.

Waarom het OSP en het DKO in dit decreet zijn opgenomen, is helemaal onduidelijk. In uw hele toelichting hebt u het over bewarende maatregelen voor het secundair onderwijs. Eenzelfde maatregel voor het OSP en het DKO is dus niet op zijn plaats. Het DKO wacht al geruime tijd op de implementatie van de evaluatie van het kunstonderwijs. Het wordt al enkele jaren gehinderd door een feitelijke programmatiestop. Door dit decreet worden hun normale ontwikkeling en ontplooiing nogmaals voor twee jaar belemmerd.

Ook het OSP is geen betrokken partij in de hervorming van het secundair onderwijs, maar wordt toch geraakt door de programmatiestop. Eigenlijk bestaat op dit moment al een programmatiestop, in afwachting van een nieuw decreet over het volwassenenonderwijs. Hier moet dringend werk van worden gemaakt, want de programmatiestop is hier niet op zijn plaats. Nog eens twee jaar wachten voor het OSP en niet op de nieuwe noden in de maatschappij, is onverantwoord. Dat is zeker het geval in dit Europees jaar van levenslang leren. Het VIZO en de

Sannen

VDAB, de gesprekspartners bij de opmaak van een nieuw decreet over het volwassenonderwijs, ondervinden niet eens hinder van dit decreet. Zo ontstaat een onevenwichtige situatie in het nadeel van het OSP. Daarom hebben de heer Van Dijk en ik onze amendementen met betrekking tot het DKO en het OSP gehandhaafd.

De problemen in verband met de programmatiestop zijn in de commissie uitvoerig aan de orde gekomen, en hier en daar gecorrigeerd. Ik wil toch nog even vermelden dat ik werd bekoord door de brief van de zestienjarige Elke Handeman, die we allemaal ontvingen. Ze zit nu in het vierde jaar Grieks-Wiskunde. Omdat vorig jaar niemand in de derde graad voor deze richting heeft gekozen, kan de school ze ten gevolge van dit decreet volgend jaar niet meer aanbieden. Mijnheer de minister, u hebt de brief in kwestie ongetwijfeld ook gelezen. Hij bewijst nog maar eens dat dit decreet, dat niet is gekaderd in een brede aanpak en op een lineaire manier ingrijpt, onrechtvaardig is voor sommigen. Meestal gaat het ook nog om de meest gemotiveerde leerlingen.

Ik heb de tijdelijke benoemingsstop in het verleden al voldoende bekritiseerd als asociaal, misplaatst en totaal overbodig. Ik schrok me zondag rot toen de heer Voorhamme – die op dit moment niet in de zaal is – dit decreet verdedigde als een sociale maatregel, waarbij de volledige tewerkstelling gegarandeerd zou blijven voor de komende twee jaar. Laten we eerlijk zijn. Dit decreet heeft daar niets mee te maken. Het stelt alleen dat we niet ingrijpen in de huidige tewerkstellingsregelingen voor de volgende twee jaar. Het decreet is asociaal omdat het bepaalde fundamentele rechten aantast. Het op die manier verkopen, getuigt van een zekere lichtzinnigheid of van een onvoldoende kennis van het dossier.

Mijnheer de minister, natuurlijk probeert u dit decreet verteerbaar te maken door nieuwe uitstapregelingen voor oudere personeelsleden aan te kondigen, beloftes te doen aan de huidige tijdelijken en hen een beter statuut te beloven. Indien u deze beloften ook wilt waarmaken – wat ik wel wil geloven – dan ondermijnt u zelf de noodzaak van dit decreet. Het verminderde aantal arbeidsplaatsen – wat ongetwijfeld uit de hervormingen zal voortvloeien – wilt u opvangen door mensen vervroegd met pensioen te laten gaan. Ik kan dat alleen maar steunen, maar vraag me af waarom de huidige leraren die in aanmerking komen voor een benoeming, niet mogen worden benoemd. Als u geen mensen wilt laten afvloeien met uw hervormingen, maar integendeel de tewerkstelling wilt blijven garanderen, kunnen de benoemingen toch gewoon doorgaan.

Uw belofte in de toelichtingsnota omtrent het feit dat de tijdelijken die nu worden getroffen door de bewarende

maatregelen, bij voorrang aanspraak kunnen maken op een vaste benoeming, behoeft meer uitleg.

Mijnheer de minister, hoe kunt u deze mensen lokaliseren? Door het ontstaan van samenwerkingsverbanden, de mogelijke verschuivingen van studierichtingen en de grote verscheidenheid in de diverse contingenten vastbenoemen in de samenwerkingsverbanden, wordt deze garantie moeilijk te verwezenlijken. Zeker wanneer daarbij de grotere autonomie van de scholen in het kader van het personeelsbeleid ook nog eens meespeelt. Deze belofte lijkt me eerder een loze belofte te zijn, die nu wordt gehanteerd om de pil te vergulden.

U hebt het nu over een beter statuut voor de tijdelijken. Hoe moet dit worden geïnterpreteerd? Een langere vooropzegperiode zal niet voldoende zijn. Wat zal er gebeuren met de huidige regelgeving die het recht op een vaste benoeming en de voorrangsregeling garandeert voor de tijdelijken? Wanneer u bereid bent dit op te offeren, is er van een beter statuut voor de tijdelijken geen sprake meer.

De uitzonderingen die u in dit decreet maakt, stoten me ontzettend tegen de borst en worden door uw amendement geschrapt. Ze stoten me tegen de borst, omdat de indruk werd gewekt dat het beleid op een school, alsook de voortzetting van het pedagogisch proces op een school, door directeurs, onderdirecteurs en werkplaatsmeesters worden bepaald. Zij maken er deel van uit, maar net zozeer de leerkrachten, die dagelijks inhoud moeten geven aan het onderwijsproject. Vandaar dat ik het goedkeuren van dit decreet onmogelijk kan aanvaarden.

Een onderwijshervorming, zonder dat de leraren erbij worden betrokken, zal de kwaliteit van het onderwijs alleen maar aantasten. Dit decreet brengt de sereniteit in gevaar, die nodig is voor een brede maatschappelijke discussie. U oppert immers zelf in de nota dat deze onderwijsontwikkeling mede moet worden gemaakt en gedragen door elke betrokkene op het terrein, waarvoor een brede maatschappelijke consensus nodig zal zijn. Het decreet wordt echter opgedrongen, zonder dat de globale hervormingen voldoende duidelijk zijn. En daarom is dit decreet niet acceptabel voor de leraren.

Rekening houdend met de belofte van het behoud van de tewerkstelling vraag ik aan de collega's dit decreet niet goed te keuren. Het is niet nodig en het ondermijnt het debat voor de komende hervormingen. Ik krijg alsmaar meer de indruk dat de minister aan dit decreet vasthoudt om uiteindelijk geen gezichtsverlies te moeten lijden. Het kan toch niet dat dit ons stemgedrag bepaalt. Het onderwijs is veel te belangrijk in onze samenleving. Ik doe dan ook een beroep op de CVP- en SP-collega's om zich bij de stemming te laten leiden door objectieve en weloverwo-

Sannen

gen argumenten en niet door partijtucht, die enkel het belang van één minister dient, omdat hij kost wat kost niet aan zijn imago van onverzettelijkheid wil laten tornen. Ik hoop dat het Vlaams Parlement hierboven staat en in alle onafhankelijkheid zijn verantwoordelijkheid opneemt. Dit decreet is immers overbodig. (*Applaus bij AGALEV*)

De voorzitter : De heer Vandenbroeke heeft het woord.

De heer Christiaan Vandenbroeke (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik verneem dat men de volgorde ook nu weer in vraag stelt.

De voorzitter : Neen, mijnheer Vandenbroeke, ik regel hier de werkzaamheden. We trachten de grootte van de fractie te respecteren.

De heer Christiaan Vandenbroeke : Collega's, laten we ernstig zijn, want ik denk in alle eerlijkheid dat we hier over een zeer belangrijk dossier debatteren. Het is trouwens het allerbelangrijkste dat we binnen dit Vlaams Parlement te bespreken hebben. Het gaat om zowat de helft van de begroting. Dit decreet handelt over onze enige eigen grondstof. Laten we deze dus optimaal uitspitten, want dit moet ons helpen de toekomst voor te bereiden. Dit moet ons binnenloodsen in de eenentwintigste eeuw. Dit moet ons binnenbrengen in een tertiaire maatschappij.

Precies over dit zeer belangrijke decreet heersen blijkbaar een aantal fricties. Ik denk dat dit met recht en reden is en ik zal dit zo dadelijk verduidelijken. Maar mij overkomt wat jullie – neem ik aan – ook overkomt. De voorbije dagen zijn collega's uit de meerderheidspartijen me immers komen vertellen dat ze het soms toch ook wel moeilijk hebben met dit decreet. Ze worden herhaaldelijk benaderd om tegen te stemmen. En ze zien daar ook wel wat in.

Collega's van de meerderheidspartijen, wees deze benaderingen indachtig. Ik denk dat men u met recht en reden heeft aangesproken. Ik denk dat dit onderwerp belangrijk genoeg is. Hier bereiden we de toekomst voor. Als we hierover lichtzinnig stemmen, dan brengen we de toekomst in gevaar. Ik vrees dat ik hier zal doorgaan voor een groot futuroloog, want – en nu parafraseer ik de heer Sannen – ik voorspel dat tijdens deze stemming er een sfeer van stemplichtigheid zal domineren. Hier zal geen objectief oordeel over de toekomst overheersen. Dat is godgeklaagd. Ik verduidelijk mijn woorden. (*Tussenkomst van de heer Tuur Van Wallendaël*)

De voorzitter : Mijnheer Van Wallendaël, in dit huis – misschien niet bij de BRTN – vraagt men het woord. Ik heb u niet het woord zien of horen vragen.

De heer Christiaan Vandenbroeke : Mijnheer de minister, u zult ons niet met een klucht op het verkeerde been zetten. Dit dossier is te belangrijk. We denken er dan ook ernstig over na. Onze fractie heeft zich er meermaals over gebogen. We hebben ook al meermaals – om eens pedagogische termen te gebruiken – gedelibereerd over uw werkstuk. Ik wil erop wijzen dat er hier behoorlijk veel mensen op de publiekstribune zitten. Uiteindelijk maakt u dit huis belachelijk met een – en vergeef me de uitdrukking – eerder domme opmerking. (*Applaus bij de VU*)

De voorzitter : De heer Bossuyt heeft het woord.

De heer Gilbert Bossuyt : Ik zie hier mensen applaudisseren die blijkbaar niet hebben gehoord wat ik heb gezegd. Dergelijke dossiers worden in elke fractie – of u dat nu dom vindt of niet – erg uitgebreid besproken. Dat geldt ook voor onze fractie. U moet hier niet het beeld ophangen dat uw fractie de enige is die daarover een ernstige bespreking heeft gehouden.

De heer Christiaan Vandenbroeke : Ik heb de indruk, mijnheer Bossuyt, dat dergelijke discussies in bepaalde partijen een gedragspatroon opleveren dat men ook bij schapen aantreft. Ik wil niet spreken over een dolle-schapenziekte. Maar men kan bij schapen een bijzonder volgzzaam gedrag vaststellen. Ik stel dat ook hier vast, zonder daar een waardenoordeel over uit te spreken.

De voorzitter : Vervolgt u uw uiteenzetting, mijnheer Vandenbroeke.

De heer Christiaan Vandenbroeke : Dat zal ik doen. Inzake de essentie van het debat zijn er twee elementen naar voren te brengen. De heer Van Dijck zal straks het ontwerp van decreet artikelsgewijs bespreken.

Inzake de programmatie-stop valt er wel iets positiefs te zeggen. In het verleden hebben we vele lasten op onze schouders genomen. De intentie om dat te verhelpen – om bewarend op te treden – kan in overweging worden genomen. Mijnheer de minister, dit levert u, in onze eerlijke evaluatie, een ruim voldoende op. Het is zeker geen grote onderscheiding, want er zijn inderhaast enkele schoonheidsfoutjes gemaakt. Maar inzake programmatie-stop kunnen we in wezen uw visie bijtreden.

De voorzitter : De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : U vermoedt wellicht wel wat ik u zal vragen. Het verrast me ten eerste wat u hier zegt. U zei zelf, op 11 december 1995, bij de bespreking van de beleidsbrief, en ik citeer : de heer Vandenbroeke en de heer Van Dijck verklaren dat hun fractie achter de hervormingsoperatie van het secundair onderwijs staat. De heer Vandenbroeke herhaalt dat een dergelijke hervormingsoperatie ook voor de andere onderwijsniveaus – in casu het basis- en het hoger onderwijs – doorgevoerd

De Meyer

moeten worden. Einde citaat, bladzijde 30 van het verslag van de zitting van 11 december.

De heer Christiaan Vandenbroeke : Ik ben blij dat er in mijn plaats wordt geantwoord. Wij zijn de eersten, mijnheer De Meyer, die hebben gezegd dat het onderwijs met recht en reden aanspraak kan maken op een grotere enveloppe. We hebben er onmiddellijk de verdeling van de totale enveloppe aan toegevoegd. We hebben gekeken naar de opbouw ervan en naar de uitwassen van de verzuiling. Mijnheer De Meyer, ik moet u niet zeggen in welke mate de verzuiling en het zogenaamde schoolpact tot deze uitwassen hebben geleid. We zouden anders in staat zijn om een loonfiche uit te werken die bijna het dubbele is van nu. Wat is de essentie van deze ontsporing ? Kijk vooraf in eigen boezem.

De programmatiestop kunnen we begrijpen. Maar het gaat ook om de benoemingsstop. De heren Sannen en De Gucht hebben erop gewezen dat er geen enkele reden is om dit op te leggen of bij de coalitiepartners – en ik zie hoe gevoelig het ook daar ligt – door de strot te drukken. Dit hoeft niet. We hebben net gestemd over het decreet over de lerarenopleiding. En na deze stemming wil de minister meteen het hele beroep in gevaar brengen. Dat staat toch haaks op het doel van de minister ?

Wat is het resultaat van dergelijke maatregelen ? Mijnheer de minister, ik geef het u op een blaadje. Laten we het onderwijs evalueren. Hoe was het gesteld met het onderwijs in Vlaanderen ? Hoe is het op dit moment gesteld met het onderwijs in Vlaanderen ? Hoe zal het onderwijs in Vlaanderen er morgen uitzien ? We zijn het er allemaal mee eens dat ons onderwijs goed was. Ik durf zelfs in eer en geweten antwoorden dat het onderwijs in Vlaanderen nog steeds goed is. De toekomst echter, roept reusachtige vraagtekens op over, bijvoorbeeld, de instroom : wie zal zich met dit soort van decreten nog geroepen voelen om een onderwijsopdracht waar te maken. Dit staat haaks op kwaliteit en is dan ook godgeklaagd. Wanneer de minister zegt voor zijn hervormingen bewarende maatregelen nodig te hebben, denk ik dat dit een verspreking of een schrijffout is. Het gaat hier om bezwarende maatregelen.

De subsidiëring en financiering vormen samen een laatste punt dat ik wil behandelen. Mijnheer de minister, vorige week haalde u scherp uit naar de Volksunie. We hebben een onderwijsnota de wereld in gestuurd, waarin we ook op de financiering en subsidiëring zijn ingegaan. Uit een van de persmededelingen citeer ik uw antwoord : de Volksunie zoekt goedkoop succes. Mijnheer de minister, u neemt een loopje met de waarheid. Er gebeurt iets fundamenteels op het vlak van de subsidiëring. Bij analyse ervan begrijp ik niet wat er te gebeuren staat. Bepaalde partners in de meerderheid kunnen, willen en durven dit

onderschrijven. Daar is geen enkele minister in het verleden toe in staat geweest. Het siert de minister : hij kan het aan en durft het. Ik begrijp niet dat er geen zware oppositie is tegen dergelijke transfers van subsidiëring over de netten heen. Dit refereert aan stemplicht. Ik weet dat u een prof had ingehuurd om extra formules uit te tekenen over de manier van subsidiëren en de hertekening van de subsidiëring, teneinde dit uiteindelijk naar buiten te brengen. We hebben allemaal nog wiskunde geleerd. Als men weet waar men wil terechtkomen, kan met mits enige handigheid alles tot die formules herleiden.

De realiteit is, alle technische aspecten terzijde gelaten, dat het over een fundamentele herschikking gaat van het ene net naar het andere. Mijnheer de minister, op die manier ontnemt u alle mogelijkheden tot die zo noodzakelijke en dringende inbreng, onder meer voor het basisonderwijs, het HOBu en de universiteiten.

Ik rond af door te verwijzen naar de heer De Meyer. Mijnheer De Meyer, dit zijn de herschikkingen waarop de Volksunie wil wijzen. Dit willen wij met de herziening van de enveloppes bereiken. We zijn er dus echt niet op uit om hier of daar een bevriende directeur of onderdirecteur een plezier te gunnen : dat wil ik duidelijk stellen. Maar wees ervan overtuigd : de onrust in het onderwijs is groot. Als men óns dit komt meedelen, dan wil ik het u, leden van de meerderheid, zeker niet onthouden. (*Applaus bij de oppositie*)

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, tijdens het voorbije weekend verklaarde de SP-voorzitter tijdens het congres van zijn partij dat, wat de rel omtrent het Vlaamse banenplan betrof, de fractie het maar moest uitvechten met de regering. Toen de heer Swinnen echter een aantal maanden geleden voorzichtige kritiek op dit ontwerp uitte, werd hij prompt teruggefloten. Indien er één sector is waarvoor het Vlaams Parlement bevoegd is en waar in feite een loopje wordt genomen met wat de voorzitter van dit parlement de nieuwe politieke cultuur noemt – het respect voor het parlement en de normale werking van de commissies -, dan is het blijkbaar wel de sector onderwijs, althans wat de behandeling van dit ontwerp van decreet betreft. De brutale wijze waarop het parlement hier buitenspel werd en wordt gezet, tart elke verbeelding. In die zin was de verwijzing vorige week van een aantal amendementen naar de Raad van State eigenlijk een verademing. Aan de meerderheid werd toen immers getoond dat er echt wel grenzen zijn aan het onfatsoen.

We hebben nu eenmaal een minister van Onderwijs die nu en dan een grapje kan debiteren, waarmee hij het hele parlement plat krijgt. Die grapjes dienen echter eigenlijk

Van Hauthem

om via een vrij machiavellistische politiek, zonder nochtans die indruk te willen wekken, zijn projecten door het parlement te sluiten. Deze keer is het dus niet zonder slag of stoot gebeurd.

Wat de tijdelijke programmatiestop betreft, beseffen we wel degelijk dat er maatregelen noodzakelijk zijn en waren. Men zal zich herinneren dat wij, tijdens de bespreking van de begroting en van uw beleidsbrief, daar ook uitdrukkelijk de nadruk op hebben gelegd. We deden dat niet louter vanuit de overigens correcte vaststelling dat er te veel studierichtingen en daarnaast een aantal studierichtingen te veel werden aangeboden, maar vanuit de vaststelling dat het hele concept van het eenheidstype als dusdanig in vraag diende te worden gesteld. Nogmaals, het eenheidstype als politiek compromis tussen het VSO en het klassiek onderwijs, als ultiem compromis opdat men uit de politieke malaise zou raken, heeft naar onze mening niet alleen de kwaliteit van het onderwijs een fikse opdoffer gegeven – al was het maar om het succes van het vrij onderwijs dat het klassieke type aanbood wegens politieke redenen de nek om te wringen met de medeplichtigheid van de Guimardstraat. Tegelijk heeft ze van het onderwijs een soort supermarkt gemaakt. Vandaar de wildgroei van het aantal studierichtingen. Wanneer de Vlaamse regering vandaag het aantal studierichtingen wil beperken, dan kan zij dat ons inziens niet zonder het eenheidstype als dusdanig in vraag te stellen. Het is dus niet meer betaalbaar, omdat het VSO niet slechts als onderwijsconcept, maar ook qua kostenstructuur in het eenheidstype werd overgenomen. Het ene gaat niet zonder het andere. Het gevolg daarvan is dat de kostenbeheersing, die zich nu aandient, dient te verlopen via de samenwerkingsverbanden, waardoor tegelijkertijd de vrije keuze een heel andere dimensie krijgt. Het zal namelijk een vrije keuze zijn tussen studierichtingen en niet meer tussen pedagogische projecten. De vrije keuze zal met andere woorden niet meer bestaan.

De tijdelijke benoemingsstop zelf dan. Straks zal hier een resolutie eenparig worden goedgekeurd, en daarin zal de minister worden aangemaand een sociaal verantwoorde uitstapregeling in het secundair onderwijs uit te tekenen, een voornemen waarmee de minister het trouwens roerend eens is. Straks zullen wij elkaar dus allemaal gelijk geven. Een en ander relativeert in hoge mate de noodzakelijkheid van de huidige tijdelijke benoemingsstop die wordt vooropgesteld. De minister en de meerderheid hebben ons tijdens de besprekingen op geen enkele manier kunnen overtuigen van de absolute noodzaak van de tijdelijke benoemingsstop als bewarende maatregel.

Meer nog, we hadden de indruk dat de minister ons enkel wou overtuigen van het tegendeel. Door meer dan eens

voor te houden dat het allemaal niet zo erg is, moet de meerderheid ook stilaan beginnen twifelen aan de noodzaak van de tijdelijke benoemingsstop. Niet alleen werd blijkbaar geen rekening gehouden met het aantal leerkrachten dat in de komende twee jaar de pensioengerechtigde leeftijd bereikt en dus zal uitstromen ; de minister zelf heeft herhaaldelijk verklaard dat aan de tewerkstelling in het onderwijs niet wordt geraakt. In een vraaggesprek met De Morgen van 8 maart jongstleden zegt hij zelfs – en ik citeer : de creatie van de samenwerkingsverbanden zal niet aan de tewerkstelling in het secundair onderwijs knagen. Toegegeven, er zullen overtallige personeelsleden zijn, maar die zullen worden betaald door de centrale overheid, en niet via de enveloppe die wij aan zo'n samenwerkingsverband toekennen.

Ik denk dat het echt niet duidelijker kan. Er is dus volgens ons geen reden voor een dergelijke benoemingsstop, ook niet als bewarende maatregel. Bovendien is de maatregel onrechtvaardig, in de eerste plaats voor de supertijdelijken – daar is al naar verwezen. Het is in wezen een contractbreuk met die mensen die op basis van een aantal perspectieven voor het onderwijs kozen. Deze perspectieven worden nu vaag en leiden tot een verlies aan motivatie. De tussenoplossing van de minister om leerkrachten een contract van onbepaalde duur aan te bieden, met als enige verbetering een betere ontslagregeling, is een schoolvoorbeeld van een nepstatuut. Nochtans houdt de minister vol dat de tijdelijken immuun worden, zo zegt hij toch in Knack van 28 februari – en ik citeer : ze worden behandeld als vastbenoemden.

Waarom komt er dan een benoemingsstop ? Het heeft enkel onzekerheid en ongerustheid tot gevolg, en het creëren van een tijdelijke kaste naast een kaste van vastbenoemden in dezelfde school. Volgens ons kan het niet dat een duale leerkrachtengroep ontstaat met als scheidingslijn een sociale barrière, binnen een gemeenschap van mensen die wel hetzelfde werk moeten uitvoeren.

Mijnheer de minister, om uw ontwerp aanvaardbaar te maken voor de netten, bent u erin geslaagd de Guimardstraat ervan te overtuigen mee in uw plannen te stappen. De Guimardstraat diende zelf ook nog die zaak aanvaardbaar te maken op wat men met die vreselijke modeterm het veld noemt. Na het veelvuldige gebruik van die term kan er mijns inziens toch niets meer op groeien.

En bijgevolg werden de directies die uitgezonderd waren van deze maatregel later aangevuld met de onderdirecteurs, werkplaatsleiders, coördinatoren en werkmeesters. Dat schandalige koopje diende ervoor te zorgen dat de directies de leerkrachten in de pas zouden laten lopen. De motivatie van dit amendement, dat werd teruggefloten door het advies van de Raad van State, was even duidelijk als cynisch – en ik citeer : het schoolbeleid wordt niet

Van Hauthem

enkel meer gedragen door de directeur alleen. In vele scholen bestaat tegenwoordig een bestuursteam. Voor dit bestuursteam denken wij naast de directeur aan de werkplaatsleider, onderdirecteur, coördinator en werkmeester. Het is dan ook nodig dat deze personeelsleden vastbenoemd zijn en er aldus een vast team wordt gevormd dat de school door de toekomstige hervormingen kan loodsen.

Wat een kaakslag voor de leerkrachten, waarvan dan toch wordt gezegd dat zij de school maken. Kortom, het directieteam – en na de stemming van het amendement van de minister straks, de directie – wordt uitgekocht. Men creëert een kaste van onaantastbaren om de hervormingen die in zicht zijn, en die wellicht niet allemaal door de leerkrachten zullen worden gepruimd, door de strot van diezelfde leerkrachten te duwen.

De Raad van State formuleerde dan ook een aantal opmerkingen in verband met het gelijkheidsbeginsel dat zou geschonden zijn door een uitbreiding van de uitzonderingsmaatregelen voor de directies naar de andere categorieën.

Mijnheer de minister, u dient nu op uw oorspronkelijk standpunt terug te komen, want in het ingediende ontwerp stond alleen de uitzonderingsmaatregel voor de directies. Maar de Guimardstraat moest nu eenmaal worden overtuigd, en u bent daar met het amendement van de meerderheid blijkbaar ook in geslaagd. Nu kan men natuurlijk het advies van de Raad van State aan de Guimardstraat voorleggen als argument.

Ik heb al gezegd dat noch de minister, noch de meerderheid ons konden overtuigen van de noodzaak van een benoemingsstop.

Dit parlement is enkel een bekrachtigingsmachine gebleken die de vergelijking met de Kamer van Volksvertegenwoordigers cum laude kan doorstaan. Dit parlement mag slechts vaststellen wat in en vooral achter de coulissen werd beslist. Bijgevolg is dit geen eerlijk debat. Het is geen debat tussen fracties die er op bepaalde punten een andere mening op nahouden. Het is evenmin een debat over ideeën, over standpunten die kunnen verschillen. Het is, ten slotte, ook geen debat dat partijen nader tot elkaar kan brengen. Kortom, dit is een nodeloos debat. De echte betrokkenen bevinden zich elders. Deze zitting moet slechts aantonen dat we nog in een parlementaire democratie leven. Ze is voor de minister en de meerderheidspartijen dan ook niet meer dan een vervelende hindernis. Dit bleek bij uitstek uit de manier waarop de CVP de benoemingsstop heeft aangegrepen om een aantal eisen te verwezenlijken. Ik denk hierbij aan het recht trekken van een aantal situaties tussen het gemeenschapson-

derwijs en het vrij onderwijs. Sinds 1958 is de CVP vrijwel ononderbroken verzekerd geweest van regeringsdeelname. De klachten over het verschil in kostprijs per leerling tussen het vrij en het gemeenschapsonderwijs zijn niet nieuw. De CVP misbruikt nu de leerkrachten om iets te bewerkstelligen wat ze op eigen kracht niet kon. Toen het politieke akkoord eenmaal rond was, kon de bespreking in de commissie beginnen met een persconferentie van de minister. Deze persconferentie handelde voor één kwart over de benoemings- en programmatiestop, en voor drie kwart over het kader van de hervorming in het secundair onderwijs. De enige bedoeling bestond erin om voor het oog van de camera's duidelijk te maken dat de politieke plooiën tussen de SP en de CVP waren gladgestreken. Bij de bespreking van het ontwerp van decreet heeft men ons steeds voorgespiegeld dat het decreet in het teken zou staan van de hervormingen in het secundair onderwijs. De minister feliciteerde ook nog eens elk commissielid dat zich bij het ontwerp hield. Hoe kunnen de minister en de meerderheidspartijen verwachten dat we een benoemings- en een programmatiestop goedkeuren, wanneer deze maatregelen kaderen in de hervormingen die nog moeten worden omlijnd en waarvan we slechts de vage contouren kennen ?

Mijnheer de minister, ik beschik over voorstellen van de Guimardstraat om tot samenwerkingsverbanden te komen. Welnu, in deze nota ligt alles blijkbaar al vast. Ze dateert van 28 november 1995. Dit betekent dat men dus al met het uittekenen van de samenwerkingsverbanden bezig was vooraleer de begroting voor onderwijs en de beleidsbrief van de minister waren goedgekeurd. Het debat over deze maatregel was al lang achter de rug vooraleer het decreet werd ingediend. Vervolgens wil men het met de karwats door het parlement jagen.

Er zijn dan ook drie redenen waarom we dit ontwerp van decreet niet zullen goedkeuren : we zijn namelijk niet overtuigd van de noodzaak van een benoemingsstop als bewarende maatregel -wat bij de stemming over het voorstel van resolutie overigens zal worden bevestigd. Er werd een politieke koehandel gedreven, waarbij de Raad van State deze ballon heeft doorprikt. Bovendien maakt dit voorstel deel uit van een geheel dat later zal volgen, een systeem waarvan de modaliteiten al vastliggen, maar waarvan wij alleen nog maar de vage contouren kennen. In deze omstandigheden kunnen we dit ontwerp van decreet niet goedkeuren.

De voorzitter : De heer Sarens heeft het woord.

De heer Freddy Sarens (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het ontwerp van decreet dat wij thans in openbare vergadering bespre-

Sarens

ken, heeft enkel een reden van bestaan wanneer het past in een globale hervorming van het secundair onderwijs.

Voor ons gaat het bij deze hervorming in essentie om drie belangrijke zaken : ten eerste, de kwaliteit van het onderwijs bewaken en uitbouwen ; ten tweede, een antwoord bieden op een aantal vragen gesteld in de Staten-Generaal TSO – BSO en ten derde, het beheersbaar maken van het onderwijsbudget.

Het gaat om een hervorming waartoe wij ons hebben geëngageerd binnen de goedkeuring van het regeerakkoord van de huidige Vlaamse regering. Dit engagement betekent ook dat onze fractie kritisch zal toekijken opdat een aantal voor ons essentiële zaken een afdoende oplossing zouden krijgen.

Tijdens de bespreking van de beleidsbrief van de minister van Onderwijs heb ik namens mijn fractie een aantal voorwaarden geschetst die in het kader van deze hervorming belangrijk zijn. Vermits wij bij de bespreking van het voorliggende ontwerp van decreet hebben vastgesteld dat bijzonder veel aandacht werd besteed aan de globale hervorming van het secundair onderwijs, wil ik deze nogmaals in herinnering brengen. Voor de CVP is het essentieel dat de ARGO wordt hervormd overeenkomstig de conclusies van de audit van Ernst & Young. We brengen dit niet aan om de hervorming te bemoeilijken, maar wel omdat wij ervan overtuigd zijn dat het gemeenschapsonderwijs zonder deze hervorming zal blijven stikken in een centrale bureaucratie zonder kansen voor de toekomst. Wij wensen een goed functionerend gemeenschapsonderwijs omdat wij menen dat er van een werkelijke vrijheid van onderwijs en van een echte vrije keuze slechts sprake kan zijn wanneer er ook een echte keuze is voor de ouders en de leerlingen.

Mijnheer de minister, bij uw inleiding in de commissie voor Onderwijs en Vorming haalde u vier principes aan die een leiddraad moeten zijn bij de hervorming van de ARGO. Op het niveau van de school moet de Lorgo als participatief orgaan ontwikkeld worden zodat het pluriform is qua samenstelling. Over de samenstelling van het bestuur van de ARGO wil ik straks nog een bedenking formuleren.

De voorzitter : De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Karel De Gucht : Mijnheer Sarens, het kan u toch niet ontgaan dat de Lorgo's slechts een paar maanden geleden verkozen zijn. En nu gebruikt u dergelijke taal in het parlement, de zetel van de democratie en stelt u de rechtstreekse verkiezing van de Lorgo in vraag.

De heer Freddy Sarens : Ik stel geen enkele verkiezing in vraag, ik zeg alleen dat een aantal principes hier kunnen gelden.

De voorzitter : De heer Beysen heeft het woord.

De heer Ward Beysen : U pleit voor pluriformiteit in de Lorgo's. Als men die niet bereikt door rechtstreekse verkiezing, moet men die dan bereiken via bijvoorbeeld coöptatie ?

De heer Freddy Sarens : Mijnheer Beysen, we stellen hier een aantal principes voor. Hoe die juridisch en concreet moeten worden uitgewerkt, daar valt over te praten. We verdedigen alleen het principe dat dit het uitgangspunt moet zijn. Ik kom daar dadelijk op terug.

De voorzitter : De heer Beysen heeft het woord.

De heer Ward Beysen : Ik denk dat de heer Sarens zich vergist. Als hij de democratische verkiezing van de Lorgo's onderschrijft, moet hij zich erbij neerleggen en ze zelfs ondergaan net zoals wij hier met elke verkiezingsuitslag doen. Ik denk niet dat er inhaalbewegingen mogelijk zijn.

De heer Ludo Sannen : Ik zou me daar willen aansluiten. Het gaat om een democratische verkiezing. Als men andere principes wil toepassen, gaat het om een geleide democratie, maar dat is niet echt democratie.

De heer Freddy Sarens : Dat zijn uw appreciaties. Ik kom terug op mijn motieven.

De voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer Paul Van Grembergen : Ik stel een vreemde redenering vast. Telkens wanneer uw groep ergens niet bij is, beweert u dat de pluriformiteit geschonden is. Maar als u de volstreekte meerderheid haalt, speelt de pluriformiteit nooit. *(Applaus bij de oppositie)*

De heer Freddy Sarens : De grond van de zaak is de volgende. Als we te maken hebben met gemeenschapsonderwijs, willen we dat de gemeenschap op een volwaardige manier vertegenwoordigd is. Anders is er geen sprake van gemeenschapsonderwijs. Het is het een of het ander. Het gaat niet om de vertegenwoordiging van de CVP, het gaat om het pluriforme karakter.

De heer Ludo Sannen : Wil dat zeggen, mijnheer Sarens, dat u de samenstelling van het Vlaams Parlement als model wilt stellen voor de samenstelling van de Lorgo's ? Dat is politisering en dat betekent de ondergang van de democratische samenstelling.

De heer Freddy Sarens : We willen niets zeggen, wij willen een duidelijk principe stellen. Als men gemeenschaps-

Sarens

onderwijs wil, moet men de gemeenschap erin terugvinden.

De heer Ludo Sannen : Als de gemeenschap deel uitmaakt van het beleid van dat onderwijs, dan tellen de verkiezingen van de Lorgo's. Of welke gemeenschap bedoelt u eigenlijk ?

De heer Freddy Sarens : De sociologische gemeenschap.

De voorzitter : De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Karel De Gucht : Mijnheer Sarens, u zult toch de zwaarwichtigheid van uw woorden moeten onderkennen. Als er gemeenschapsonderwijs is, moet de hele gemeenschap daarin vertegenwoordigd zijn. Is er nu één betere vertegenwoordiging dan de rechtstreekse verkiezing ? Die verkiezing hebt u bij de oprichting van de ARGO als basis aanvaard. Ofwel ziet u die verkiezing als vertegenwoordiging van de sociologische gemeenschap, ofwel wilt u iets anders. Als u iets anders wilt, moet u dat niet maskeren als principe.

Wat u werkelijk doet, is in het Vlaams Parlement het rechtstreeks verkiezen van personen als vertegenwoordiging van de gemeenschap in vraag stellen.

De heer Freddy Sarens : Ik stel niets in vraag, ik heb het alleen over een principe.

De voorzitter : De heer Kuijpers heeft het woord.

De heer Willy Kuijpers : De schoolgemeenschap en de gemeenschap in het algemeen zijn twee verschillende begrippen. De Vlaamse Gemeenschap is in dit parlement in al zijn verschillende geledingen vertegenwoordigd. De schoolgemeenschap is wat ze ter plaatse betekent. Beide begrippen mogen niet met elkaar worden verward.

De heer Freddy Sarens : Ik herhaal wat ik in het begin al zei. Als men de gerechtvaardigde pretentie heeft gemeenschapsonderwijs te verschaffen, dan laat men daar de hele gemeenschap een rol in spelen. Ik bedoel dan de Vlaamse Gemeenschap.

De voorzitter : De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Karel De Gucht : Mijnheer Sarens, we hebben hieromtrent al in de commissie gesproken. Ik heb toen aan de minister gevraagd over welke gemeenschap het ging. Over de Vlaamse Gemeenschap of over de gemeenschap binnen de school. Als gevolg van die bewuste vraag werd het verslag gewijzigd en wel in volgende zin : op het niveau van de school moet voor de werking en de organisatie een participatief model worden ontwikkeld, dat pluriform is in zijn samenstelling en dat maximaal beantwoordt aan de sociologische realiteit van de school. Van de school, niet van de Vlaamse Gemeenschap. De minis-

ter heeft uitdrukkelijk gesteld dat hij het met deze interpretatie eens was en dat hij wenste dat het zo zou worden geacteerd. De sociologische realiteit van de school wordt gereflecteerd door rechtstreekse verkiezingen. Als u dat niet aanvaardt, stelt u het vertegenwoordigend karakter van de democratie in vraag.

De heer Freddy Sarens : Dat is uw oordeel.

De heer Karel De Gucht : Mijnheer de minister, heb ik de toevoeging van die woorden gevraagd of niet ?

De voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer Paul Van Grembergen : Het zou goed zijn indien de minister ter zake duidelijkheid kan scheppen. Zo blijft er hieromtrent geen misverstand bestaan.

Minister Luc Van den Bossche : In de commissievergaderingen heeft de regering gezegd wat ze te zeggen had. Als we ooit een ontwerp zullen neerleggen, zal dit u nog meer duidelijkheid verschaffen. Ik stel vast dat sommige collega's via de pers meedelen dat ze niet meer aan de onderhandelingen van de ARGO wensen deel te nemen. Ik stel voor dat ze gewoon de discussie verder voeren waar ze daarmee bezig waren. Er werd afgesproken die onderhandelingen daar te voeren, niet hier. Volgens de pers zijn ze dit echter niet meer van plan. Dit hier is mijns inziens een spelletje mens-erger-je-niet. Als dit de nieuwe cultuur moet voorstellen, zwijg ik en kijk ik ernaar.

De voorzitter : De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Karel De Gucht : Mijnheer de minister, heb ik u in de commissie al dan niet gevraagd te specificeren of het ging om de sociologische realiteit van de school, ja of nee ? Ik haal desnoods de tekst boven waaraan u zelf handgeschreven de woorden – van de school – hebt toegevoegd.

Minister Luc Van den Bossche : Mijnheer De Gucht, ik heb toch niet beweerd dat uw citaat verkeerd was. Ook via negatie kan men tot een waarheid komen. Door u niet terecht te wijzen, geef ik u gelijk.

De voorzitter : De heer Sarens heeft het woord.

De heer Freddy Sarens : Een volgende bedenking in het kader van de hervorming van de ARGO is dat wij ook menen dat de functie van directeur in het gemeenschapsonderwijs dringend aan herwaardering toe is. Het feit dat de Lorgo's voortaan als participatief orgaan zullen functioneren zal hiertoe in belangrijke mate bijdragen.

Mijnheer de minister, u stelde dat de Centrale Raad als inrichtende macht een aantal beperkte opdrachten zal krijgen toebedeeld. We kunnen deze gedachtengang bijtreden. Het zal evenwel duidelijk moeten zijn dat deze

Sarens

bepaalde centrale macht ook decretaal duidelijk dient te worden omschreven.

Ook het huidige bijzonder decreet bevatte de mogelijkheid tot een meer gedecentraliseerd beleid. Ik herinner me dat ook in 1988 bij de bevoegdheidsverdeling het principe – wat lokaal kan gebeuren, hoeft niet centraal – werd gehanteerd. We hebben moeten vaststellen dat het hier bij een vrome wens is gebleven en dat de centrale administratie – en in het bijzonder de Centrale Raad – dit principe omgekeerd heeft.

Ten slotte, u verklaart dat een overgroot deel van de bevoegdheden van de inrichtende macht wordt overgedragen naar het niveau van de samenwerkende scholen in het samenwerkingsverband voor het secundair onderwijs. Dit is voor ons de essentie van de hervorming. De samenwerkingsverbanden moeten de kern worden van de toekomstige ARGO. Het is voor ons dan ook essentieel dat deze samenwerkingsverbanden afzonderlijke rechtspersoonlijkheid bekomen voor de materies waarvoor ze bevoegd zijn. We wensen geen inmenging meer van de Centrale Raad in deze besluitvorming.

Voor de hervorming van de ARGO is er een tweederde meerderheid noodzakelijk. Door het optreden van de VLD, waarbij zij meedeelden weg te blijven bij de ARGO-onderhandelingen, is het onzeker of deze meerderheid zal worden gevonden. We menen dat de VLD een grote verantwoordelijkheid neemt ten aanzien van het onderwijsnet, waarvan de VLD verklaart een groot verdediger te zijn.

De audit heeft aangetoond dat de organisatie en de werking van de ARGO niet naar behoren functioneert. De bestuursvorm is té centralistisch. Indien de ARGO in het toekomstige onderwijslandschap een plaatsje wil veroveren, is het absoluut noodzakelijk dat deze hiertoe de mogelijkheden krijgt. Een goede bestuursvorm is hierbij een eerste vereiste. Daarenboven, ook zonder wijziging van de ARGO, zullen de belangrijkste onderdelen van de hervorming van het secundair onderwijs worden uitgevoerd. Op dat ogenblik zal, zonder de hervorming van de ARGO, dit net niet de mogelijkheden hebben om hierop in te spelen.

We herinneren er de VLD in dit verband ook aan dat het herstructureringsfonds een laatste maal kan worden toegepast tijdens het schooljaar 1998-1999, een fonds waaruit de ARGO de voorbije jaren zeer veel extra uren heeft geput. Ondanks de houding van de VLD vragen wij dat de onderwijsminister doorgaat met de afgesproken hervorming van de ARGO. In het Vlaams Parlement zal blijven of puur electorale manoeuvres zwaarder doorwegen

dan het rechtmatige belang van het gemeenschapsonderwijs.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mijnheer Sarens, ik was niet van plan om iets te zeggen, maar het feit dat u onze manoeuvres als electoraal beschouwt, verplicht me dat wel te doen.

Eerst en vooral wil ik u zeggen dat we inhoudelijk tegen de voorstellen zijn inzake hervorming van het secundair onderwijs, omdat we ervan overtuigd zijn dat men juist door het inbouwen van tussenniveaus – hetgeen zal leiden tot grootschaligheid – de gemeenschapsscholen – vooral buiten de steden – de doodsteek geeft. Dat is inhoudelijk waar we tegen zijn. Aan een dergelijke hervorming waarmee men het gemeenschapsonderwijs – niet zozeer in de steden, maar vooral in de buitengemeenten – aanpakt, wensen wij in geen geval deel te nemen.

We zijn altijd bereid om te praten over hervormingen waarbij de eigenheid van de lokale scholen blijft. Wat u echter voorstelt, en wat ook de minister voorstelt, is een tussenniveau uitbouwen, hetgeen zal leiden tot de doodsteek van het gemeenschapsonderwijs in de buitengebieden.

De heer Freddy Sarens : Mijnheer Denys, wij stellen alleen vast dat u hebt aangekondigd dat u niet meer wenst deel te nemen. Wij hebben het zeer goed voor met het gemeenschapsonderwijs. U zult inderdaad voor de verantwoordelijkheid worden gesteld of u daar al of niet aan wilt meewerken. Dat is de realiteit. De rest zijn bedenkingen waar we eigenlijk weinig boodschap aan hebben.

De heer André Denys : Mijnheer Sarens, zo lang als u blijft vasthouden aan voorstellen die mijlenver afstaan van onze opvattingen, heeft een gesprek geen zin.

De heer Freddy Sarens : Mijnheer Denys, u doet er niet goed aan om weg te lopen ; u zou er beter aan doen het gesprek te blijven voeren.

De heer André Denys : Mijnheer Sarens, wij lopen niet weg, wij vinden het alleen zinloos om te blijven praten over een voorstel dat hoegenaamd onze goedkeuring niet kan wegdragen. Mocht er een signaal worden gegeven dat onze voorstellen bespreekbaar zijn, dan zullen wij graag een nieuw gesprek aanknopen. *(Gelach bij de meerderheid)*

De heer Karel De Gucht : Mijnheer Sarens, ik zou u twee dingen willen zeggen.

Ten eerste, een ketting is net zo sterk als zijn zwakste schakel. Gelukkig bepaalt de Grondwet dat voor een her-

De Gucht

vorming van het ARGO-decreet een tweederde meerderheid vereist is.

Ten tweede, u beweert dat na de hervorming van het secundair onderwijs de ARGO in zijn huidige vorm niet langer kan blijven functioneren. Ik daag minister Van den Bossche ertoe uit met respect voor de grondwetsbepalingen een hervorming van het secundair onderwijs uit te werken waarin de ARGO niet meespeelt en de andere netten wel. In dat geval zullen wij ons tot het Arbitragehof wenden en als het nodig mocht blijken, zullen we ons ook nog eens tot de Raad van State richten. Ik wens u daarmee veel succes.

De heer Freddy Sarens : Mijnheer De Gucht, voor deze hervorming hebben wij ons in de eerste plaats laten inspireren door de audit van Ernst & Young.

Minister Luc Van den Bossche : Mijnheer de voorzitter, ik kan de heer De Gucht troosten, want voor de wijziging van sommige artikelen van het ARGO-decreet is geen tweederde meerderheid vereist. De Raad van State heeft zich daarover al uitgesproken. De rechtsleer heeft daarover al artikelen geformuleerd. Het gewone decreet kan zo worden opgesteld dat de legistische euvels waarnaar de oppositie uitkijkt om het advies van de Raad van State te kunnen vorderen, worden vermeden.

De zorgen van de oppositie zal ik tot hun meerdere glorie en geluk tot de mijne maken.

De heer Freddy Sarens : Mijnheer de voorzitter, mijn eerste bedenking betreffende de hervorming van het secundair onderwijs had betrekking op de ARGO. Verder willen wij ook duidelijkheid omtrent het begrip vrije keuze. We zijn tevreden met het akkoord dat omtrent de invulling van dit begrip werd bereikt. Lange tijd bleek het niet mogelijk een werkbare formule voor de vrije keuze te vinden ; vandaag houden we ze boven de doopvont. Het nieuwe onderwijskader was hiervoor een belangrijke stimulans.

Het is belangrijk dat het gemeentelijk en provinciaal onderwijs mede de vrije keuze kunnen aanbieden. Hierdoor krijgt dit onderwijs de waardering die het al lang verdient als open, pluriform en modern onderwijsproject. Wij wensen hierbij de autonomie van de gemeenten en de provincies te onderstrepen. Zij worden niet verplicht de vrije keuze aan te bieden. Wanneer bepaalde besturen niet wensen zich aan de gestelde voorwaarden te conformeren, dan staat hen dat vrij. De voorwaarden houden geen verplichting in, ze vormen alleen het kader om de vrije keuze te kunnen aanbieden. De gemeenten en provincies worden niet verplicht om netoverschrijdend samen te werken, noch met het gemeenschapsonderwijs, noch met vrij onderwijs. In dit verband willen we onze gehechtheid

aan het gemeentelijk en provinciaal onderwijs beklemtonen. We zijn geen voorstander van overheveling van het gemeentelijk naar het vrij onderwijs ; we zijn evenmin voorstander van een overname door het gemeenschapsonderwijs. Dit zou een verarming betekenen van de opdracht en van de autonomie van de gemeenten en de provincies.

De heer Ward Beysen : Mijnheer de voorzitter, is de heer Sarens dan ook bereid om de pluriformiteit in de gemeentelijke en de provinciale scholen te waarborgen ? In die scholen moet precies de waaier van opvattingen der democratisch verkozenen worden weerspiegeld. Op dit ogenblik is dit lang niet overal het geval. Een inhaaloperatie is nodig en vormt een voorwaarde om over een aantal andere aangelegenheden het gesprek opnieuw aan te knopen.

De heer Freddy Sarens : Mijnheer Beysen, ik heb duidelijk gezegd dat we de autonomie van gemeenten en provincies uitdrukkelijk voorstaan. Bij mijn weten worden deze nog altijd democratisch verkozen.

De heer Ward Beysen : Moeten we er dan niet over waken ?

De heer Freddy Sarens : Ze kunnen vrij beslissen wat ze doen en voor welk pedagogisch beleid ze opteren.

De heer Ward Beysen : Aangezien het om officieel onderwijs gaat, moet men erover waken dat alle strekkingen die in de gemeente en de provincie zijn vertegenwoordigd, ook aan de orde komen. Dat is de basis van de ruimere discussie die moet worden gevoerd.

De heer Freddy Sarens : Dat maken de gemeenten en provincies zelf uit.

De heer Ward Beysen : Ik stel alleen vast dat dit in heel wat Vlaamse gemeenten, steden en provincies onder meer onder druk van de CVP niet het geval is.

De heer Freddy Sarens : Mijnheer Beysen, ik kan me moeilijk voorstellen dat u als VLD-er het principe van de autonomie van gemeenten en provincies in vraag stelt. We willen deze autonomie nog sterker beklemtonen ten aanzien van het basisonderwijs. Het gemeentelijk niveau is op dat vlak de organisatiebasis bij uitstek van het officieel onderwijs. Een gemeente kan veel beter dan het gemeenschapsonderwijs inspelen op de eigenheid van de plaatselijke bevolking.

Een ander punt naast de ARGO-hervorming en het vrije-keuzebegrip, is de gelijke behandeling. Door het regeerakkoord werd de lineaire financiering van de samenwerkingsverbanden vooropgesteld, samen met het wegwerken van de niet-objectiveerbare verschillen. Mijnheer de minister, u voegde hieraan toe dat dit binnen een periode

Sarens

van vijf jaar zou gebeuren. Eindelijk zal het principe van artikel 24 van de Grondwet een correcte toepassing krijgen in het secundair onderwijs : een gelijke behandeling als vertrekbasis. Er mogen enkel verschillen zijn op basis van objectieve criteria.

We aanvaarden dat op deze wijze een verschillende financiering ontstaat. Wat we niet langer aanvaarden, is dat deze verschillen op loutere willekeur zijn gebaseerd. We stellen overigens vast dat de verplichtingen van de onderwijsnetten grotendeels gelijk zijn. Ten eerste, het gesubsidieerd vrij onderwijs, net als de andere netten, vervult een taak van algemeen belang.

De voorzitter : De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Karel De Gucht : Mijnheer Sarens, welke elementen in de financiering van het gemeenschapsonderwijs berusten op loutere willekeur ? Is het bijvoorbeeld loutere willekeur dat uit degressieve normen volgt dat kleinere scholen zwaarder worden gesubsidieerd ?

De heer Freddy Sarens : Dat kan een vorm van loutere willekeur zijn.

De heer Karel De Gucht : U zegt dus dat de wet willekeurig is.

De heer Freddy Sarens : Er zijn een aantal objectieve verschillen. De heer Sannen heeft daar terecht op gewezen. We zijn bereid om die redenering te volgen.

Als er een aantal bijkomende opdrachten komen voor het gemeenschapsonderwijs, is een betere financiering verdeelbaar. Zoals in het regeerakkoord staat, hebben we steeds aanvaard dat omwille van de vrije keuze een correctie op de financiering mogelijk is.

De heer Karel De Gucht : Mijnheer Sarens, u wekt de indruk dat de ongelijke financiering minstens gedeeltelijk het gevolg is van loutere willekeur. Ik vraag u welke die elementen zijn.

De voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Luc Van den Bossche : Het voorbeeld van de heer De Gucht heeft niets te maken met willekeur. Het is een wijze van financiering van scholen. Ik stel nu een wijze van financiering van scholen voor, waarbij een degressief systeem is geïnstalleerd. Een kleine school wordt dus bevoordeeld ten opzichte van een grote.

Gezien de netgrootte en gezien de gemiddelde grootte van de scholen in de diverse netten heeft dat natuurlijk een duidelijk effect, waarbij voor een stuk via die omweg vrije keuze wordt tot stand gebracht, niet als dusdanig, maar als een indirect gevolg daarvan.

Er bestaan in de discussie natuurlijk objectieve verschillen. Op een moment dat we de financieringsformules naar voren brengen, zal men duidelijk een lijst moeten maken van wat objectieve verschillen zijn en wat ze in werkelijkheid betekenen. Dat debat voeren we hoe dan ook bij het decreet over het secundair onderwijs.

Zeggen dat er nu geen verschillen zijn, is nogal merkwaardig. Ik verwijs bijvoorbeeld naar de administratieve omkadering, waar er natuurlijk duidelijke verschillen zijn. Ik verwijs naar de werkingsmiddelen in algemene termen, onderwijsdecreet II, enzovoort. De wetgever heeft op bepaalde momenten sommige mechanismen geïnstalleerd, waarbij niet echt werd uitgepraat wat de verschillen, de parameters en het gewicht van de verschillen zijn. Men heeft ze geglobaliseerd in formules gegoten, die verschillen maken, maar door hun globalisering niet herkenbaar zijn. Wat we dus nu gaan doen, is een herkenbaar financieringssysteem invoeren, waarbij we uitgaan van lineaire financiering. Hoe corrigeren we dat ? Wat zijn objectieve verschillen ? En hoe zwaar wegen die ? Ik denk dat men dergelijke glazen formules in dit glazen huis zal moeten toejuichen.

De heer Karel De Gucht : Mijnheer de minister, daar is het niet om te doen. We pleiten ook niet voor het blijven bestaan van niet-gerechtigde verschillen. Waar het me om te doen is, is dat de heer Sarens niet alleen de indruk geeft, maar ook ronduit zegt dat er een aantal totaal willekeurige verschillen zijn. Daarom vraag ik aan de heer Sarens waar die verschillen zitten.

Minister Luc Van den Bossche : De heer Sarens heeft daarin gelijk.

De heer Karel De Gucht : Ik vraag het aan de heer Sarens. U bent toch geen Siamese tweeling.

Minister Luc Van den Bossche : Een Siamese tweeling, niet direct neen. (*Rumoer*)

Mag ik toch ook iets zeggen ? Volgens het reglement mag ik iets zeggen, als ik de toelating van de voorzitter heb. Deze keer heb ik het heel braafjes gevraagd. Voor één keer ben ik heel keurig te werk gegaan.

De voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Luc Van den Bossche : Dank u wel, mijnheer de voorzitter. De heer Sarens heeft gelijk. Er zijn duidelijk verschillen in resultaten, waarbij men niet meer kan onderkennen in welke mate ze al dan niet verdedigbaar zijn en die in feite een lange geschiedenis hebben meegeemaakt.

In 1958 heeft men per definitie de werkwijze gehanteerd dat het ene onderwijs werd betaald naar behoefte, en het

Van den Bossche

andere bij wijze van subventie. Dat was het systeem. Naar behoefte is natuurlijk een oneindig rekbaar begrip. Na 1958-1959 zijn er wetgevingen gekomen waarbij men heeft geprobeerd naar behoefte om te zetten in definities. Wanneer we op een bepaald moment de Vlaamse autonomie krijgen, onder meer in onderwijsdecreet II, heeft men geprobeerd sommige zaken in globale formules te vatten, waarbij men, uitgaande van de bestaande verschillen, heeft geprobeerd die te nuanceren, maar dit is nooit uitgepraat.

Wat we nu dus doen, en wat de heer Sarens ook vraagt, en wat ook ondubbelzinnig in het regeerakkoord staat, is een lijst maken van wat objectieveerbare verschillen zijn, ze als dusdanig benoemen en wegen, zodanig dat elkeen de inventaris kan maken en ze kan onderkennen. Dit is volgens mij de meest eerlijke discussie die we kunnen voeren. Ik zeg niet dat het de meest gemakkelijke discussie is, maar het is de meest eerlijke. En dan zal elke discussie eindigen met de vraag of daaraan al dan niet te veel wordt betaald, want dit zal teruggaan op een gekend objectiveerbaar verschil met een gekende parameter en een gekend gewicht.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mijnheer de voorzitter, los van de verschillen die er zijn, is er natuurlijk het financieringssysteem, zoals het wordt vooropgesteld. De lineaire enveloppe is natuurlijk een systeem waarbij de kleinschalige school elke vorm van autonomie verliest. Men gebruikt hier de terminologie dat de scholen nog vrijwillig zullen kunnen samenwerken en hun autonomie zullen kunnen behouden. Maar juist door het introduceren van een lineaire enveloppe wordt dit onmogelijk, want daardoor kunnen kleinschalige scholen niet overleven. Dat is het grote verschil van vandaag. Ze zullen gedwongen worden om over te schakelen naar een grootschaliger tussenniveau en verliezen zo hun autonomie.

Dit is precies wat we betwisten. Men zal de enveloppe aan het tussenniveau geven op basis van een lineaire enveloppe die elke kleinschalige aanpak onmogelijk maakt. Ik verzeker u dat we daardoor de identiteit van de scholen van vandaag zullen kwijtspelen.

De voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, ik begrijp dat de minister een aantal objectieve normen, en tegelijkertijd al naar gelang van de grootte van de scholen, een aantal moduleringen wil invullen. Maar welk politiek signaal wordt nu al twee maanden gegeven ?

Dat politieke signaal wordt vandaag gegeven. Het gemeenschapsonderwijs – het onderwijs onder de koepel van de ARGO – is de potverteerder. Dat, en niet het voorstel om op een correcte wijze de middelen te besteden, wordt als signaal gegeven. En men heeft de indruk dat u daaraan hebt meegewerkt. Dat zou u moeten logenstraffen.

De voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Luc Van den Bossche : Ik moet hier niets logenstraffen. Ik heb gezegd wat ik heb gezegd. En hoe men die woorden interpreteert, laat mij sybillijns koud. Dat is voor rekening van diegenen die het schrijven, en niet voor mijn rekening. Ik stoer me daar niet aan. Ik weet wat mijn woorden betekenen. Als men ze niet wil verstaan, dan kan ik dat ook niet verhelpen. In het evangelie – dat u beter kent dan ik – stond al *qui potest capere capiat* (wie het wil begrijpen, zal het begrijpen).

De voorzitter : De heer Sarens heeft het woord.

De heer Freddy Sarens : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, waarde collega's, bij de bespreking hebben we voortdurend het probleem waarover ook de heer Denys het had, op tafel gelegd. Dat probleem is het behoud van de autonomie van de scholen. Dat is ook voor ons een belangrijke bekommernis. Maar ik zal daarover niets meer zeggen.

Het voorliggende ontwerp van decreet was voor ons slechts bespreekbaar binnen het kader van de globale hervorming. Mijnheer de minister, u hebt in de commissie gezegd waarom dit decreet voor u een noodzakelijke bewarende maatregel is. We aanvaarden deze uitleg. Maar we betreuren dat u tot vandaag de bewering van de Inspectie van Financiën niet echt hebt weerlegd. De Inspectie beweert dat het totale aantal vaste benoemingen nu al aan het dalen is. Dat zou nochtans een belangrijk argument zijn in de discussie met de onderwijssector.

De voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Luc Van den Bossche : Ik kan die inspecteur van Financiën ook citeren. Het betreft een advies van het jaar daarvoor. Daarin pleit hij ondubbelzinnig voor de afschaffing van alle vaste benoemingen. Inspecteurs van Financiën hanteren soms grillige pennen. (*Rumoer*)

Ik beweer niet dat de Raad van State grillig optreedt. Ik kan niet schrijven, maar ik kan wel spreken. Dat is mijn taak in de regering. De heer Van den Brande kan schrijven.

De heer Freddy Sarens : Zonder enthousiasme, en met pijn in het hart, aanvaarden we dit decreet. (*Rumoer*)

De voorzitter : Mijnheer Sarens, laat u niet onderbreken.

De heer Freddy Sarens : Het moet duidelijk zijn dat een dergelijke maatregel volstrekt eenmalig is. Van enige verlenging kan geen sprake zijn. Dat is toch klaar en duidelijk ? (*Rumoer*)

Indien er op 1 januari 1998 geen nieuw decreet is dat de rechtspositie van het personeel in het secundair onderwijs regelt, dan treedt voor ons het decreet van 27 maart 1991 opnieuw in werking.

De personeelsleden die vandaag niet worden benoemd, moeten daarna, in het huidige statuut of in het nieuwe statuut, voorrang krijgen bij mogelijke vacatures. De vrees van de vakorganisaties dat deze personeelsleden hun benoeming in rook zullen zien opgaan wegens een te grote concurrentie met nieuwe gegadigden, moet worden weggelaten.

We hebben, met collega's van de meerderheid, amendementen ingediend. Maar vandaag nemen we het standpunt in dat de adviezen van de Raad van State moeten worden gevolgd. Ik heb daarnet gezegd waarom. Nogtans denken we dat we belangrijke amendementen hebben kunnen indienen. Het betreft het amendement inzake de personeelsleden van de PMS-centra en het deeltijds kunstonderwijs, dat hen onder het regime van het voltijds secundair onderwijs brengt.

Er werden versoepelingen aangebracht voor personeelsleden van meer dan 55 jaar oud, die niet vast werden benoemd. Er was de benoeming na re-affectatie van terbeschikkinggestelden en dit zal door de Raad van State worden uitgebreid tot affectatie en mutatie. Er was bovendien nog het amendement op artikel 17 dat we hadden uitgebreid, waarvan de Raad van State zegt dat dit inderdaad niet mogelijk is.

Met betrekking tot de definitieve hervorming van de rechtspositieregeling werden in de commissie belangrijke uitspraken gedaan. Het is inderdaad noodzakelijk om het statuut van de tijdelijk aangestelde personeelsleden te verbeteren. Een aanstelling voor onbepaalde duur van personeelsleden die sinds een tweetal jaren in dienst zijn bij een zelfde inrichtende macht met beperkte ontslagmogelijkheden, kan een verbetering betekenen. De verplichte inzetbaarheid van personeelsleden binnen het samenwerkingsverband kan rechten doen ontstaan in hoofde van tijdelijke personeelsleden. Tegenover plichten moeten inderdaad ook rechten staan. In het kader van de herverdeling van de arbeid kan worden nagegaan welke verlofstelsels er kunnen worden toegepast op tijdelijk aangestelde personeelsleden. Ik meen overigens dat alle verlofstelsels aan een doorlichting toe zijn. Veel tijdelijk aangestelde personeelsleden zijn ter vervanging van vast benoemde personeelsleden die van één of ander verlofstel-

sel genieten. Vele personeelsleden blijven hierdoor gedurende jaren in een tijdelijk verband werken. We moeten ons durven afvragen of het maatschappelijk verantwoord is dat vast benoemde personeelsleden bijna onbeperkt in tijd van een verlofstelsel kunnen genieten. We moeten dit kritisch durven te bekijken.

Het verheugt ons dat de minister pleit voor het behoud van de vaste benoeming. Voor onze fractie is dit evenzeer een evidentie waarover geen discussie mogelijk is. Wie evenwel zegt voorstander te zijn van de vaste benoeming, moet ook aanvaarden dat op een bepaald ogenblik een recht op vaste benoeming ontstaat. De hervorming van het secundair onderwijs en de uitvoering van de Staten-Generaal TSO zal gevolgen hebben voor de tewerkstelling. Als we het gunstige effect van het voorliggende ontwerp in de toekomst veilig willen stellen en de personeelsleden die thans tijdelijk aangesteld zijn in de toekomst blijvend kansen willen geven in het onderwijs, zal het noodzakelijk zijn om maatregelen uit te werken die een uitstap uit het onderwijs voor oudere leerkrachten bevorderen. Wij vragen dat hiervan prioritair werk wordt gemaakt.

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer Sarens, u sprak daarnet over een beter statuut voor tijdelijken. Het feit dat zij in de plaats van één maand nu zes maanden vooropzeg moeten krijgen, kunnen we bezwaarlijk een beter statuut noemen. Het is natuurlijk beter en het verheugt me dat dit mogelijk is. Het feit dat ze kunnen gebruik maken van bepaalde verlofmaatregelen is mooi, maar kan je spreken van een beter statuut wanneer het recht om benoemd te worden hen na een bepaalde tijd wordt ontnomen ? Dit is een recht, dat wordt opgeschort en hen waarschijnlijk zal worden ontnomen.

U sprak over de huidige tijdelijken, die nu niet benoemd kunnen worden. Zij moeten minstens voorrang krijgen. Hoe denkt u die te lokaliseren ? Hoe denkt u vast te stellen over welke tijdelijken het gaat ? Het is bijna een onmogelijke opgave. Op dit moment werden nog geen kandidaturen ingediend, laat staan dat er mandaten werden ingevuld.

Dit een moeilijke maatregel, zegt u. Heel uw betoog schetst een algemeen kader. Nergens, en dat stoort me verschrikkelijk in dit debat, heeft echter al iemand aangetoond waarom dit decreet nodig is voor de hervorming van het secundair onderwijs. Ook u doet dat niet. U neemt een moeilijke maatregel maar zegt niet waarom deze maatregel moet worden genomen. Ik hoop daar een antwoord op te krijgen.

De voorzitter : De heer Sarens heeft het woord.

De heer Freddy Sarens : Ik dacht uitdrukkelijk te hebben gesteld dat dit moet passen in de hervormingen van het secundair onderwijs.

De heer Ludo Sannen : Maar u hebt het verband niet gelegd tussen het ene en het andere.

De heer Freddy Sarens : Jawel. Wij aanvaardden dit als een bewarende maatregel. Wij hebben steeds gezegd dat die tijdelijk moet zijn, niet lineair kan zijn en vooral moet kaderen in het te verwezenlijken geheel. In dat verband aanvaardden wij dit decreet en zijn we bereid het goed te keuren. Onze doelstelling is een hervorming van het secundair onderwijs tot stand te brengen die inderdaad betaalbaar is, die zorgt voor het behoud van kwaliteit en perspectieven biedt voor de toekomst, in het kader van de uitdagingen die worden geformuleerd door het onderwijsveld zelf. Dat is de achtergrond en de enige reden voor ons aanvaarden.

Je moet die maatregel derhalve niet isoleren. Je moet hem zien binnen een zeker kader. Wij geloven dat hij noodzakelijk is.

De heer Ludo Sannen : Ik wil deze uitgangspunten mee onderschrijven, maar daarmee hebt u toch niet aangetoond dat die benoemingsstop nodig is om die punten waar te maken. Dat wordt nergens aangetoond.

De heer Freddy Sarens : Ik geloof vrij duidelijk te zijn geweest. (*Rumoer*)

U tracht dit te isoleren uit het geheel. Vanaf het begin, drie tot vier maanden geleden, hebben we steeds uitdrukkelijk gezegd een globaal kader te wensen, waarbij kwalitatief onderwijs in de toekomst nog betaalbaar is. We zijn er ons erg van bewust dat deze maatregel een aantal mensen pijn doet. Maar ze is tijdelijk en moet een deur openen voor een beter onderwijs in de toekomst. (*Applaus bij de CVP en de SP*)

De voorzitter : De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Karel De Gucht : De heer Sarens spoedt zich weg en ik kan hem begrijpen, want ik heb nog steeds geen antwoord gekregen op mijn vraag wat de rol is van de benoemingsstop binnen het globale kader waarin hij het wil inpassen.

De voorzitter : De heer Marsoul heeft het woord.

De heer Hugo Marsoul : De vraag die men stelt, is terecht en ik stel voor dat de minister deze duidelijk beantwoordt. De minister spreekt van een werkbare verhouding wanneer hij aangeeft dat nog slechts tot 85 percent kan worden benoemd. Hij zegt dat dit essentieel is om de toekomstige hervormingen niet op het spel te zetten. Het

is niet aan de heer Sarens om de argumentatie van de minister te geven.

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer de voorzitter, ongelooflijk vind ik dit : een fractie die een bepaald decreet ondersteunt en blijkbaar niet eens op de hoogte is van de reden waarom dit decreet nodig is. Zij moeten het antwoord van de minister nog krijgen ! (*Applaus bij de oppositie*)

De voorzitter : De heer Swinnen heeft het woord.

De heer René Swinnen (*Op de tribune*) : Het decreet betreffende de programmatie- en benoemingsstop heeft voor heel wat beroering in de onderwijswereld en eigenlijk ook in dit parlement gezorgd. Begrijpelijk ook. Zoals ik steeds heb verklaard, is precies de vaste benoeming een bekroning van een loopbaan die iedere ambtenaar in feite nastreeft en nu, al is het maar tijdelijk, aan zich ziet voorbijgaan. Wij hebben daar ten volle begrip voor. Over deze stop en de daaraan onverbrekkelijk verbonden hervorming van het onderwijs – dat laatste heeft toch iedereen bevestigd – werd aanvankelijk onvoldoende informatie aan het onderwijs doorgespeeld. Vaak circuleerde en circuleert nog foutieve informatie. Wat erger is : er werd ook opzettelijk en systematisch gedesinformeerd. Ik zou hier een aantal voorbeelden kunnen geven uit geschriften. De verwarring is dus compleet. Ik zal één enkel voorbeeld geven : een oudere leraar vroeg me of het waar is dat hij in de toekomst, zoals in het verleden, opnieuw zijn wedde-enveloppe zal ontvangen. Dit om maar te benadrukken hoe groot de verwarring in het onderwijs wel is.

De voorzitter : De heer Vandenbroeke heeft het woord.

De heer Christiaan Vandenbroeke : Mijnheer Swinnen, u hebt het over het verspreiden van verkeerde informatie. Ik kan u in eer en geweten zeggen dat ik dagelijks drie kranten lees. Ik herinner mij zeer goed dat ik van u informatie heb gekregen over de benoemingsstop, waarvan ik vermoed dat ze eerlijk bedoeld was. Ik begrijp niet dat de media desinformatie zouden verspreiden, wanneer u de eerste pagina aanhaalde van een bepaalde Vlaamse krant.

Van twee zaken één : ofwel hebt u eraan meegedaan, ofwel is wat u stelt volkomen verkeerd.

De heer René Swinnen : Ik wil u één voorbeeld geven. 1999 wordt aangehaald als de einddatum van de beperkte benoemingsstop, en dat is maar een voorbeeld van hoe men met allerhande desinformatie heel dat onderwijsveld en ook voor een stuk de parlementsleden wil misleiden.

De sfeer rond dit ontwerp en de aangekondigde hervorming is meer dan verstoord. Ook de heer De Gucht heeft gezegd dat een minimum aan sereniteit nodig is om deze omvangrijke onderwijs hervorming aan te vatten en tot

Swinnen

een goed einde te brengen. Alleen duidelijkheid vanwege de minister en alle fracties in dit parlement kan de rust in de onderwijswereld herstellen.

Mijnheer De Gucht, er mag vooral niet worden getalmd om die duidelijkheid te brengen. U hebt heel wat beschouwingen naar voren geschoven, maar ik wacht nog altijd op uw concrete voorstellen – ik heb u dat trouwens ook in de commissie gezegd.

De SP-fractie zal loyaal het regeerakkoord blijven uitvoeren. De verklaringen en de oriënteringsnota van de minister hebben meer duidelijkheid omtrent de stop en de hervorming van het secundair onderwijs geschapen, vooral dan inzake een aantal cruciale elementen zoals de financiering, de vrije keuze, de hervorming van de ARGO en het personeelsbeleid.

Inzake de benoemings- en de programmatiestop wens ik hier nogmaals het standpunt van de SP-fractie te bevestigen zoals dat eind februari aan de pers werd meegedeeld. Ik leg hierbij de nadruk op de benoemings- en programmatiestop, ik heb het hier niet over de globaliteit van de hervorming van het secundair onderwijs.

De SP houdt vast aan het principe van de vaste benoeming voor alle personeelsleden van het onderwijs. De beperking inzake programmatie en benoeming is inderdaad een bewarende maatregel die nodig is om de hervorming niet vooraf te ondermijnen.

De SP wil dat de positie van de tijdelijke leerkrachten in de toekomst een stabiel karakter krijgt.

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer Swinnen, ik hoop dat u een en ander voor ons duidelijk zal maken, want het is nodig.

De heer René Swinnen : Op het vlak van de programmatie zou het al te gek zijn dat men nu een aantal studierichtingen zou laten programmeren die achteraf ingevolge de operatie van de reductie van de studierichtingen opnieuw zouden moeten worden ingetrokken.

We mogen ook niet schijnheilig zijn : in het voorliggende ontwerp wordt gesproken over de 85 percent benoeming binnen het globale pakket benoeming van een school. Dit percentage is richtinggevend, misschien ook – en de minister heeft dat ook in de commissie gezegd – naar een contingentering van de vaste benoemingen in de toekomst. Als u tenminste begrijpt wat ik bedoel, mijnheer Sannen.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer Swinnen, u bent het toch eens met de resolutie die wij hebben ingediend,

waardoor wij ervoor zullen zorgen dat er vervroegde uitstapregelingen zijn, en waardoor dat contingent van 85 percent niet sterk zal worden bedreigd.

De heer René Swinnen : Daar kom ik nu aan toe. De SP wil aantrekkelijke en soepele uitstapregelingen aan het einde van de loopbaan. Alleen een wezenlijk vervroegde uitstroom kan meteen een opening creëren voor de instroom van jonge enthousiaste leerkrachten. Die 85 percent moet men niet beschouwen als een taboe, als er voldoende circulatiemogelijkheid is, en dat is wat wij vragen. Ook door de minister wordt dit aanvaard en bekrachtigd.

De hervorming van het secundair onderwijs is een noodzakelijke, maar moeilijke en omvangrijke operatie. Omdat het hier om zo'n ingrijpende maatschappelijke hervorming gaat, dienen alle maatregelen die met betrekking tot deze hervorming moeten worden genomen, het voorwerp te zijn van een open en constructief debat in het Vlaams Parlement.

En, wanneer de heer De Gucht zegt dat er geen afspraken meer mogen worden gemaakt tussen de meerderheidsfracties, dan stel ik me bijvoorbeeld de vraag of de burgemeester van Lier, mevrouw Vanderpoorten, nooit met haar coalitiepartner spreekt voor er in de gemeenteraad belangrijke beslissingen worden genomen ? Moet deze situatie dan anders worden beoordeeld ?

De voorzitter : De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Karel De Gucht : U weet heel goed welke uitgangspunten de VLD heeft verdedigd in de gesprekken rond de hervorming van de ARGO. Daarin hebben we duidelijk gesteld dat we dat op een open manier wensten te bespreken. We hebben bovendien gezegd dat we de hervorming van de ARGO en de criteria die de vrije keuze moeten bepalen, als één geheel zien. Ik had begrepen dat we over die aanpak een consensus hadden bereikt. Wanneer we uit de krant vernemen dat er tussen de SP en de CVP definitieve afspraken zijn gemaakt over de invulling van de vrije keuze en de hervorming van de ARGO, dan resten ons twee mogelijkheden : ofwel blijven we aan de onderhandelingstafel zitten, wat ons tot een stelletje dwazen degradeert, ofwel trekken we daaruit onze conclusies en stappen we op. (*Applaus bij de VLD*)

De heer René Swinnen : Ik kom daar dadelijk nog even op terug.

Een belangrijk onderdeel van de hervormingsoperatie is het uitschrijven van een nieuwe rechtspositieregeling voor het personeel. Dit nieuwe statuut zal een evenwicht moeten vormen tussen de rechten en de plichten van zowel de werkgevers als de werknemers in het onderwijs. Voor de SP is het essentieel dat gedurende de hele procedure overleg gepleegd wordt met de vakbonden.

Swinnen

De tijdelijke stopzetting van de vaste benoeming en de programmering in het secundair onderwijs mag geen invloed hebben op de tewerkstelling. Dat laatste hangt af van de omkaderingsnorm en die kan niet worden gewijzigd.

De recente verklaringen en toelichtingen hebben al heel wat verduidelijkt inzake de hervormingen van het secundair onderwijs, althans voor wie het wil zien. Deze verduidelijkingen liggen in de lijn van de SP-standpunten. Toch blijven er ook voor de SP nog een aantal vragen en onduidelijkheden bestaan. Maar ook deze onduidelijkheden moeten via een zo breed mogelijk overleg op korte termijn worden weggewerkt.

Ik zet de gevraagde verduidelijkingen nog even op een rij. Eén, op de lineaire financiering dienen drie correcties te worden toegepast : de objectiveerbare verschillen, de vrije keuze, en de kansarmoede. Men vraagt precies de lijst van deze objectiveerbare verschillen, de inhoud van het vrije keuzeaanbod, de omschrijving van de vrije keuzeregio en het lineair financieringsmechanisme.

Twee, de concrete invulling van de reductie van de studierichtingen is enorm belangrijk. Het betreft hier één van de meest fundamentele onderwijsaangelegenheden, met name het studieaanbod.

Drie, inzake de hervorming van de ARGO zijn we vragende partij naar inlichtingen, verduidelijking, de precieze instelling van de bevoegdheidsverdeling tussen het schoolniveau, het samenwerkingsverband en de ARGO-centraal, de invulling van de pluriformiteit en de professionaliteit op de verschillende niveaus, het begrip inrichtende macht in het gemeenschapsonderwijs en de concrete invulling daarvan.

Vier, een verduidelijking van de samenstelling en de bevoegdheden in het kader van de samenwerkingsverbanden, en vooral de verhouding tot de participerende inrichtende macht of machten.

Vijf, inzake de rechtspositieregeling van het personeel. Komt er één statuut voor alle netten of een typestatuut ? Ook over de structurele en inhoudelijke invulling van het overleg en de onderhandeling dient klaarheid te komen. Ten slotte vermeld ik nog de vorming van de beleidsverantwoordelijken op de niveaus school en samenwerkingsverbanden.

De SP is van mening dat de stop echt nodig is om de noodzakelijke hervormingen van het secundair onderwijs mogelijk te maken. De SP zal dit ontwerp van decreet dan ook goedkeuren na amendering overeenkomstig het advies van de Raad van State. (*Applaus bij de SP*)

Mevrouw Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, hoewel ik mij ervan bewust ben dat er een verband bestaat tussen dit mini-decreet en de hervorming van het secundair onderwijs, zal ik mij beperken tot het voorliggend ontwerp van decreet op de benoemings- en programmeringsstop.

– *De heer Francis Vermeiren, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op.*

Vele elementen zijn vanmiddag al aan bod gekomen, maar namens de VLD wil ik toch nog enkele accenten leggen. Wat intussen al duidelijk is geworden, is de onduidelijkheid over het waarom van dit decreet. Alle betrokkenen hebben tijdens de grillige geschiedenis van dit ontwerp op één of ander moment laten verstaan dat zij twijfelden aan de bestaansredenen van dit minidecreet.

Door de geschiedenis van dit ontwerp, de inhoud en de manier waarop het aan het Vlaams Parlement werd voorgelegd, lijken alle mooie beloften om een nieuwe politieke cultuur te creëren, elke hoop op een nieuwe dialoog en elke wens om ouderwetse gewoonten achterwege te laten, verdwenen te zijn.

De VLD heeft zich van bij het begin tegen dit decreet verzet. We zullen dan ook tegen stemmen, dit om redenen die ruimschoots bekend zijn. Dit voor het personeel ingrijpende decreet, dat in de onderwijswereld een sinds lang ongekende beroering heeft veroorzaakt, getuigt immers van een korte termijnvisie, het vertroebelt het klimaat in het onderwijs en maakt een serene hervorming van het secundair onderwijs zo goed als onmogelijk.

Dat niet alleen de oppositiepartijen dit zo ervaren, wordt bewezen door de onduidelijke houding die omtrent dit dossier door SP- en de CVP-volksvertegenwoordigers werd aangenomen. Dit dossier krijgt over de ganse lijn een onvoldoende, zowel de manier waarop de procedure verliep als de inhoud, is een kaakslag voor elk zichzelf respecterend parlementslid. Bovendien is het een pijnlijke samenloop van omstandigheden dat dit net een van de eerste decreten is die wellicht door het nieuwe Vlaams Parlement met zijn nieuwe politieke cultuur, in zijn nieuw glazen huis zal worden goedgekeurd door een politieke meerderheid die meteen alle democratische spelregels aan haar laars lapt. Er werd immers nooit ernstig overleg gepleegd. Eerst moest over dit decreet gestemd worden en pas dan zou men kunnen onderhandelen over de toekomst van het secundair onderwijs. De normale gang van zaken is omgekeerd.

Teneinde u een en ander in herinnering te brengen en het tegelijkertijd in zijn juiste context te plaatsen, zal ik even bondig de gebeurtenissen van de voorbije weken overlopen, dit om samen met u te kunnen besluiten of men in

Vanderpoorten

het Vlaams Parlement ernstig is, ofwel of men er niet in slaagt om theaterstukken achterwege te laten.

Dit ontwerp van decreet over de benoemings- en de programmatiestop heeft van in het begin veel emoties losgemaakt. In tal van onderwijssectoren voelden directies en leerkrachten zich gealarmeerd door deze willekeurige ingreep in hun rechtspositie. Niet ten onrechte vroegen zij zich onmiddellijk af wat zij in de nabije toekomst nog konden verwachten indien in verband met allerlei hervormingen, of bij de voorbereidingen van die hervormingen, reeds zo drastisch, willekeurig en pijnlijk werd ingegrepen. Het was dan ook niet verwonderlijk dat massa's brieven ons werden toegestuurd, met vaak zeer emotionele, soms ook zeer rationeel overwogen argumenten tegen dit ontwerp van decreet. Eén kenmerk hadden alle brieven en reacties gemeen, ze waren namelijk ingegeven door een terechte verontwaardiging tegenover een minister en regering en meerderheidspartijen die op geen enkel moment de indruk wekten werkelijk te luisteren naar het waarom van de noodkreten. Bovendien ontvingen de scholen dit ontwerp van decreet als omzendbrief op 26 Januari, met de melding dat het zou worden ingediend en ter goedkeuring voorgelegd aan het Vlaamse Parlement en met terugwerkende kracht zou ingaan op 1 februari. De Vlaamse parlementsleden die via bevriende directies een kopie van het ontwerp konden ontvangen, mochten zich gelukkig prijzen met deze open manier van werken, een volwassen democratie waardig. De meeste leerkrachten en directies verkeerden trouwens in de waan dat het Vlaams Parlement allang akkoord was met het gegeven. De bevolking is immers niet altijd mee met de eigenaardige procedures die de regering er wel eens wil op nahouden. Intussen had ook de pers niet stilgezeten en begonnen hier en daar verklaringen te verschijnen in de media van parlementsleden over dit ontwerp, waarvan vooral enkele verklaringen van leden van de meerderheidspartijen niet onopgemerkt voorbijgingen. Zo was onze vorige behuizing bijna te klein toen SP-onderwijscommissielid Swinnen aan een krant verklaarde niet akkoord te zijn met de benoemingsstop. De onzachte terechthijzing van zijn minister in de plenaire vergadering die daarop volgde, miste haar effect niet : de heer Swinnen slikt zijn woorden in, maar kon nergens op de SP-banken enige blijk van solidariteit bespeuren. Op de vooravond van de betoging tegen dit decreet creëerde het SP-partijbestuur verwarring door uit te pakken met enkele maatregelen die de onderwijshervorming sociaal aanvaardbaar moesten maken. Het zal een troost wezen als je als supertijdelijke een zo goed als zekere benoeming per 1 september aan je neus ziet voorbijgaan, maar wel de vage belofte krijgt dat tijdelijken ooit beter zullen worden beschermd. Op de vooravond van diezelfde betoging zorgde het CVP-partijbestuur zo mogelijk voor nog meer verwarring. Plots

werden drie voorwaarden gekoppeld aan de goedkeuring van het minidecreet.

De voorzitter : Mevrouw De Schamphelaere heeft het woord.

Mevrouw Mia De Schamphelaere : Ik denk dat mevrouw Vanderpoorten met haar chronologisch overzicht te laat start. Die plotse drie voorwaarden waren er al op dinsdag 28 november bij de bespreking in commissie van de beleidsbrief ; op maandag 18 december in plenaire vergadering bij de bespreking van de begroting Onderwijs ; en op woensdag 24 januari in plenaire zitting bij de bespreking van de beleidsbrief. Het zijn net dezelfde drie voorwaarden en wij zijn blij dat onze partijvoorzitter zijn fractie volgt.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten : Ik wist dat u daar iets over zou zeggen. De voorwaarden zijn inderdaad stilletjes vernoemd op die vergaderingen maar plots luidkeels verkondigd de avond voor de betoging.

Minister Luc Van den Bossche : Zo stilletjes was dat nu ook weer niet. Ik heb mevrouw De Schamphelaere toen bewonderd, want zij heeft zich daar onmiddellijk op gestort.

De voorzitter : Mijnheer de minister, mevrouw De Schamphelaere heeft het woord.

Mevrouw Mia De Schamphelaere : Sommige sprekers hebben het over het gebrek aan politieke cultuur. Ik vind dit een gebrek aan politieke cultuur : de voorwaarden die het parlement herhaaldelijk stelt, worden niet gehoord. Sommige tenoren waren toen niet aanwezig, misschien omdat het debat nog niet zo'n media-aandacht kreeg. Onze voorwaarden zijn duidelijk.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten : In elk geval groeide bij heel wat leerkrachten toen de overtuiging dat de goedkeuring van dit ontwerp helemaal nog niet vaststond, want er restten nog heel wat vragen bij de grootste regeringspartij, en dat, mits een gecoördineerd optreden, misschien nog heel wat te redden viel. Deze gedachtengang werd overigens ondersteund door verklaringen van Vlaams parlements lid Marsoul in de krant van 29 februari, daags na de betoging dus, waar hij uiting gaf aan zijn twijfels omtrent de aanpak van de minister en omtrent de zin van sommige maatregelen. Volgens de heer Marsoul stond hij in zijn eigen partij niet alleen met zijn twijfels omtrent de benoemingsstop en durfde hij alleen te zeggen wat anderen ook dachten.

Uit de brieven die de CVP-parlementsleden stuurden aan leerkrachten die reageerden op dit ontwerp van decreet, blijkt dat alles wat enigszins problematisch is in het secundair onderwijs, ofwel de schuld is van de huidige minister die per se zijn zin wil hebben, ofwel van de heer De Croo

Vanderpoorten

die destijds mee uitvoering zou gegeven hebben aan het VSO-project. Met andere woorden, er zijn veel verantwoordelijken voor de scheeftrekkingen in het secundair onderwijs, volgens de CVP, behalve de CVP. Nochtans is dit de enige Vlaamse partij die onafgebroken mee het onderwijsbeleid bepaalde vanuit elke regering.

Minister Luc Van den Bossche : Mevrouw Vanderpoorten, ik voel me in goed gezelschap bij de heer De Croo.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten : Ik weet het, u hebt dat al gezegd.

Dat de minister dit decreet per se goedgekeurd wil krijgen, vinden wij niet eigenaardig. Tal van journalisten hebben zich de afgelopen weken aan een portret van minister Van den Bossche gewaagd. Het ene was vleierder dan het andere, maar allicht heeft de minister er veel plezier aan beleefd. We weten alvast dat het niet in zijn aard ligt een stap terug te zetten of zich ook maar iets aan te trekken van wat journalisten schrijven of collega's zeggen. De minister mag best verklaren dat hij geen decreten wenst te schrijven op de Grote Markt, dat hij geen kranten leest, behalve de sportbladzijden. Hij mag best bedenkingen hebben over leerkrachten, vakbonden, journalisten en zelfs de Raad van State. Wij hebben alleszins onze bedenkingen bij dit negeren van zo goed als iedereen. In bepaalde kringen zal hij allicht geroemd worden om zijn eigengereidheid en onverzettelijkheid ; respect voor de democratie is wel iets anders.

Dat de CVP dit spel tot enkele dagen geleden heeft meegespeeld, verwondert ons intussen ook niet meer. Alle belangrijke afspraken werden immers gemaakt binnen de besloten gelederen van de hoogste partijcenaakels. De enige opdracht van de leden van de commissie voor Onderwijs van de CVP was blijkbaar zo lang mogelijk de indruk te wekken dat de kogel nog niet door de kerk was. Heel misschien durf ik er zelfs aan te twijfelen of ze wel wisten wat er bij hun partijtop aan de hand was. De uitgekakte brief van de commissieleden aan hun partijvoorzitter en de reactie van de heer Sarens onmiddellijk na het ochtendnieuws van 19 maart – waarin het onderwijsakkoord tussen SP en CVP werd aangekondigd – zegt niet alles, maar misschien toch wel veel.

De lakse houding van de SP-volksvertegenwoordigers verwondert ons wel. Ik meende uit de geschiedenis te hebben begrepen dat zij dicht bij de basis staan en een zekere verbondenheid hebben met het officiële onderwijs en zich in het algemeen niet prostitueren om in de regering te blijven. Uit de realiteit blijkt dat ook zij nooit echt aandacht hebben gehad voor het onderwijsbestel. Allen – ook de jonge, veelbelovende en vaak over een nieuwe politieke cultuur sprekende nieuwelingen onder hen – heb-

ben zich grandioos belachelijk gemaakt door de CVP-eisen, vooral inzake de ARGO, allemaal zonder onderscheid in te willigen. Het gemeenschapsonderwijs wordt verkocht, zonder dat één van hen een kik geeft. Was de SP daarom zo nodig ?

Inhoudelijk roept dit ontwerp van decreet zo mogelijk nog meer vragen op. Zo kan men bedenkingen maken bij bepaalde problemen die dit initiatief zou kunnen meebrengen. Een circulaire met ingrijpende maatregelen wordt in januari aan de scholen bezorgd.

De heer René Swinnen : Mevrouw Vanderpoorten, als instellingshoofd heb ik ook ooit een aantal omzendbrieven gekregen van een zekere minister De Croo, brieven die niet geantidateerd waren maar pas maanden later toekwamen.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten : Mijnheer Swinnen, ook de minister heeft al gezegd dat de zaken nu beter gaan dan vroeger. Maar dit wil nog niet zeggen dat ze goed gaan.

Minister Luc Van den Bossche : Misschien kan uw fractie af en toe eens wat nederigheid aan de dag leggen en in de achteruitkijkspiegel kijken.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de minister, ik zeg niet dat het vroeger goed ging, maar dat het nu beter moet gaan en dat u niet het voorbeeld geeft.

De heer René Swinnen : Nu zijn de omstandigheden moeilijker, alles dient immers per decreet te worden geregeld. Mijnheer De Croo kon dat indertijd niet inroepen.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten : Wanneer was mijnheer De Croo minister van Onderwijs ? Dat is wel al een hele tijd geleden.

Minister Luc Van den Bossche : U moet uw partijgeschiedenis kennen, mijnheer De Croo was onderwijsminister van 1974 tot 1977. (*Rumoer*)

De voorzitter : Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten : Ik ken mijn partijgeschiedenis. Ik praat de fouten van het verleden niet goed. Men heeft het toch altijd over de nieuwe politieke cultuur.

Minister Luc Van den Bossche : Ik spreek daar niet over.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten : Nee, inderdaad, u niet, u hebt een hekel aan het woord nieuw. (*Applaus bij de VLD en AGALEV*)

Minister Luc Van den Bossche : Ik heb een hekel aan inhoudsloze woorden, aan holle begrippen.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten : Indien de minister van Onderwijs en de Vlaamse regering nog zulke initiatieven als het voorliggende ontwerp van decreet wensen te nemen, dan zou het misschien beter en gemakkelijker zijn om bijzondere machten te vragen.

De korte-termijnvisie van dit ontwerp van decreet spreekt ook uit het volgende.

De voorzitter : De heer De Loor heeft het woord.

De heer Herman De Loor : De liberalen waren in het verleden toch de kampioenen inzake bijzondere machten. Daar zou u toch beter over zwijgen.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten : Ik wil niet spreken over het verleden, ik was er toen niet bij. Ik wil deel uitmaken van een nieuwe generatie in dit parlement. Ik dacht dat er ook in uw partij mensen waren die deel wilden uitmaken van deze nieuwe generatie, maar ik moet zeggen dat ik daar voorlopig nog maar weinig van heb gemerkt. (*Applaus bij de VLD*)

De korte-termijnvisie van dit ontwerp van decreet spreekt onder meer uit het volgende : er is bijvoorbeeld de situatie van de supertijdelijken. Er is al enkele keren naar verwezen. In het gemeenschapsonderwijs zijn dit 1.000 tot 1.200 leerkrachten, die na 10 of 20 jaar dienst hun vaste benoeming binnen hun bereik zagen, overigens door een initiatief van de heer Swinnen, ongeveer 2 jaar geleden. Zij zien nu, door een lucide ingeving van de minister, deze kans aan zich voorbijgaan.

De voorzitter : De heer Swinnen heeft het woord.

De heer René Swinnen : Over de supertijdelijken is ook in de commissie gesproken. Daar is toch ook duidelijk gesteld dat er in verband met die supertijdelijken, een bijzondere inspanning zal plaatsvinden waardoor ze, ook na de benoemingsstop, over prioriteiten kunnen beschikken, waardoor ze ook kunnen worden benoemd. U stelt het voor alsof ze voor eeuwig en altijd worden verbannen. Ze kijken, dat moeten we toegeven, tegen een uitstel van 2 jaar aan. Ze zullen echter alleszins opnieuw van die prioritaire voordelen kunnen genieten.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten : Mijnheer Sannen heeft daar al enkele keren naar verwezen. Ik denk dat hij de toestand juist inschat. Ik betwijfel trouwens of de supertijdelijken zich zullen getroost weten door het vooruitzicht dat er na 2 jaar weer van alles kan gebeuren. Ik betwijfel dat ten eerste.

Mijnheer de minister, collega's, de VLD is nog steeds en zelfs in eerste instantie vragende partij voor de herziening en de modernisering van de rechtspositie van het personeel. De discussie die hier vandaag wordt gevoerd, gaat niet over het principe van de vaste benoeming zonder

meer. De belangrijke discussie over het personeelsstatuut zou in een serene sfeer moeten plaatsvinden. Dit ontwerp van decreet wijzigt spelregels tijdens het spel. Dit is ondemocratisch en onrechtvaardig. Uiteraard kan en moet men wellicht nieuwe regels vastleggen voor de toekomst, maar omgekeerd van wat nu is gebeurd, wijzigt men normaal gezien met het oog op de toekomst, zodat iedereen zich hierop kan voorbereiden.

Velen vragen zich trouwens met ons af waarom een benoemings- en programmatiestop zo onmiddellijk nodig is. Als de minister tegelijkertijd zegt – en dit is al eerder aangehaald – dat de gehele hervorming van het secundair onderwijs toch 7 tot 8 jaar zal bedragen. Ik kan me trouwens niet voorstellen dat er nog veel benoemingen gebeuren. Na reffectatie en wedertewerkstelling blijven wellicht weinig vacante uren over om vast te benoemen. In de nabije toekomst zal een verouderd lerarenkorps trouwens op vrij korte termijn in groten getale de pensioenleeftijd bereiken. Een goede uitstapregeling is eveneens in het vooruitzicht gesteld en zal toch ook een zekere ruimte creëren voor personeelsbeleid.

Tien dagen geleden zei de voorzitter van dit parlement ter gelegenheid van de opening van dit huis dat hij na 278 dagen voorzitterschap had geconstateerd dat dit parlement een nieuwe dynamiek vertoont. Na 294 dagen zullen wij straks wellicht moeten constateren dat er zeker geen nieuwe politieke cultuur is en dat er misschien wel een glazen huis bestaat, maar geen open geest. We zullen moeten constateren dat er geen open en constructieve dialoog is geweest op geen enkel moment en dat er hoegeenaamd geen sprake is van een politiek volwassen mentaliteit.

Kortom, de geschiedenis van dit ontwerp is een voorbeeld van hoe het niet mag zijn. Als dit ontwerp straks wordt goedgekeurd, is dit meteen de eerste blaam voor dit Vlaams Parlement en de eerste zwarte bladzijde in zijn korte geschiedenis. Alle beslissingen omtrent dit decreet werden genomen en alle besprekingen werden gevoerd in vergaderingen tussen de partijtop van SP en CVP. Het Vlaams Parlement speelde nooit echt mee. Het onderwijsveld werd op geen enkel moment ernstig genomen.

Ik besluit met een bedenking van Hugo De Ridder in zijn boek : Sire, geef me 100 dagen. De auteur schrijft : enkele jaren geleden had ik het gevoel dat een autonoom Vlaanderen maar een trieste staat zou worden omdat ik de kwalen van België met zijn superpolitisering, gelijkhebbij, klikjesvorming en middelmatigheid in de prille Vlaamse structuren zag ontkiemen en weinig weerwerk merkte tegen deze geestesvershraling. Nu is dat Vlaanderen autonoom.

Vanderpoorten

Vooraf in de aanloopfase is het van belang dat de burgers weten wat er zich heeft afgespeeld. Ook dat is politieke cultuur, samen met het besef dat wat evident is voor de enen, het zelden is voor de anderen. Komt die geestesverruiming tot stand, dan bestaat de kans dat we binnen afzienbare tijd ook in Vlaanderen een politieke generatie van formaat aan het werk kunnen zien.

We zijn nu 7 jaar later, 10 maanden na de eerste verkiezing van het parlement, 9 maanden na zijn installatie en 16 dagen na de plechtige opening van dit gebouw.

Ik had gedacht dat ten minste de nieuw gekozenen uit dit parlement meer zouden getoond hebben dat het hen menens is met de open dialoog. Het spijt mij dat dit niet het geval is geweest.

De voorzitter : De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, begin december vernamen wij langs de pers dat de mogelijkheid werd onderzocht om een totale benoemingsstop in te voeren voor onbepaalde tijd met ingang van 1 februari 1996 in het secundair onderwijs, in het buitengewoon secundair onderwijs, in het onderwijs voor sociale promotie en in het deeltijds kunstonderwijs. In de versie van 14 november 1995 van het voorontwerp van decreet VII werd een en ander bepaald en toegelicht. Bij de bespreking van de beleidsbrief – School maken in Vlaanderen. – heb ik gepleit voor een maximale betrokkenheid van de commissie bij de komende besprekingen over de hervorming van het secundair onderwijs. Wat de vaste benoeming betreft, ben ik bereid tot een reflectie en discussie over het principe, maar een totale benoemingsstop zonder beperking in de tijd en zonder enige selectiviteit is voor mij en voor mijn fractie niet bespreekbaar. In dit verband verwijs ik naar de bespreking van de beleidsbrief, stuk 143. Dit ontwerp van decreet voert de tijdelijke stopzetting van de vaste benoeming tot 1 januari 1998 als een bewarende maatregel aan. Het bepaalt dat enkel nog vaste benoemingen voor minstens een halftijdse opdracht kunnen worden gedaan in die scholen waar minder dan 85 procent van het lesurenpakket is ingenomen door vastbenoemde leerkrachten. Op 1 januari 1997 zou de onderwijsadministratie een nieuwe telling uitvoeren. Daarenboven werden mede op initiatief van onze fractie bij de bespreking in de commissie voor Onderwijs nog een aantal verbeteringen aangebracht aan het ontwerp van decreet, die zowel de tijdelijke benoemingen als de programmatiestop verantwoord versoepelen. Het engagement van de minister en ook van de meerderheidspartijen om op korte termijn werk te maken van een verbetering van het statuut van de tijdelijken is bijzonder belangrijk. Het overleg en een effectieve betrokkenheid van de vertegenwoordigers van het personeel en van de in-

richtende machten is niet alleen wenselijk, maar noodzakelijk.

Mijnheer de minister, als ik naar het onderwijsveld luister, dan hoor ik veel bezorgdheid, onrust en onzekerheid. Deze gevoelens zijn eigen aan elk proces van verandering en herstructurering in de samenleving. Meer informatie, meer verduidelijking van de doelstellingen, meer motivatie van de grondredenen en vooral meer betrokkenheid van het onderwijsveld via hun representatieve vertegenwoordigers, kunnen het veranderingsproces niet alleen meer aanvaardbaar maken, maar er vooral voor zorgen dat het proces meer gedragen wordt. In verband met de benoemingsstop kunnen twee totaal tegengestelde, en dus beide minder genuanceerde uitspraken worden gehoord. Sommigen beweren dat er daardoor de komende jaren geen benoemingen meer zullen plaatsvinden, anderen beweren dat de maatregel totaal overbodig is in het vooruitzicht van talloze pensioneringen.

Mijnheer de minister, ik verwijs naar mijn herhaaldelijke vragen in de commissie op onder andere 28 februari, 19 en 20 maart jongstleden, naar meer cijfergegevens. Deze gegevens zijn nog steeds niet in mijn bezit. Deze gegevens zijn nochtans belangrijk, niet om het probleem complexer te maken maar wel om de benoemingsstop nog beter te kunnen verantwoorden. Ik ontmoet in deze periode dagelijks mensen uit het onderwijsveld. In de loop van de voorbije weken nam ik deel aan zes debatavonden met mensen uit de sector. Telkens heb ik getracht het onderwijsbeleid correct voor stellen.

– *De heer Marc Olivier, eerste ondervoorzitter, treedt op nieuw als voorzitter op.*

De voorzitter : De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Karel De Gucht : Mijnheer De Meyer, ook ik had het genoeg op een van die debatavonden aanwezig te zijn. De mensen uit het onderwijs die u hebt ontmoet, zegden u onverbloemd dat u wel naar hen luistert en medevoelend met hen praat, maar in Brussel heel gewillig de partijlijnen volgt en op het knopje drukt. Als u het toch over die debatten hebt, mag u ook dat vermelden.

De heer Jos De Meyer : Mijnheer De Gucht, u hebt ook mijn antwoord gehoord. Ik heb heel duidelijk gesteld dat wat ik daar meedeelde, hetzelfde is als wat ik hier verwoord. Dat vind ik een vorm van politieke deontologie.

Terwille van de verdere motivering heb ik een aantal bijkomende gegevens nodig. Gezien sommige uitspraken in dit debat lijkt dit geen overbodige vraag. Mijnheer de minister, het zou goed zijn als we bijkomende informatie kregen over vragen, die u al eerder zijn overhandigd. Het gaat om het aantal leerkrachten dat de voorbije jaren met pensioen ging en dat de komende jaren zal doen ; de jaar-

De Meyer

lijkse instroom van nieuwe leerkrachten in dezelfde perioden ; het aantal leerkrachten van ouder dan 55 jaar dat tijdens de voorbije jaren ter beschikking is gesteld, en de kostprijs daarvan voor de Vlaamse gemeenschap ; en ten slotte om de evolutie van het leerlingenaantal in de voorbije periode en de verwachtingen op dat vlak voor de komende jaren. U mag uw antwoord beperken tot de cijfers uit het secundair onderwijs.

De combinatie van voornoemde gegevens maakt het mogelijk om de benoemingsstop zo correct mogelijk te situeren. Met deze vragen heb ik al een overgang gemaakt naar het laatste punt in mijn betoog : het uitwerken van een sociaal verantwoorde uitstapregeling in het onderwijs. Bij de bespreking van de begroting 1995 in november 1994, en de begroting 1996 in december 1995, en bij verschillende andere gelegenheden heb ik hiervoor uitdrukkelijk gepleit. Ik ben blij dat twee weken geleden uit de commissies is gebleken dat alle fracties dit voorstel steunen.

Het is van fundamenteel belang dat we, geleid door de zorg voor kwaliteit van het onderwijs, op permanente basis dynamische en gemotiveerde leerkrachten kunnen aantrekken en behouden. Personeelsleden die op oudere leeftijd vrijwillig het onderwijs deeltijds of volledig verlaten, moeten dit in adequate omstandigheden kunnen doen. Vooral de formule van deeltijds werken moet verder worden versoepeld op het vlak van de keuze van het vervangende personeelslid en het financieel statuut van het deeltijds uitstappende personeelslid.

Er is een groot verschil tussen de begin- en eindwedde : een regent evolueert van index 100 naar 185 en een licentiaat van index 100 naar 195. Daardoor is de vernoemde versoepeling financieel geen overdreven moeilijkheid voor Vlaanderen. Als de federale regering wil bijspringen, is dat des te beter. Hier situeert zich zeker een opdracht voor een Vlaamse en een federale regering die prioritair ernstig werk willen maken van tewerkstelling en arbeidsverdeling.

Volgens mijn fractie hoeft men hiermee niet wachten op de hervorming van het secundair onderwijs. Deze versoepeling van uittredingsmogelijkheden kan best ingaan op 1 september of 1 oktober 1996. Ze moet alleszins plaatsvinden vóór 1 januari 1997.

In deze context wil ik ook het belangrijke amendement van mevrouw De Schamphelaere vermelden. Het stelt dat personeelsleden die ouder zijn dan 55 jaar, verder kunnen worden benoemd in de betrekking waarvan ze titularis zijn. Op die manier kunnen deze personeelsleden eveneens op vrijwillige basis genieten van de in het vooruitzicht gestelde uitstapregeling.

Het voorliggende ontwerp van decreet is in vergelijking met de oorspronkelijke ideeën over de benoemings- en programmatiestop sterk versoepeld, maar op een verantwoorde wijze. Het engagement van de minister om in overleg het statuut van de tijdelijken te verbeteren, is belangrijk. Bijkomende cijfergegevens moeten het nog beter mogelijk maken om dit ontwerp van decreet correct en volledig te kunnen situeren, ook ten aanzien van de betrokkenen.

Ten slotte heb ik mijn tevredenheid uitgesproken over het feit dat alle fracties onze ideeën over vervroegde en soepele uitstapmogelijkheden op vrijwillige basis, onderschrijven. Namens onze fractie heb ik uitdrukkelijk gevraagd om hiervan in 1996 versneld werk te maken. (*Applaus bij de CVP*)

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer De Meyer, ik deel uw bekommernis over de tewerkstelling en de vervroegde pensionering, zoals velen hier in dit halfroond.

U vraagt aan de minister bijkomende cijfers om waarschijnlijk een zicht te krijgen op de mogelijke personeels-evolutie, mogelijkheden van vervroegd uittreden, instroom, en dergelijke. Met welke bedoeling vraagt u eraan ? Om aan te tonen dat dit decreet uiteindelijk wat realiseert ? Als u wilt aantonen dat er door de mogelijkheid op vervroegde pensionering, door het cijfermateriaal dat u voor u hebt, uiteindelijk geen echte bedreiging bestaat voor diegenen die nu als tijdelijken zijn tewerkgesteld, toont u terzelfder tijd de zinloosheid van dit decreet aan.

De heer Jos De Meyer : Mijnheer Sannen, u voert hier al een intentieproces. Ik wacht met grote belangstelling op het antwoord van de minister. U weet van in de commissie trouwens dat ik dit decreet mee heb verdedigd, omdat ik geloof dat het op macro-vlak nodig is. Ik weet dat er op micro-vlak zowel voor de personeelsleden als voor de instellingen pijnlijke gevolgen kunnen zijn.

Ik heb de overtuiging – en ik denk dat u die deelt – dat benoemingen tot 100 percent niet wenselijk zijn. Herinner u wat er de voorbije jaren en maanden niet alleen in het onderwijsveld, maar ook in de commissie voor Onderwijs steeds is verklaard over de re-affectatie. Het zou trouwens interessant zijn dat de minister van Onderwijs bij gelegenheid zou verklaren in hoeveel instellingen we qua benoemingen al ver boven de 100 percent zitten. Dit zijn cijfers die we bij gelegenheid ook eens moeten bekijken.

Maar ik heb inderdaad vanuit de meerderheid een aantal eerlijke vragen naar voren gebracht. Ik vind dat dit ook moet kunnen, maar dat was ook de enige bedoeling.

De voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Luc Van den Bossche : Mijnheer Sannen, de werkelijkheid is niet altijd zo sprookjesachtig als u denkt, en ook niet zoals mevrouw Vanderpoorten denkt. Ik ken scholen met 240 percent vastbenoemden.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer de minister, dat is inderdaad zo en die komen vooral voor in het ARGO-onderwijs. Maar ik vind dat men dan het genuanceerde verhaal over de oorzaak van dergelijke situaties moet weergeven.

Minister Luc Van den Bossche : Mijnheer Sannen, ik geef geen enkel verhaal. Ik noem alleen maar een cijfer. Mag ik nu al geen cijfers meer aanhalen ?

De heer Ludo Sannen : Een cijfer dat uit zijn context is gerukt, kan allerlei interpretaties mogelijk maken.

Minister Luc Van den Bossche : Dit is niet te interpreteren. Dit is een cijfer. Punt. Wiskunde is niet voor interpretatie vatbaar. Het is geen literaire wetenschap en derhalve waarschijnlijk Agalev niet lief.

De voorzitter : De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijk (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, dat het secundair onderwijs dient te worden aangepakt, dat hervormingen zich opdringen, kunnen we vanuit de Volksunie volledig onderschrijven. Daarmee wil ik dan ook duidelijk onderstrepen wat daarstraks al niettegenstaande dat werd geïnsinueerd. Dat een waaier van doublures dient te worden afgebouwd en de verwarring dient te worden weggevoerd, zijn ideeën die we met de minister delen.

In het kader van de hervorming in het secundair onderwijs ligt het voor de hand dat er een zekere herschikking en oriëntering komt en dat u, mijnheer de minister, naar het middel van de programmatiestop grijpt. Maar dat ook het onderwijs voor sociale promotie en het deeltijds kunstonderwijs mee moeten delen in deze programmatiestop, vinden we op zijn minst gezegd onbegrijpelijk.

In het eerste advies van de Raad van State werd letterlijk gesteld : door de uitbreiding van de programmatiestop tot het hoger onderwijs voor sociale promotie overstijgt de ontworpen regeling de algemene strekking van het ontwerp, namelijk het treffen van voorlopige maatregelen in afwachting van de hervorming van het secundair onderwijs.

De Raad van State komt in haar advies, dat we zonet hebben gekregen, daar enigszins op terug en stelt dat een nieuw decreet op het deeltijds volwassenenonderwijs in het verlengde ligt van het programma van de Vlaamse regering. Dat decreet wordt thans door de administratie

voorbereid. Maar in datzelfde advies lees ik, enkele bladzijden verder, dat het regeringsprogramma, wat het DKO betreft, enkel een evaluatie vooropstelt. In dat verband stelt de Raad van State dat, in tegenstelling tot de toestand in het onderwijs voor sociale promotie, waar een hervorming in het vooruitzicht is gesteld, inzake het deeltijds kunstonderwijs slechts sprake is van een evaluatie. Daaruit kunnen eventueel lessen worden getrokken. Het Vlaams Parlement moet oordelen of de geplande evaluatie een voldoende reden vormt om nu reeds een programmatiestop te verantwoorden. Wij menen dat de vooropgezette evaluatie niet volstaat om de programmatiestop toe te passen. Daarom hebben wij de amendementen van de heer Sannen en ikzelf aangaande het OSP en het DKO opnieuw ingediend.

Inzake de benoemingsstop wens ik eerst een bedenking te formuleren. Andere sprekers hebben het daar ook over gehad. Wat is de zin van deze bewarende maatregel, als de hervormingen van het secundair onderwijs worden gespreid over vele jaren ? Die hervormingen zullen de termijn van 2 jaar van deze bewarende maatregel ver overschrijden. Ondertussen zullen ook de natuurlijke afvloeiingen voor een zekere ademruimte zorgen.

Anderzijds engageert de minister zich om het statuut van de tijdelijken aan te passen. De vraag luidt : wanneer ? Holt men niet achter de feiten aan, door nu de stop in te voeren, en een gesprek over het statuut van de tijdelijken naar de toekomst te verschuiven ? Waarop is de 85 percent-regel gebaseerd ? Hoeveel scholen zijn er die onder die norm vallen ?

Inzake de benoemingsstop heb ik nog een tweede opmerking, in de lijn van mijn opmerkingen over de programmatiestop. Wat is de bedoeling van een benoemingsstop in sectoren die niet het voorwerp uitmaken van de hervorming van het secundair onderwijs ? Ook hier was het advies van de Raad van State analoog met haar advies over de programmatiestop. Het kan blijkbaar niet dat deze sectoren uit dit decreet worden gelicht. Algemene bezwaren komen in dovemansoren terecht. Maar – en sta me toe dat ik me zo uitdruk – uithollende amendementen, die tot op het laatste ogenblik werden ingediend, konden op de instemming van de minister rekenen.

Een aantal van deze amendementen worden nu ook door de Raad van State ongunstig geadviseerd. Ten eerste, het geamendeerde artikel 15, paragraaf 2, wordt door de Raad van State nog verder ingekort. Maar vooral artikel 17, waarin de gunst voor directies uitgebreid werd naar werkplaatsleider en het selectieambt van onderdirecteur, coördinator en werkmeester, krijgt de wind van voren. Dat is terecht. Want hier wordt een loopje genomen met het gelijkheidsprincipe. Want wat is het verschil tussen

Van Dijk

hun ambt, en dat van een lid van het onderwijzend personeel ? *(Opmerkingen van minister Luc Van den Bossche)*

De heer Kris Van Dijk : Maar er zijn ook leerkrachten die mee instaan voor het beleid van de school.

Minister Luc Van den Bossche : Maar er is geen organiek karakter. Dit zijn BPT-uren. Maar dat is voor u blijkbaar niet van belang.

De heer Kris Van Dijk : Maar ik stel vast dat de Raad van State ...

Minister Luc Van den Bossche : ... dat, zoals u, ook niet weet. Dat is juist.

De heer Kris Van Dijk : Hierop hebt u in elk geval een amendement ingediend, waarmee u handelt in overeenstemming met het advies van de Raad van State.

Minister Luc Van den Bossche : Ik denk er het mijne van. Ik volg de Raad van State en dat maakt elke discussie overbodig.

De heer Kris Van Dijk : Ondertussen hebben we ook de tijd gehad om de andere amendementen van de regering te toetsen aan dit advies. De minister zal straks wel naar voren brengen dat zij tegemoet komen aan deze adviezen. Aan de andere kant hebben we ook nog amendementen, en ook de Raad van State spreekt daarover geen gunstig advies uit. Deze amendementen hebben vooral betrekking op het DKO en het OSP. We hopen dat deze amendementen niet nodig zullen zijn wanneer straks dit decreet niet zal worden goedgekeurd.

De voorzitter : De heer Vanleenhove heeft het woord.

De heer Gilbert Vanleenhove : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het epitheton mini, waarmee het voorliggende decreet gemeenzaam wordt aangeduid, geldt duidelijk alleen maar voor de omvang ervan en niet voor de inhoud. De maatschappelijke commotie heeft dit ten overvloede aangetoond. Zowel inzake programmatie als inzake vaste benoeming, brengt het decreet in vele individuele gevallen ernstige gevolgen mee. De amenderingen die in de commissie werden goedgekeurd brachten een aantal versoepelingen en correcties aan en werden grotendeels door de Raad van State aanvaard. Sommige verklaringen van de minister in de commissievergaderingen waren eveneens niet onbelangrijk.

Het feit dat de vaste benoeming als essentieel onderdeel van het statuut van leerkrachten niet in vraag wordt gesteld, de verklaring dat er werk wordt gemaakt van een verbeterd statuut voor tijdelijken met onder meer recht op verlofstelsels en anciënniteitsgebonden opzegperiodes, een voorrangsgeregeling op vaste benoeming voor wie door

de bewarende maatregel thans een vaste benoeming mist, een soepelere uitstapregeling voor oudere leerkrachten, het behoud van de huidige omkaderingsnorm gedurende de hele periode waarin de bewarende maatregel van kracht is : het zijn zovele door de minister toegezegde beleidskeuzen die de context van het minidecreet toch wat verruimen.

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer Vanleenhove, weer wordt hier de voorrangsgeregeling naar voren geschoven voor diegenen die door deze benoemingsstop zullen worden getroffen. Mijn vraag blijft nog steeds onbeantwoord : hoe denkt u deze mensen te lokaliseren ? Welke mensen zijn dat ? Op dit moment – en zeker naar aanleiding van een toekomstig samenwerkingsverband en een grotere autonomie van de scholen – zal het een groot probleem zijn dit te blijven garanderen.

Minister Luc Van den Bossche : Mijnheer Sannen, als het decreet voorligt, zult u het antwoord hierop krijgen. Het siert u, maar het is niet nodig daar vandaag al op te antwoorden.

De heer Gilbert Vanleenhove : Het is niet aan ons om dat te technisch uit te werken. Ik kan alleen maar zeggen dat onze fractie de minister aan zijn belofte houdt. De minister moet met zijn administratie en kabinet zelf uitklaren hoe ze dit technisch zullen uitwerken.

De heer Ludo Sannen : Jullie hoeven dit misschien niet technisch uit te werken. Een belofte die technisch niet haalbaar is, blijft echter een loze belofte. Wanneer de minister zegt dat dit te gepasten tijde duidelijk zal worden, is dit een lege doos die ons nu wordt aangeboden. Zal daar uiteindelijk een inhoud in terecht komen ?

De heer Gilbert Vanleenhove : Wat dat betreft, mijnheer Sannen, heb ik meer vertrouwen in de administratie en het kabinet dan u dat waarschijnlijk heeft.

Belangrijk is natuurlijk dat deze bewarende maatregel enkel maar zin heeft tegen de achtergrond van de aangekondigde hervorming van het secundair onderwijs.

Daarom is het noodzakelijk, mijnheer de minister, dat er nu niet getalmd wordt met deze hervormingsplannen. Overhaasting is uiteraard uit den boze. Er moet voldoende tijd worden uitgetrokken voor het maatschappelijke debat. Aan de andere kant is het in ieders belang dat er over deze onderwijsvorming zo spoedig mogelijk volledige helderheid komt.

Op één, niet onbelangrijk aspect van deze hervorming, zou ik wat dieper willen ingaan, namelijk wat de toekomstige financiering van het secundair onderwijs betreft. Het regeerakkoord kiest hier ondubbelzinnig voor enveloppe-

Vanleenhove

financiering. Daarnaast vormt ook het garanderen van een kwalitatief hoogstaand onderwijs een essentieel onderdeel van het regeerakkoord.

Enveloppefinanciering is uiteraard wel een uitstekend mechanisme om de overheidsuitgaven te beheersen, maar het spreekt vanzelf dat deze nieuwe wijze van financiering van het secundair onderwijs vooral ook moet bijdragen tot een rationeel en hoogstaand onderwijsaanbod en tot een betere oriëntering van de leerlingen. Enveloppefinanciering mag in elk geval niet ten koste gaan van de kwaliteit van het onderwijs.

Daarom is het in de eerste plaats belangrijk dat die enveloppe voldoende groot is. Mocht dat niet het geval zijn, dan zou dit een gevaar betekenen voor de kosteloosheid van het leerplichtonderwijs en meteen ook voor de democratisering van het onderwijs zelf. De overheid heeft tenslotte de grondwettelijke verplichting de kosteloze toegang tot het leerplichtonderwijs te garanderen. Vooral voor sociaal zwakkere kinderen in kansarme buurten is dit van uitzonderlijk belang.

Hoe groot die enveloppe moet zijn, moet vandaag nog niet bepaald worden. Eerst moeten de resultaten van het wetenschappelijk onderzoek daaromtrent afgewacht worden. Alleszins lijkt het me noodzakelijk dat die resultaten toch ook getoetst worden betreffende hun concrete effecten op het veld.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : U zegt dat de enveloppe voldoende groot moet zijn. Dat betekent toch dat al die enveloppes binnen de globale begroting voor het secundair onderwijs moeten blijven.

De heer Gilbert Vanleenhove : Precies omwille van de hervorming van het secundair onderwijs kunnen er kredietverschuivingen en andere verdelingen plaatsvinden, waardoor een en ander mogelijk moet worden. Dat kadert precies in de globale hervorming. Zoals ik daarnet zei, moeten wij in de eerste plaats op een wetenschappelijke manier bepalen hoe groot die enveloppe wel zal zijn. Daarmee is men dus bezig. Daarna kunnen we ons uitspreken over de vraag of we die enveloppe groot genoeg vinden of niet.

De heer André Denys : Los van de wetenschappelijke benadering is de principiële vraag toch : blijven we binnen de huidige begroting van het secundair onderwijs ?

De heer Gilbert Vanleenhove : Ik zou me daar niet over willen uitspreken. Ik zeg net dat we het wetenschappelijk onderzoek moeten afwachten, dat zal uitwijzen of de glo-

bale enveloppe vandaag volstaat. Is dat niet zo, dan moeten we er de politieke gevolgtrekkingen uit maken.

De heer André Denys : Het is toch ook de bedoeling van de hervorming van het secundair onderwijs om het budget voor een deel te beheersen. Meer zelfs : het regeerakkoord zegt dat er een gedeeltelijke verschuiving van het secundair onderwijs naar het basisonderwijs moet komen. Dit betekent in feite dat er minder middelen worden uitgetrokken voor het secundair onderwijs. Verdeeld per enveloppe en per samenwerkingsverband betekent dit, als u het mij vraagt, een besparing voor diverse scholen.

De heer Gilbert Vanleenhove : Ik begrijp uw redenering volkomen, mijnheer Denys, maar persoonlijk wil ik niet vooruitlopen op het resultaat van het wetenschappelijk onderzoek. Houden we die redenering aan, dan bouwen we niet-gefundeerde, kant noch wal rakende argumenten op. In die zin stel ik voor wat geduld te oefenen, het onderzoek af te wachten en dan onze conclusies te trekken.

De heer André Denys : Maar u bent het met mij eens dat de hervorming van het secundair onderwijs, de manier waarop en het functioneren ervan in grote mate afhankelijk is van de voorziene financieringsenveloppe en -systeem. Als u het mij vraagt moet men inderdaad onderzoek doen om na te gaan op welke wijze het overstappen van een derde-betalersysteem naar een enveloppesysteem per school, per samenwerkingsverband kan gebeuren.

Men moet toch geen onderzoek doen om globaal de krachtlijnen zoals voorzien in het regeerakkoord in te schatten naar hun functionering. Als men tenminste het regeerakkoord wil uitvoeren. *(De lichten worden gedoofd. Hilariteit)*

Minister Luc Van den Bossche : U ziet wat ervan komt als u te lang spreekt, mijnheer Denys !

De heer André Denys : Dat is een afleidingsmaneuver van de technische dienst om te vermijden dat men moet antwoorden op moeilijke vragen.

Minister Luc Van den Bossche : Alleen uw licht schijnt nog, mijnheer Denys !

De heer André Denys : Niet lachen met mijn kaalhoofdigheid !

De heer Gilbert Vanleenhove : Mijnheer Denys, u had zelf al aangegeven dat de hervormingen als doel hebben de budgetten te kunnen beheersen, en de groei in de hand te kunnen houden en ook te voorspellen. In dat licht geloof ik dat de hervorming een reële oplossing moet kunnen brengen opdat het secundair onderwijs zonder kwaliteitsverlies financieerbaar blijft.

Heel zeker moet de toekomstige enveloppe ook rekening houden met vervangingen voor ziekte of andere redenen.

Vanleenhove

Nu al vrezen sommige leerkrachten dat hun directie wegens de enveloppefinanciering slechts uitzonderlijk een interimleerkracht zal aanwerven en dat zij dus zelf voor alle vervangingen zullen moeten opdraaien.

Positief is alvast dat op aangeven van onze fractie de globale enveloppe gesplitst zal worden in twee deelenvolp-pes, respectievelijk voor personeel en voor werkingsmid-delen. Dit zal verhinderen dat middelen voor personeel op het niveau van de school worden overgeheveld naar het werkingsbudget.

Dit neemt niet weg dat dit werkingsbudget – en dat zeg-gen wij al verscheidene jaren – eigenlijk veel te laag is. Als schooldirecties elke maand hun rekeningen optellen voor de betaling van onderhoudspersoneel, voor huur- of eigenaarsonderhoud, voor leninglasten, voor variabele kosten zoals centrale verwarming, elektriciteit, water, ad-ministratie, verzekeringen, informatisering enzovoort, dan constateren zij dat er maar een uiterst gering deeltje meer overblijft voor de eigenlijke pedagogische en didac-tische werking in hun school. De hervorming van het se-cundair onderwijs moet dus ook een oplossing bieden voor dit zeer reële budgettaire probleem dat een rechtst-reekse invloed heeft op de dynamiek van een school.

Volgens de oriëntatienota van de minister zal de envelop-pe worden toegekend aan het samenwerkingsverband. De filosofie die daarachter steekt, kunnen wij begrijpen. Niettemin denk ik dat ernstig moet worden onderzocht of het toch niet gunstiger zou zijn die enveloppe aan de scholen zelf toe te kennen. Die zouden dan naar rato van hun eigen grootte een deel van de enveloppe af kunnen staan voor de specifieke werking van het samenwerkings-verband. In principe, mijnheer Van Hauthem, zou het cij-ferresultaat dan wel op hetzelfde neer moeten komen, maar voor de scholen binnen het samenwerkingsverband zou het zeker een garantie inhouden dat de middelen in een correcte verhouding bij hen terechtkomen.

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem : Mijnheer Vanleenhove, ik kan uw redenering voor een deel wel volgen. Ik stel alleen vast dat dit afwijkt van wat de minister tot nu heeft ge-zegd in de beleidsbrief en ook de toelichtingsnota bij dit ontwerp van decreet. Ik ben overigens blij te horen dat er een afwijking is.

De voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Luc Van den Bossche : Ik vind dit heel leuk. Men heeft het constant over een nieuwe politieke cultuur. Men roept echter shame and scandal in the family, zodra iemand iets anders durft te zeggen dan wat al is gezegd. (*Applaus bij de CVP*)

Ik zou willen vragen dat al die predikanten over die nieu-we politieke cultuur op zijn minst ook aanvaardden dat in de meerderheid permanent wordt nagedacht en geëvalu-eerd. Mijnheer Van Hauthem, het denken is niet eigen aan slechts één fractie alleen, hoe hovaardig u zich ook op dat vlak moge opstellen.

Ik ben geen predikant van de nieuwe politieke cultuur, maar de manier waarop dit decreet hier werd behandeld, tart alle verbeelding.

De voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer Jos Geysels : We weten dat de minister van On-derwijs tijdens de laatste weken in een godsdienstige bui verkeert, en dat hij in deze Goede Week vaak godsdien-stige termen in de mond neemt. Maar naar aanleiding van de term – predikant van een nieuwe politieke cultuur – begrijp ik zijn reactie niet ten aanzien van een partijge-noot die op een beleefde manier kanttekeningen maakte bij dit decreet. Hij maande de collega aan van partij te veranderen. (*Applaus bij AGALEV en de SP*)

Minister Luc Van den Bossche : Wie zonder zonde is, werpe de eerste steen. (*Gelach*)

De voorzitter : De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Karel De Gucht : Ik vind het positief dat de heer Vanleenhove één en ander nuanceert. Toch denk ik dat men ons eens te meer zand in de ogen wil strooien. U komt daar natuurlijk nu mee aanzetten omdat u zich schuldig voelt. Ik wil daar een bijbelse uitspraak aan toe-voegen : Christus verdrijft de handelaars uit de voorhof van de tempel. Ik wil u dan, samen met de SP, catalogise-ren bij die handelaars.

De heer Gilbert Vanleenhove : Ik ben er de man niet naar om te zeggen : laat deze kelk aan mij voorbijgaan. (*Gelach*)

De korte ervaring die we hebben met de enveloppefinan-ciering in het HOBV, leert ons dat nogal wat directies problemen hebben met het efficiënt beheren van een der-gelijke enveloppe. In het secundair onderwijs zal dat geenszins anders zijn. Het organiseren van een eigen fi-nancieel beleid vergt tenslotte toch een voldoende know-how, die vaak niet echt aanwezig is. Het lijkt me belang-rijk dat de overheid, zonder bevoogdend of betuttelend op te treden, in de nodige ondersteuning en begeleiding voorziet, zeker in de beginfase. Bovendien mag men niet vergeten dat enveloppebeheer onlosmakelijk verbonden moet zijn met efficiënt werkende medezeggenschapsstruc-turen. In het HOBV lijkt dat niet altijd evident. Maar het goed functioneren van een school en een samenwerkings-verband hangt af van de mate waarin het beleid gedragen wordt door alle participanten. Dat is trouwens de enige garantie voor kwaliteit. In de mate dat iedereen in het schoolgebeuren zich verantwoordelijk en betrokken weet,

Vanleenhove

zal ook de inzet en de motivatie om kwaliteitsvol werk te leveren, aanwezig blijven.

Tot besluit zou ik nog willen zeggen dat in elk geval de zorg om de leerling centraal moet staan. Elke hervorming kan slechts positief zijn als ze effectief meer kansen schept voor jonge mensen. Deze zorg kan perfect harmonisch samengaan met het zoeken naar gewijzigde structuren, organisatiemodellen, financieringswijzen, enzovoort, die ons onderwijs niet alleen kwalitatief hoogstaand en betaalbaar houden, maar waarin onderwijsverstrekkers zich ook gelukkig kunnen voelen. Dat is de uitdaging waar we in de komende maanden voor staan. *(Applaus bij de CVP en de SP)*

Minister Luc Van den Bossche *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, ik dank de verslaggever en eveneens de leden die vandaag hebben gesproken, ook al was ik het niet altijd eens met wat er werd gezegd. Dit was een moeilijk debat en deze materie zal voor verdeling blijven zorgen. Het is overigens duidelijk dat deze verdeling voor een deel verband houdt met verantwoordelijkheid en dat er een conflict is ontstaan tussen een deel van de politieke wereld en de vakbeweging. Sedert de vergadering in de commissie is er niets veranderd, derhalve zal ik aan deze discussie niets toevoegen. Op verzoek van heel wat leden heb ik toen een lange inleiding gegeven. Niettegenstaande tot wat er werd beweerd, werd dit decreet wel degelijk opgenomen in een bredere context. Vervolgens werden alle artikelen afzonderlijk besproken. Derhalve verwijs ik naar wat ik in de commissie heb gezegd en naar mijn uitzettingen in de loop van dit debat.

De heer De Meyer vroeg concreet hoeveel gepensioneerden er waren tijdens de laatste jaren. Welnu, in 1993 bedroeg het aantal 1569, waaronder 427 ANVD-leden, in 1994 was dit aantal gestegen tot 1721, met minder ANVD-leden in het contingent, namelijk 382. In 1995 blijft dit aantal quasi stabiel, namelijk met 1783, waaronder opnieuw minder ANVD-leden, namelijk 317. Voor 1996 bedraagt het aantal tot nu toe 1043, met een waarschijnlijk verder dalend contingent ANVD-leden, aangezien dit aantal op het ogenblik 161 bedraagt.

De tweede vraag van de heer De Meyer ging over het aantal personeelsleden dat een terbeschikkingstelling, voorafgaand aan het rustpensioen bekam. Dit aantal werd gecumuleerd, en bedroeg voor het basisonderwijs 348 en voor het secundair onderwijs 2413, waarbij de meerkost van dit systeem per onderwijzer op 352.444 frank moet worden gerekend, per regent of gelijkgestelde op 273.316 frank en per licentiaat of gelijkgestelde op 334.351 frank.

Het aantal tijdelijke leerkrachten was in november 1995 bij de mannen 8166 en bij de vrouwen 12.052, met andere woorden een totaal van 20.218.

De cijfers met betrekking tot de leerlingenevolutie zal ik zo snel mogelijk overmaken. Ook andere leden die hierin geïnteresseerd zijn, kunnen deze cijfers ontvangen.

Het is duidelijk dat dit decreet zal worden gevolgd door lange en moeizame besprekingen. Ik hoop dat dit half-rond geregeld kan vergaderen over documenten zoals we in het begin hebben gedaan ; ik hoop dat een moeizame maar nieuwe dialoog met de vakbonden kan starten ; ik hoop dat een even vruchtbare dialoog met de inrichtende machten wordt opgezet, zodat we in een moeilijke operatie zullen slagen. We zullen moeten zoeken naar het evenwicht tussen verscheidene tegenstrijdige en rechtschapen belangen. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?

De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Ik wil graag de cijfers die minister Van den Bossche geciteerd heeft, ik zou niet graag wachten op het verslag van de Handelingen.

De voorzitter : De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Karel De Gucht : Heel het half-rond heeft vragen gesteld over het waarom van de benoemingsstop. De heer Marsoul heeft zelfs uitdrukkelijk naar de minister gewezen en de minister vond het niet de moeite waard daarop in te gaan.

De voorzitter : Dames en heren, ik stel voor onze vergadering te schorsen gedurende 30 minuten. We zien elkaar terug om 19.45 uur.

– *De vergadering wordt geschorst om 19.17 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 19.49 uur.*

NEDERLANDSE RADIO- EN TELEVISIE-UITZENDINGEN IN BELGIE, OMROEP VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Benoeming van de leden van de raad van bestuur van de BRTN

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de benoeming van de op grond van de evenredige vertegenwoordiging door de fracties voorgedragen leden van de raad van bestuur van de Nederlandse Radio- en Televisie-uitzendingen in België, Omroep van de Vlaamse Gemeenschap.

De lijst met de door de fracties voorgedragen kandidaten werd op de banken rondgedeeld.

Vraagt iemand daaromtrent het woord ? *(Nee)*

Voorzitter

Er zijn geen andere voorstellen.

Aangezien het aantal door de fracties voorgedragen kandidaten het aantal toe te wijzen mandaten niet overtreft, verklaar ik respectievelijk benoemd tot effectieve leden en tot plaatsvervangende leden van de raad van bestuur van de Nederlandse Radio- en Televisie-uitzendingen in België, Omroep van de Vlaamse Gemeenschap : de heer Luc Van Nevel met als eerste plaatsvervanger de heer Marcel Benoit en als tweede plaatsvervanger mevrouw Marcella Baete ; mevrouw Anna Van Cauwelaert met als eerste plaatsvervanger de heer Joseph Daniels en als tweede plaatsvervanger de heer Jozef Keustermans ; de heer Herman Schueremans met als eerste plaatsvervanger de heer Luc Van Milders en als tweede plaatsvervanger de heer Frank Lambert ; de heer Leo Pauwels met als eerste plaatsvervanger mevrouw Christianne Verhaegen en als tweede plaatsvervanger de heer Jan August De Keye ; de heer Jan Kerremans met als eerste plaatsvervanger de heer Dirk Albrecht en als tweede plaatsvervanger mevrouw Carine Grevendonk ; de heer Jan Kempinaire met als eerste plaatsvervanger de heer Dirk Albrecht en als tweede plaatsvervanger mevrouw Carine Grevendonk ; de heer Jan Van Marcke met als eerste plaatsvervanger de heer Dirk Albrecht en als tweede plaatsvervanger mevrouw Carine Grevendonk ; de heer Bartholomé De Schutter met als eerste plaatsvervanger de heer Jan Dyck en als tweede plaatsvervanger mevrouw Caroline Pauwels ; de heer Guido Peeters met als eerste plaatsvervanger de heer Jan Dyck en als tweede plaatsvervanger mevrouw Caroline Pauwels ; mevrouw Henny De Baets met als eerste plaatsvervanger mevrouw Caroline Pauwels en als tweede plaatsvervanger de heer Jan Dyck ; mevrouw Ingrid Vanpaeschen met als eerste plaatsvervanger de heer Marc Joris en als tweede plaatsvervanger de heer Philip Claey's ; de heer Eric Defoort met als eerste plaatsvervanger de heer Patrick Herroelen en als tweede plaatsvervanger de heer Nico Moyaert.

De heer Geysels heeft het woord.

De heer Jos Geysels : Ik wilde graag nog even iets zeggen naar aanleiding van de benoeming van de leden van de raad van bestuur van de BRTN.

De voorzitter : Ik heb nochtans gevraagd of er opmerkingen waren. Maar u was toen waarschijnlijk nog niet in de zaal.

De heer Geysels heeft het woord.

De heer Jos Geysels : Dank u, voorzitter, dat u het systeem D'Hondt ook op de welwillendheid wilt toepassen.

Vanuit onze fractie willen we graag nog iets kwijt naar aanleiding van de benoeming van de leden van de raad van bestuur van de BRTN. We hebben daarover al uitvoerig gedebatteerd naar aanleiding van het minidecreet.

Het is de bedoeling de BRTN in een nieuw kleedje te steken. Dan zou ook met inzet van alle mogelijke middelen moeten worden nagestreefd het depolitiseringsproces in te zetten. We betreuren dat – in afwachting van het maxi-decreet – men er niet in slaagt deze depolitiseringsproces in de praktijk door te voeren. Naar aloude gewoonte grijpt men terug naar de benoeming van de leden op voordracht van de fracties. We willen de fracties nogmaals oproepen dit cultureel anachronisme, gebaseerd op de artikelen 19 en 20 van het cultuurpact, definitief achter ons te laten.

De voorzitter : Ik neem daar akte van.

ONTWERP VAN DECREET houdende tijdelijke beperking inzake programmatie en benoeming in sommige onderwijssectoren

– 248 (1995-1996) – Nrs. 1 tot 9

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende tijdelijke beperking inzake programmatie en benoeming in sommige onderwijssectoren.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

TITEL I

Inleidende bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

– *Aangenomen.*

TITEL II

Tijdelijke beperking van programmatiemogelijkheid

HOOFDSTUK I

Voltijds secundair onderwijs

Artikel 2

Artikel 3, § 4, van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, gewijzigd bij de wet van 18 september 1981, het koninklijk besluit nr. 438 van 11 augustus 1986, de wet van 1 augustus

Voorzitter

tus 1988 en het decreet van 5 juli 1989, wordt vervangen door de volgende bepalingen :

"§ 4. 1) Door de Vlaamse Gemeenschap kan tijdens het schooljaar 1996-1997 en het schooljaar 1997-1998 geen enkele nieuwe instelling voor voltijds secundair onderwijs worden opgericht of gesubsidieerd.

2) In afwijking van het in punt 1) gestelde, kan tijdens het schooljaar 1996-1997 en het schooljaar 1997-1998 door de Vlaamse Gemeenschap een nieuwe instelling voor voltijds secundair onderwijs, ontstaan door middel van splitsing van een bestaande instelling, worden opgericht of gesubsidieerd, indien deze splitsing deel uitmaakt van een gelijktijdige herstructurering van instellingen die niet resulteert in een groter aantal instellingen.

3) Door de Vlaamse Gemeenschap kan tijdens het schooljaar 1996-1997 en het schooljaar 1997-1998 in een bestaande instelling geen enkel nieuw structuuronderdeel in het voltijds secundair onderwijs worden opgericht of gesubsidieerd.

4) Voor de toepassing van het in punt 3) gestelde, wordt onder nieuw structuuronderdeel verstaan, een in de betrokken instelling op 1 oktober 1995 niet ingericht(e) :

- eerste leerjaar A ;
- eerste leerjaar B ;
- basisoptie ;
- beroepenveld ;
- optie in het eerste leerjaar van de tweede dan wel derde graad van een bepaalde onderwijsvorm ;
- derde leerjaar van de tweede graad, ingericht als een vervolmakingsjaar ;
- derde leerjaar van de derde graad, ingericht in de vorm van een specialisatiejaar of als een voorbereidend jaar op het hoger onderwijs of met het oog op het behalen van het diploma van secundair onderwijs, in dit laatste geval eventueel georganiseerd als een specialisatiejaar ;

zoals bedoeld in artikel 50 van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs - II.

5) In afwijking van het in punt 3) gestelde, kan tijdens het schooljaar 1996-1997 en het schooljaar 1997-1998 een nieuwe optie in het eerste leerjaar van de derde graad door de Vlaamse Gemeenschap worden opgericht of gesubsidieerd onder de volgende gelijktijdig te vervullen voorwaarden :

- de betrokken optie dient aan te sluiten bij een in de betrokken instelling door de Vlaamse Gemeenschap geor-

ganiseerde of gesubsidieerde optie in het eerste en het tweede leerjaar van de tweede graad ;

- het desbetreffende eerste leerjaar van de tweede graad werd niet ingericht tijdens het schooljaar 1993-1994 ;

- in de betrokken instelling of in een instelling, behorende tot hetzelfde net en gelegen in dezelfde gemeente, wordt geen aansluitende optie door de Vlaamse Gemeenschap georganiseerd of gesubsidieerd.

De Vlaamse regering bepaalt welke opties aansluitend zijn voor de toepassing van het hierboven gestelde.

6) a) In afwijking van het in punt 3) gestelde, kan tijdens het schooljaar 1997-1998 het specialisatiejaar kinderzorg en/of het specialisatiejaar thuis- en bejaardenzorg, naar keuze van de betrokken inrichtende macht, door de Vlaamse Gemeenschap worden opgericht of gesubsidieerd, onder de volgende door de betrokken instelling gelijktijdig te vervullen voorwaarden :

- tijdens het schooljaar 1996-1997 het eerste en het tweede leerjaar van de derde graad, optie verzorging, en het specialisatiejaar personenzorg te hebben ingericht ;

- op 1 oktober 1997 ten minste achttien regelmatige leerlingen te hebben ingeschreven in het betrokken specialisatiejaar dan wel, wanneer ze beide worden ingericht, in de twee specialisatiejaren samen. Voor de onderwijsinstellingen gelegen in een gemeente waarvan de bevolkingsdichtheid lager is dan 125 inwoners per km² of gelegen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, wordt deze norm evenwel herleid tot "ten minste acht regelmatige leerlingen".

b) Indien per provincie en per onderwijsnet respectievelijk in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest per onderwijsnet, tijdens het schooljaar 1997-1998 geen specialisatiejaar kinderzorg of thuis- en bejaardenzorg, in toepassing van het in punt a) gestelde kan worden opgericht of gesubsidieerd, dan wordt alleszins door de Vlaamse Gemeenschap per provincie en per onderwijsnet respectievelijk in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest per onderwijsnet, in één instelling één of twee van de desbetreffende specialisatiejaren, naar keuze van de betrokken inrichtende macht, opgericht of gesubsidieerd.

In voorkomend geval dient de betrokken instelling tijdens het schooljaar 1996-1997 evenwel het eerste en het tweede leerjaar van de derde graad, optie verzorging, en het specialisatiejaar personenzorg te hebben ingericht.

Op dit artikel is er een eerste amendement van de Vlaamse regering dat luidt als volgt :

A. In de voorgestelde tekst van artikel 3, § 4, 6), a) tweede streep op de zesde en zevende regel de woorden "het Brussels Hoofdstedelijk Gewest" vervangen door de

Voorzitter

woorden "het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad".

Op dit artikel is er een tweede amendement van de Vlaamse regering dat luidt als volgt :

B. In de voorgestelde tekst van artikel 3, § 4, 6), b) het eerste lid vervangen door wat volgt :

"Indien tijdens het schooljaar 1997-1998 niet in elke provincie en in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad per onderwijsnet een specialisatiejaar kinderzorg of thuis- en bejaardenzorg kan worden opgericht met toepassing van het in punt a) bepaalde, dan worden alleszins door de Vlaamse Gemeenschap in elke provincie en in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad in één instelling per onderwijsnet één of twee van de genoemde specialisatiejaren, naar keuze van de betrokken inrichtende macht, opgericht of gesubsidieerd."

Vraagt hierover iemand het woord ?

Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Luc Van den Bossche : Mijnheer de voorzitter, dit is letterlijk overgeschreven uit het advies van de Raad van State. Meer kan ik daar niet aan toevoegen.

De voorzitter : Dan gaan we over tot de hoofdelijke stemming over de twee amendementen. Mogen we over de twee amendementen samen stemmen, of vraagt iemand de afzonderlijke stemming ? (*Neen*)

Dan leggen we de beide amendementen in één stemming ter stemming.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Problemen met de stemapparatuur*)

Collega's, in afwachting dat de apparatuur opnieuw werkt, stel ik voor dat we over de amendementen stemmen bij zitten en opstaan. Mijnheer Denys, dat zal ook bijzonder goed worden geteld. Het Reglement laat dit natuurlijk niet over het geheel van het ontwerp toe.

De heer André Denys : Ik zou gewoon voorstellen dat we naar huis gaan, mijnheer de voorzitter. (*Hilariteit en applaus*)

Minister Luc Van den Bossche : Mijnheer de voorzitter, de dagprijs voor de humor is voor de heer Denys.

De voorzitter : Mijnheer Denys, wat hebt u tegen het stemmen bij zitten en opstaan ?

De heer André Denys : Voor zo'n belangrijk ontwerp vind ik dat we dit niet bij zitten en opstaan kunnen doen.

De voorzitter : We zouden ook bij naamafroeping kunnen stemmen.

De heer Ward Beysen : Mijnheer de voorzitter, u kunt ook de artikelsgewijze bespreking voortzetten, in afwachting dat de stemapparatuur opnieuw werkt.

De voorzitter : Ook uit de oppositie komen soms goede ideeën. Ik stel dus voor om op het voorstel van de heer Beysen in te gaan, en eerst door te gaan met de artikelsgewijze bespreking, met de amendementen, en daarna de stemmingen te groeperen.

Is iedereen het hiermee eens ? (*Instemming*)

De stemmingen over artikel 2 en de amendementen worden aangehouden.

Artikel 3

Artikel 38, § 1, eerste lid, van het koninklijk besluit van 30 maart 1982 betreffende de scholengemeenschappen voor secundair onderwijs en houdende het rationalisatie- en programmatieplan van het secundair onderwijs met volledig leerplan, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse regering van 29 juli 1989, wordt opgeschort.

– *Aangenomen.*

Artikel 4

Artikel 48 van het decreet van 5 juli 1989 betreffende het onderwijs, gewijzigd bij het decreet van 9 april 1992, wordt opgeschort.

– *Aangenomen.*

Artikel 5

Artikel 105, § 2, van het decreet van 19 april 1995 houdende diverse wijzigingsbepalingen betreffende het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap, wordt opgeschort.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK II

Deeltijds beroepssecundair onderwijs

Artikel 6

In artikel 66, § 2, van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs - II worden, voor wat de schooljaren 1996-1997 en 1997-1998 betreft, de woorden "achtenveertig", "vierentwintig" en "negen" respectievelijk ver-

Voorzitter

vangen door de woorden "zesenveertig", "drieëntwintig" en "acht".

– *Aangenomen.*

Artikel 7

Door de Vlaamse Gemeenschap kan tijdens het schooljaar 1996-1997 en het schooljaar 1997-1998 in een bestaand centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs :

1) geen bijkomende graad of cyclus worden opgericht of gesubsidieerd ;

2) geen experimenteel secundair onderwijs met beperkt leerplan, zoals bedoeld in het besluit van de Vlaamse regering van 23 juli 1992 houdende inrichting van het experimenteel secundair onderwijs met beperkt leerplan voor sommige categorieën jongeren van 18 tot 25 jaar, voor zover nog niet ingericht, worden opgericht of gesubsidieerd.

– *Aangenomen.*

Artikel 8

Indien een bepaald centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs wordt opgeheven en vervangen door een ander, dan kan door de Vlaamse Gemeenschap tijdens het schooljaar 1996-1997 en het schooljaar 1997-1998 in laatstbedoeld centrum geen graad of cyclus of geen experimenteel secundair onderwijs met beperkt leerplan, zoals bedoeld in hetzelfde besluit van de Vlaamse regering van 23 juli 1992, worden opgericht of gesubsidieerd, indien niet ingericht in eerstbedoeld centrum.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK III

Buitengewoon secundair onderwijs

Artikel 9

§ 1. Door de Vlaamse Gemeenschap kan tijdens het schooljaar 1996-1997 en het schooljaar 1997-1998 geen enkele nieuwe instelling voor buitengewoon secundair onderwijs worden opgericht of gesubsidieerd.

§ 2. Door de Vlaamse Gemeenschap kan tijdens het schooljaar 1996-1997 en het schooljaar 1997-1998 in een bestaande instelling geen enkel nieuw structuuronderdeel in het buitengewoon secundair onderwijs, met uitzondering van opleidingsvorm 4, worden opgericht of gesubsidieerd.

§ 3. Voor de toepassing van het in § 2 gestelde, wordt onder nieuw structuuronderdeel verstaan een in de betrokken instelling op 1 oktober 1995 niet ingerichte :

– opleidingsvorm ;

– voor wat de opleidingsvorm 3 betreft : afdeling.

Op dit artikel is er een eerste amendement van de Vlaamse regering dat luidt als volgt :

A. In § 2 op de voorlaatste en laatste regel de woorden ", met uitzondering van opleidingsvorm 4," schrappen.

Op dit artikel is er een tweede amendement van de Vlaamse regering dat luidt als volgt :

B. Een § 4 toevoegen, die luidt als volgt :

"§ 4. In afwijking van het in § 2 bepaalde, kan tijdens het schooljaar 1996-1997 en het schooljaar 1997-1998 in een bestaande instelling met opleidingsvorm 4, een nieuw structuuronderdeel door de Vlaamse Gemeenschap worden opgericht of gesubsidieerd.

Voor de toepassing van het hiervoor gestelde, wordt onder nieuw structuuronderdeel verstaan een in de betrokken instelling op 1 oktober 1995 of 1 oktober 1996 niet ingericht(e) :

– eerste leerjaar A ;

– eerste leerjaar B ;

– basisoptie ;

– beroepenveld ;

– optie in het eerste leerjaar van de tweede dan wel derde graad van een bepaalde onderwijsvorm ;

– derde leerjaar van de tweede graad, ingericht als een vervolmakingsjaar ;

– derde leerjaar van de derde graad, ingericht in de vorm van een specialisatiejaar of als een voorbereidend jaar op het hoger onderwijs of met het oog op het behalen van het diploma van secundair onderwijs, in dit laatste geval eventueel georganiseerd als een specialisatiejaar ;

zoals bedoeld in artikel 50 van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs-II."

Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Luc Van den Bossche : Mijnheer de voorzitter, ook hier gaat het om een technische correctie, volledig ten gevolge van het advies van de Raad van State.

De voorzitter : De stemmingen over artikel 9 en de amendementen worden aangehouden.

Voorzitter

Artikel 10

In het koninklijk besluit nr. 439 van 11 augustus 1986 houdende rationalisatie en programmatie van het buitengewoon onderwijs, worden de artikelen 32, 34 en 35, § 1, 5^o en 6^o, § 2, § 3 en § 4, opgeschort.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK IV

Onderwijs voor sociale promotie

Artikel 11

Aan het koninklijk besluit nr. 461 van 17 september 1986 houdende het rationalisatie- en programmatieplan van het onderwijs voor sociale promotie, wordt een artikel 12ter toegevoegd, luidend als volgt :

"Artikel 12ter

§ 1. Onverminderd de bepalingen van de artikelen 10, 11 en 12, kunnen tijdens het schooljaar 1996-1997 en het schooljaar 1997-1998 :

1^o geen nieuwe afdelingen, opleidingen of onderverdelingen van afdelingen door de Vlaamse Gemeenschap worden opgericht of gesubsidieerd ;

2^o afdelingen, opleidingen of onderverdelingen van afdelingen, die voortvloeien uit omvorming, vervanging of herstructurering van bestaande afdelingen, opleidingen of onderverdelingen van afdelingen, niet door de Vlaamse Gemeenschap worden opgericht of gesubsidieerd.

§ 2. In afwijking van het in § 1, 2^o, gestelde, kan de Vlaamse regering omvormingen of vervangingen goedkeuren voor zover deze geen aanleiding geven tot een toename van het aantal leraarsuren in de betrokken afdelingen.

§ 3. Met behoud van het niveau en de benaming kan een afdeling nog wel overgaan van een klassieke naar een modulaire organisatie. Dit wordt niet beschouwd als een herstructurering, zoals bepaald in artikel 10, §§ 1 en 2."

Op dit artikel is er een amendement van de heren Sannen en Van Dijck dat luidt als volgt :

TITEL II

Tijdelijke beperking van programmatiemogelijkheid

HOOFDSTUK IV

Onderwijs voor sociale promotie

Hoofdstuk IV met artikel 11 schrappen.

De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck : Mijnheer de voorzitter, aangezien deze sector geen deel uitmaakt van de hervorming van het secundair onderwijs, menen wij dat dit hier niet op zijn plaats is en vragen wij om dit artikel te schrappen uit dit decreet. Anderzijds hebben we uit het recente advies van de Raad van State wel kunnen afleiden dat de administratie bezig is met een hervorming dienaangaande, doch we moeten vaststellen dat het VIZO en de VDAB – die toch ook mee in de bespreking en de herprofilering van dit volwassenenonderwijs moeten worden betrokken – niet werden betrokken in dit ontwerp van decreet. We menen dus dat we het volwassenenonderwijs hieruit moeten schrappen. We handhaven dan ook dit amendement.

De voorzitter : Minister Luc Van den Bossche heeft het woord.

Minister Luc Van den Bossche : We handhaven dit artikel en vragen het amendement niet goed te keuren. Het is duidelijk dat de optie die we hebben genomen, het OSP nieuwe kansen biedt door de hervorming. Indien intussen een akkoord tot stand komt met het VIZO en de VDAB, is dat des te beter. Dat neemt echter niet weg dat de voorgenomen hervorming van het volwassenonderwijs, die al enkele jaren geleden op gang is gekomen, tijdens deze zittingsperiode moet worden afgewerkt. Al ging het maar om de modulaire opbouw en de inhoud daarvan of het inbrengen van de sociale partners in de hele programmatieprocedure.

De voorzitter : De stemmingen over artikel 11 en het amendement worden aangehouden.

HOOFDSTUK V

Deeltijds kunstonderwijs

Artikel 12

§ 1. Tijdens het schooljaar 1996-1997 en het schooljaar 1997-1998 kunnen in het deeltijds kunstonderwijs geen nieuwe instellingen, filialen, graden, studierichtingen of opties door de Vlaamse Gemeenschap worden opgericht of gesubsidieerd.

§ 2. In afwijking van het in § 1 bepaalde kan voor de studierichting dans – sectie jongeren – vanaf het schooljaar 1997-1998 de hogere graad worden uitgebouwd.

Op dit artikel is er een amendement ter schrapping van de heren Sannen en Van Dijck en mevrouw Maes, dat luidt als volgt :

Voorzitter

TITEL II

Tijdelijke beperking van programmatiemogelijkheid

HOOFDSTUK V

Deeltijds kunstonderwijs

Hoofdstuk V met artikel 12 schrappen.

De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck : Dit amendement ligt in de lijn van ons amendement bij het vorige artikel. Deze keer gaat het echter niet om een hervorming die op til is, maar wordt er gealludeerd op een uit te voeren evaluatie. We vragen ons af of het opportuun is om vóór die evaluatie de programmatiestop door te voeren. Daarom vragen we om dit te schrappen uit het ontwerp van decreet.

De voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Luc Van den Bossche : Dit is geen allusie op een evaluatie. De evaluatie is decretaal vastgelegd. Dit gebeurde bij de herziening van het DKO op voorstel van de heer Daniël Coens.

Dit gaat niet om iets nieuws, maar om een praktijk die al enkele jaren bestaat, en waarvoor uw dienaar verantwoordelijk tekent.

De voorzitter : De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Karel De Gucht : Mijnheer de minister, in het advies van de Raad van State staat : het is aan het Vlaams Parlement om te oordelen of de geplande evaluatie een voldoende reden vormt om nu al een programmatiestop te verantwoorden. U zegt zelf dat deze evaluatie al in het decreet was voorzien. Waarom is nu plotseling voor een evaluatie die al jaren is gepland, een programmatiestop nodig in dit specifiek onderdeel.

Minister Luc Van den Bossche : Ze is niet al jaren gepland. De periode waarop we decretaal moeten evalueren en conclusies moeten trekken, is nu aangebroken. Voordien was dit niet in het decreet opgenomen. Vijf jaar moesten eerst verstrijken, voor de evaluatie kon plaatsvinden. Dat is nu gebeurd.

De heer Karel De Gucht : In het decreet staat nergens dat als het tijdstip is aangebroken voor de evaluatie, een benoemingsstop van kracht wordt.

Minister Luc Van den Bossche : Het is beter vooruit te kijken dan achter de feiten aan te hollen. Het is duidelijk dat in de evaluatie opmerkingen zullen staan over de zeer ongelijke aanwezigheid van het DKO : te hoge concentratie van DKO in sommige gebieden en te lage concentratie in andere. Het zal geen eenvoudige evaluatie zijn. Overigens zal op die evaluatie een nieuwe moeten volgen, die

geen effect zal hebben op de structuur, maar wel op de kwaliteit. Dat is echter een ander verhaal.

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer de minister, de evaluatie zal de nodige decretale implicaties hebben. Tot vandaag is er een programmatiestop in het DKO. Tot de evaluatie wordt geïmplementeerd, worden haast geen nieuwe richtingen toegelaten.

Ik begrijp niet waarom u in dit decreet voor de komende 2 jaar een bijkomende programmatie uitsluit. Waarom handhaaft u niet het huidige beleid, en maakt u niet snel werk van de implementatie van de evaluatie, waartoe de opdracht al is gegeven ?

Er is geen enkele reden om dit in dit decreet bijkomend in te voeren.

De voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Luc Van den Bossche : Mijnheer Sannen, ik moet verwijzen naar voorgaanden uit uw eigen fractie, die me in de vorige zittingsperiode bij wijze van interpellatie hebben ondervraagd over de praktijk die ik toen hanteerde. Zoals u zei, werden er wel degelijk quasi geen programmaties en filialen toegestaan en werden twee opmerkingen gemaakt. Ten eerste, het was niet gezond dat dit door een onwrikbare houding van de uitvoerende macht op die manier werd beoefend. Er werd me gezegd : als u dat toch op een consequente wijze wilt doen, moet u de wetgevende macht daarover laten stemmen. Ik volg op wat toen werd gezegd.

Ten tweede, er werd opgemerkt dat men kon aanvaarden dat een evaluatie gevolgen had op, maar dat men dan onmiddellijk na de evaluatie opnieuw op een normaal systeem moest overschakelen, waarbij het mogelijk was te programmeren en gebeurlijk filialen op te richten. Beide worden nu verwezenlijkt in deze zittingsperiode.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer de minister, dat wil zeggen dat het nog zeker 2 jaar zal duren, voordat er bijkomende programmatie kan gebeuren. Ik denk echter dat het DKO een snellere behandeling wenst en ook nodig heeft.

De voorzitter : De stemmingen over artikel 12 en het amendement worden aangehouden.

HOOFDSTUK VI

Inwerkingtreding

Artikel 13

De bepalingen van de artikelen 2 tot en met 12 treden in werking op 1 september 1996 en houden op uitwerking te hebben op 1 september 1998.

Voorzitter

– *Aangenomen.*

TITEL III

Tijdelijke beperking van de vaste benoeming

Artikel 14

Gedurende de periode van 1 februari 1996 tot en met 1 januari 1998 wordt, overeenkomstig de bepalingen van deze titel, een beperking van de toelating tot de proeftijd en de vaste benoeming ingevoerd.

– *Aangenomen.*

Artikel 15

§ 1. In afwijking van het decreet rechtspositie personeelsleden Gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991 en van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991 kan, met ingang van 1 februari 1996 en tot en met 1 januari 1998, een vaste benoeming geen uitwerking hebben ten aanzien van de overheid, indien ze wordt uitgesproken in :

- een ambt in het voltijds secundair onderwijs, het deeltijds beroepssecundair onderwijs, het deeltijds secundair zeevisserijonderwijs en het aanvullend beroepssecundair onderwijs ;
- een ambt in het buitengewoon secundair onderwijs ;
- een ambt in de psycho-medisch-sociale centra, de psycho-medisch-sociale centra voor het buitengewoon onderwijs en de psycho-medisch-sociale vormingscentra ;
- een ambt in het onderwijs voor sociale promotie of met beperkt leerplan ;
- een ambt in het deeltijds kunstonderwijs ;
- het ambt van rekenplichtig-correspondent in het gemeenschapsonderwijs.

§ 2. De bepalingen van § 1 zijn eveneens van toepassing bij mutatie, nieuwe affectatie of aanwijzing en bij toelating tot de proeftijd.

Op dit artikel is er amendement ter schrapping van de heren Sannen en Van Dijck en mevrouw Maes dat luidt als volgt :

TITEL III

Tijdelijke beperking van de vaste benoeming

Artikel 15

In § 1 de vierde en vijfde streep schrappen.

Op dit artikel is er een amendement van de regering dat luidt als volgt :

Artikel 15

In § 2 op de tweede regel de woorden "mutatie, nieuwe affectatie of aanwijzing en bij" schrappen.

De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer de voorzitter, dit amendement volgt uit de vorige amendementen die zijn ingediend.

De voorzitter : Mijnheer de minister, wenst u een toelichting te geven bij het amendement van de regering ?

Minister Luc Van den Bossche : Mijnheer de voorzitter, dit is een gevolg van het advies van de Raad van State, waarbij men vond dat de mutatie, nieuwe affectatie of aanwijzing die uitgezonderd was, een ongelijke behandeling vormde ten aanzien van wat was aanvaard in verband met wedertewerkgestelde en gereffecteerde personeelsleden. We herstellen dit en zorgen ervoor dat er een gelijke behandeling is.

De voorzitter : De stemmingen over het artikel en de amendementen worden aangehouden.

Artikel 16

In afwijking van de bepalingen van artikel 15 kan een vaste benoeming wel uitwerking hebben ten aanzien van de overheid, indien zij wordt uitgesproken voor een personeelslid dat uiterlijk op 1 januari 1996 tot de proeftijd is toegelaten in een selectie- of bevorderingsambt in het Gemeenschapsonderwijs.

– *Aangenomen.*

Artikel 17

In afwijking van de bepalingen van artikel 15 kan een toelating tot de proeftijd en een vaste benoeming in de bevorderingsambten van directeur en werkplaatsleider en in de selectieambten van onderdirecteur, coördinator en werkmeester in :

- het voltijds secundair onderwijs ;
- het deeltijds beroepssecundair onderwijs ;
- het deeltijds secundair zeevisserijonderwijs ;
- het aanvullend beroepssecundair onderwijs ;
- het buitengewoon secundair onderwijs,

Voorzitter

wel uitwerking hebben ten aanzien van de overheid, indien zij wordt uitgesproken overeenkomstig het decreet rechtspositie personeelsleden Gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991 en het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991.

Op dit artikel is er een amendement van de regering dat luidt als volgt :

Artikel 17

Op de derde en vierde regel de woorden "en werkplaats-leider en in de selectieambten van onderdirecteur, coördinator en werkmeester" schrappen.

Mijnheer de minister, wenst u een toelichting te geven ?

Minister Luc Van den Bossche : Dit is letterlijk de gevolgtrekking van wat de Raad van State schrijft.

De voorzitter : De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Karel De Gucht : Mijnheer de voorzitter, tot daar kan ik de minister volgen, maar pagina 21 van het advies van de Raad van State zegt in voetnoot 2 : terloops zij nog opgemerkt dat er ook sprake kan zijn van een discriminatie ten nadele van de instellingen en de vormen van onderwijs die niet in de uitzonderingsregeling van artikel 17 zijn opgenomen. Het gaat om de psycho-medisch-sociale centra, het onderwijs voor sociale promotie of met beperkt leerplan en het deeltijds kunstonderwijs. Enkel ten aanzien van de psycho-medisch-sociale centra is tijdens de parlementaire behandeling van het ontwerp voor die uitsluiting uit de regeling van artikel 17 een verantwoording gegeven.

In mensentaal betekent dit dat de directies na het amendement van de regering nog altijd van de benoemingsstop worden uitgezonderd, maar niet de directies van het onderwijs voor sociale promotie of met beperkt leerplan en het deeltijds kunstonderwijs. De Raad van State geeft ook daar een mogelijke discriminatie aan. Ik zou graag van de regering weten wat haar antwoord is.

De voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Luc Van den Bossche : Mijnheer de voorzitter, indien de Raad van State daaraan zwaar zou hebben getild, dan zou deze het daarover in de tekst zelf hebben opgenomen. Het gaat echter slechts om een voetnootverwijzing. Ik leid daaruit af dat de Raad van State dit niet essentieel vindt.

De voorzitter : De stemmingen over artikel 17 en het amendement worden aangehouden.

Artikel 18

In afwijking van de bepalingen van artikel 15 kan een vaste benoeming in de vierde graad van het secundair onderwijs wel uitwerking hebben ten aanzien van de overheid, indien zij uitgesproken wordt voor leraren die vastbenoemd waren in het aanvullend beroepssecundair onderwijs.

Deze vaste benoeming is beperkt tot het volume van de vaste benoeming in het aanvullend beroepssecundair onderwijs.

– *Aangenomen.*

Artikel 19

§ 1. In afwijking van de bepalingen van artikel 15 kan een vaste benoeming in :

- het voltijds secundair onderwijs ;
- het deeltijds beroepssecundair onderwijs ;
- het deeltijds secundair zeevisserijonderwijs ;
- het aanvullend beroepssecundair onderwijs ;
- het buitengewoon secundair onderwijs ;
- het deeltijds kunstonderwijs ;
- de psycho-medisch-sociale centra

wel uitwerking hebben ten aanzien van de overheid, indien zij wordt uitgesproken overeenkomstig het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991 en het decreet rechtspositie personeelsleden Gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991 én indien daarenboven tezelfdertijd volgende drie voorwaarden zijn vervuld :

1° het personeelslid wordt benoemd in een wervingsambt dat behoort tot de categorie van het bestuurs- en onderwijzend personeel ;

2° in de onderwijsinstelling waar het personeelslid na de vaste benoeming wordt geaffecteerd of aangewezen, minder dan 85 procent van het jaarlijks toegekend pakket uren-leraar door vastbenoemde personeelsleden ingenomen is.

Wanneer voormelde norm van 85 procent niet wordt bereikt, kunnen nieuwe vaste benoemingen nog uitwerking hebben ten aanzien van de overheid totdat deze norm wel bereikt is ;

3° door deze vaste benoeming het personeelslid een benoeming verkrijgt die tenminste bestaat uit de helft van het aantal prestatie-eenheden vereist voor een ambt met volledige prestaties.

Voorzitter

§ 2. Het in §1, 2^o bedoelde percentage wordt bepaald door de verhouding van het aantal prestatie-eenheden dat op 1 januari 1996, respectievelijk 1 januari 1997 aan vastbenoemde personeelsleden in wervingsambten behorend tot de categorie van het bestuurs- en onderwijzend personeel is toegekend tot het voor het schooljaar 1995-1996, respectievelijk het schooljaar 1996-1997 toegekend pakket uren-leraar. In het buitengewoon secundair onderwijs moeten de uren klasseraad, klassedirectie en bijscholing en begeleiding bij het jaarlijks toegekend pakket uren-leraar geteld worden.

Onder het aantal prestatie-eenheden dat op 1 januari 1996, respectievelijk 1 januari 1997 aan vastbenoemde personeelsleden in wervingsambten behorend tot de categorie van het bestuurs- en onderwijzend personeel is toegekend, wordt begrepen :

- het aantal prestatie-eenheden waarvan deze personeelsleden als vastbenoemden titularis zijn en die zij al of niet effectief uitoefenen ;

- het aantal prestatie-eenheden waarvoor deze personeelsleden ter beschikking gesteld zijn wegens ontstentenis van betrekking.

Voor de toepassing van dit decreet wordt onder voormeld toegekend pakket uren-leraar begrepen :

- voor het secundair onderwijs : het pakket uren-leraar dat voor het schooljaar 1995-1996, respectievelijk 1996-1997 aan de onderwijsinstelling werd toegekend overeenkomstig de berekeningswijze zoals bepaald in het besluit van de Vlaamse regering van 31 juli 1990 tot vaststelling van het pakket uren-leraar in het voltijds secundair onderwijs, zoals gewijzigd, met uitsluiting van de uren-leraar die werden toegekend bij toepassing van artikel 14 van dit besluit ;

- voor het buitengewoon secundair onderwijs : het pakket uren-leraar dat voor het schooljaar 1995-1996, respectievelijk 1996-1997 aan de onderwijsinstelling werd toegekend overeenkomstig de berekeningswijze zoals bepaald in het koninklijk besluit nr. 65 tot vaststelling van de wijze waarop de ambten van het bestuurs- en onderwijzend personeel worden bepaald in de inrichtingen voor buitengewoon onderwijs, zoals gewijzigd ;

- voor het deeltijds kunstonderwijs :

- voor wat betreft de studierichting "beeldende kunst" : het pakket uren-leraar dat voor het schooljaar 1995-1996, respectievelijk 1996-1997 aan de onderwijsinstelling werd toegekend overeenkomstig de berekeningswijze zoals bepaald in hoofdstuk V (normen) van het besluit van de Vlaamse regering van 31 juli 1990 houdende organisatie van het deeltijds kunstonderwijs studierichting beeldende kunst en in artikel 1 en 3 van het besluit van de Vlaamse

regering van 22 juli 1993 betreffende de bepaling van het toepassingspercentage van het aantal uren-leraar in het deeltijds kunstonderwijs ;

- voor wat betreft de studierichtingen muziek, woordkunst en dans : het pakket uren-leraar dat voor het schooljaar 1995-1996, respectievelijk 1996-1997 aan de onderwijsinstelling werd toegekend overeenkomstig de berekeningswijze zoals bepaald in hoofdstuk V (normen) van het besluit van de Vlaamse regering van 31 juli 1990 houdende organisatie van het deeltijds kunstonderwijs studierichting muziek, woordkunst en dans en in artikel 2 en 3 van het besluit van de Vlaamse regering van 22 juli 1993 betreffende de bepaling van het toepassingspercentage van het aantal uren-leraar in het deeltijds kunstonderwijs ;

- voor wat betreft alle studierichtingen ingericht in de instellingen gevestigd in de 19 gemeenten van het arrondissement Brussel-Hoofdstad : het pakket uren-leraar dat voor het schooljaar 1995-1996, respectievelijk 1996-1997 aan de onderwijsinstelling werd toegekend overeenkomstig de berekeningswijze zoals bepaald in artikel 97 van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs-II.

- voor de PMS-centra : de ambten behorend tot het technisch personeel, de directeur uitgezonderd.

Het hierboven bedoelde pakket uren-leraar wordt in voorkomend geval vermeerderd met :

- het aantal uren-leraar dat de onderwijsinstelling voor haar aanvullend beroepssecundair onderwijs mocht inrichten bij toepassing van het koninklijk besluit van 15 december 1973 houdende bepalingen van de splitsings- en hergroeperingsnormen van studiejaar in het secundair technisch onderwijs, in het technisch, economisch, agrarisch, paramedisch, sociaal en pedagogisch en artistiek hoger onderwijs van het korte type, in het technisch en agrarisch hoger onderwijs van de tweede graad, zoals gewijzigd ;

- het aantal uren-leraar dat bij toepassing van het besluit van de Vlaamse regering van 31 juli 1990 houdende inrichting van het deeltijds beroepssecundair onderwijs, zoals gewijzigd, werd toegekend aan het binnen de onderwijsinstelling opgericht centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs ;

- het aantal uren-leraar dat bij toepassing van het besluit van de Vlaamse regering van 5 juni 1991 houdende de organisatie van het secundair zeevisserijonderwijs, zoals gewijzigd, werd toegekend aan het binnen de onderwijsinstelling opgericht centrum voor deeltijds secundair zeevisserijonderwijs.

§ 3. Voor het bepalen van het percentage vormt de ingebouwde middenschool bedoeld in artikel 7 van het koninklijk besluit van 15 december 1982 tot vaststelling van

Voorzitter

de benaming en de structuur van de door de staat georganiseerde inrichtingen voor secundair onderwijs één instelling met de instelling waarmee zij een administratieve eenheid vormt.

§ 4. In geval van fusie, al dan niet gevolgd door splitsing, van onderwijsinstellingen wordt het in § 1, 2° bepaald percentage vastgesteld overeenkomstig §2, door de betrokken instellingen op 1 januari 1996, respectievelijk 1 januari 1997 als één geheel te beschouwen.

§ 5. In afwijking van de bepalingen van artikel 15 heeft bij fusie en splitsing een vaste benoeming en affectatie van de personeelsleden die vast benoemd en geaffecteerd waren in de voorheen bestaande instellingen, wel uitwerking ten aanzien van de overheid. Deze vaste benoeming is beperkt tot het volume van de vaste benoeming in de voorheen bestaande instellingen.

§ 6. In afwijking van de bepalingen van artikel 15 kan een vaste benoeming die wordt uitgesproken na reffectatie of wedertewerkstelling wel uitwerking hebben ten aanzien van de overheid. In dat geval moet de betrekking niet worden vacant verklaard of worden medegedeeld.

§ 7. In afwijking van de bepalingen van artikel 15 kan het personeelslid dat de leeftijd van 55 jaar bereikt heeft en de voorwaarden voor vaste benoeming vervult, op zijn verzoek en ongeacht de vacantverklaring van de betrekking worden benoemd in de vacante betrekking van het wervingsambt waarvan het titularis is. Deze bepaling geldt ten aanzien van de personeelsleden die op 1 januari 1996 in de instelling waar de betrekking te geven is in dienst waren en niet over een vaste benoeming met voltdijs karakter beschikken.

Op dit artikel is er een eerste amendement van de heren Sannen en Van Dijk en mevrouw Maes dat luidt als volgt :

Artikel 19

A. In § 1 de zesde streep schrappen.

De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijk : Dit amendement ligt in het verlengde van de amendementen die zonet werden voorgelegd. Dat vergt geen bijkomende commentaar.

De voorzitter : Op dit artikel is er een eerste amendement van de regering dat luidt als volgt :

Artikel 19

A. In § 1 op de negende regel na de woorden "– de psycho-medisch-sociale centra" de woorden "– onderwijs voor sociale promotie of met beperkt leerplan" invoegen.

Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Luc Van de Bossche : Mijnheer de voorzitter, dit amendement is een gevolg van het advies van de Raad van State.

Zoals de Raad het vraagt, wordt de gelijkheid hersteld.

De voorzitter : Op dit artikel is er een tweede amendement van de regering dat luidt als volgt :

Artikel 19

B. In § 2, eerste lid de laatste zin vervangen door wat volgt :

"In het buitengewoon secundair onderwijs moeten de uren klasseraad, klassedirectie, bijscholing en begeleiding evenals de uren van de minderheids cursussen in de godsdienst en/of de niet-confessionele zedenleer, bij het jaarlijks toegekend pakket uren-leraar geteld worden."

Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Luc Van den Bossche : Mijnheer de voorzitter, dit is eveneens een uitvloeisel van het advies van de Raad van State. De oorspronkelijke regeling werd bij volmacht-koninklijk besluit afgekondigd. Maar dit moet bij decreet worden geregeld. Derhalve moet dit hier worden ingevoegd.

De voorzitter : Op dit artikel is er een tweede amendement van de heren Sannen en Van Dijk en mevrouw Maes dat luidt als volgt :

Artikel 19

B. In § 2, derde lid de derde streep met het eerste, tweede en derde lid, schrappen.

De stemmingen over artikel 19 en de amendementen worden aangehouden.

Artikel 20

§ 1. Tijdens de periode van 1 februari 1996 tot en met 1 januari 1998 is de inrichtende macht, inzake de mededelingen van de vacante betrekkingen, slechts verplicht toepassing te maken van artikel 33, §1 van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991, indien de voorwaarden van artikel 19 zijn vervuld.

In dat geval worden de vacante betrekkingen, vastgesteld in functie van de toestand op 1 februari 1996, medegedeeld vóór 31 oktober 1996.

Voorzitter

De vacante betrekkingen, vastgesteld in functie van de toestand op 1 februari 1997, worden medegedeeld in de periode na 1 februari 1997 tot en met 31 maart 1997.

§ 2. De bepalingen van § 1 gelden voor het voltijds secundair onderwijs, het deeltijds beroepssecundair onderwijs, het deeltijds secundair zeevisserijonderwijs, het aanvullend beroepssecundair onderwijs, het buitengewoon secundair onderwijs, het deeltijds kunstonderwijs en de psycho-medisch-sociale centra.

Op dit artikel is er een amendement van de heren Sannen en Van Dijk en van mevrouw Maes dat luidt als volgt :

Artikel 20

In § 2 op de voorlaatste regel de woorden ", het deeltijds kunstonderwijs" schrappen.

De stemmingen over artikel 20 en het amendement worden aangehouden.

Artikel 21

§ 1. De bepalingen van artikel 42, § 1, derde en vierde lid van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991 worden met ingang van 1 februari 1996 en tot en met 1 januari 1998 opgeschort.

§ 2. De bepalingen van §1 gelden niet voor :

- het gewoon en buitengewoon basisonderwijs ;
- de bevorderingsambten van directeur en werkplaatsleider en de selectieambten van onderdirecteur, coördinator en werkmeester in het voltijds secundair onderwijs, het deeltijds beroepssecundair onderwijs, het deeltijds secundair zeevisserijonderwijs, het aanvullend beroepssecundair onderwijs en het buitengewoon secundair onderwijs.

– *Aangenomen.*

Artikel 22

Vaste benoemingen die in strijd zijn met de bepalingen van deze titel hebben geen uitwerking ten aanzien van de overheid.

De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer de voorzitter, ik heb nog een technische vraag. De Raad van State heeft het in haar advies over de moeilijkheid om de lesurenpakketten op het PMS-personeel toe te passen. In het advies wordt de vraag verwoord om dat aan te passen. Ik merk echter

dat geen enkel regeringsamendement aan deze vraag tegemoetkomt.

De voorzitter : Heeft de minister de behoefte om een amendement daarover in te dienen ?

Minister Luc Van den Bossche : Neen, mijnheer de voorzitter, ik heb niet die behoefte.

De voorzitter : Geen opmerkingen meer ?

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

Aangehouden stemmingen

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde zijn de aangehouden stemmingen over de amendementen op de artikelen 11, 12, 15, 19 en 20 en over die artikelen van het ontwerp van decreet houdende tijdelijke beperking inzake programmering en benoeming in sommige onderwijssectoren.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over de twee amendementen van de regering op artikel 2.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

117 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
62 leden hebben ja geantwoord ;
55 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Becq Sonja
Beerden Georges
Bossuyt Gilbert
Candries Herman
Cannaerts Leo
Cardoen Georges
Coens Joachim
De Loor Herman
De Meyer Jos
De Ridder Peter
De Roo Johan
De Schamphelaere Mia
De Vilder Freddy
Decaluwé Carl
Delcroix Leo
Deprez Paul
Desmet Peter
Dielens Fred
Doomst Michel
Dumez Paul

Voorzitter

Goos Johnny
Grouwels Brigitte
Heeren Veerle
Hostekint Patrick
Kenzeler André
Lindekens Kathy
Lisabeth Carlos
Logist Marcel
Maes Jacky
Marsoul Hugo
Matthys Erik
Maximus Lydia
Merckx-Van Goey Trees
Olivier Marc
Quintelier Leonard
Sarens Freddy
Schuermans Eddy
Sleeckx Jef
Stevaert Steve
Suykerbuyk Herman
Swennen Guy
Swinnen René
Taylor John
Timmermans Jacques
Tobback Bruno
Tyberghien-Vandenbussche Maria
Van Cleuvenbergen Riet
Van der Poorten Mark
Van Hecke Mieke
Van Looy Jef
Van Nieuwenborgh Gracienne
Van Nieuwkerke André
Van Peel Marc
Van Rompaey Hugo
Van Wallendael Tuur
Vandenbossche Walter
Vandenbussche Michiel
Vandendriessche Bart
Vanleenhove Gilbert
Vanvelthoven Peter
Voorhamme Robert
Weyts Johan

Zich ONTHOUDEN hebben :

Aers Wilfried
Avontroodt Yolande
Beysen Ward
Bril Louis
Browaeyts Jozef
Caubergs Jan
Ceysens Patricia
Cordeel Marc
Creyelman Frank
De Groot Etienne
De Gucht Karel

De Maght-Aelbrecht Anny
De Reuse Herman
Demeulenaere Julien
Denys André
Deswaene Roland
Devolder Jacques
Dewinter Filip
Dillen Marijke
Dua Vera
Feytons Freddy
Geysels Jos
Goovaerts Leo
Huybrechts Pieter
Keulen Marino
Kuijpers Willy
Lachaert Patrick
Lauwers Herman
Laverge Jacques
Lootens-Stael Dominiek
Malcorps Johan
Platteau Stefaan
Ramoudt Didier
Sannen Ludo
Stassen Jos
Strackx Felix
Van Aperen Arnold
Van Den Heuvel Ria
Van Dijk Kris
Van Eyken Christian
Van Grembergen Paul
Van Hauthem Joris
Van Lindt Sonja
Van Mechelen Dirk
Van Overmeire Karim
Van Vaerenbergh Etienne
Van Walleghem Roeland
Vandenbroeke Christiaan
Vanderpoorten Marleen
Verlinden Mandus
Vermeiren Francis
Verougstraete Christian
Verrijken Emiel
Verwimp-Sillis Cecile
Wymeersch Frans

Dientengevolge neemt het parlement de twee amendementen van de regering op artikel 2 aan.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het aldus geamendeerde artikel 2.

Zelfde stemming ? (*Instemming*)

Dientengevolge neemt het parlement het aldus geamendeerde artikel 2 aan.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over de twee amendementen van de regering op artikel 9.

Voorzitter

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

117 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;

62 leden hebben ja geantwoord ;

55 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Becq Sonja
Beerden Georges
Bossuyt Gilbert
Candries Herman
Cannaerts Leo
Cardoen Georges
Coens Joachim
De Loor Herman
De Meyer Jos
De Ridder Peter
De Roo Johan
De Schamphelaere Mia
De Vilder Freddy
Decaluwé Carl
Delcroix Leo
Deprez Paul
Desmet Peter
Dielens Fred
Doomst Michel
Dumez Paul
Goos Johnny
Grouwels Brigitte
Heeren Veerle
Hostekint Patrick
Kenzeler André
Lindekens Kathy
Lisabeth Carlos
Logist Marcel
Maes Jacky
Marsoul Hugo
Matthys Erik
Maximus Lydia
Merckx-Van Goey Trees
Olivier Marc
Quintelier Leonard
Sarens Freddy
Schuermans Eddy
Sleeckx Jef
Stevaert Steve
Suykerbuyk Herman
Swennen Guy
Swinnen René
Taylor John

Timmermans Jacques
Tobback Bruno
Tyberghien-Vandenbussche Maria
Van Cleuvenbergen Riet
Van der Poorten Mark
Van Hecke Mieke
Van Looy Jef
Van Nieuwenborgh Gracienne
Van Nieuwkerke André
Van Peel Marc
Van Rompaey Hugo
Van Wallendael Tuur
Vandenbossche Walter
Vandenbussche Michiel
Vandendriessche Bart
Vanleenhove Gilbert
Vanvelthoven Peter
Voorhamme Robert
Weyts Johan

Zich ONTHOUDEN hebben :

Aers Wilfried
Avontroodt Yolande
Beysen Ward
Bril Louis
Browaeyts Jozef
Caubergs Jan
Ceysens Patricia
Cordeel Marc
Creyelman Frank
De Groot Etienne
De Gucht Karel
De Maght-Aelbrecht Anny
De Reuse Herman
Demeulenaere Julien
Denys André
Deswaene Roland
Devolder Jacques
Dewinter Filip
Dillen Marijke
Dua Vera
Feytons Freddy
Geysels Jos
Goovaerts Leo
Huybrechts Pieter
Keulen Marino
Kuijpers Willy
Lachaert Patrick
Lauwers Herman
Laverge Jacques
Lootens-Stael Dominiek
Malcorps Johan
Platteau Stefaan
Ramoudt Didier
Sannen Ludo
Stassen Jos
Strackx Felix

Voorzitter

Van Aperen Arnold
Van Den Heuvel Ria
Van Dijck Kris
Van Eyken Christian
Van Grembergen Paul
Van Hauthem Joris
Van Lindt Sonja
Van Mechelen Dirk
Van Overmeire Karim
Van Vaerenbergh Etienne
Van Wallegghem Roeland
Vandenbroeke Christiaan
Vanderpoorten Marleen
Verlinden Mandus
Vermeiren Francis
Verougstraete Christian
Verrijken Emiel
Verwimp-Sillis Cecile
Wymeersch Frans

Dientengevolge neemt het parlement de twee amendementen van de regering op artikel 9 aan.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het aldus geamendeerde artikel 9.

Zelfde stemming ? (Instemming)

Dientengevolge neemt het parlement het artikel 9 aan.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het amendement van de heren Sannen en van Dijck op artikel 11

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

117 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
54 leden hebben ja geantwoord ;
62 leden hebben neen geantwoord ;
1 lid heeft zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Aers Wilfried
Avontroodt Yolande
Beysen Ward
Bril Louis
Browaeyts Jozef
Caubergs Jan
Ceysens Patricia
Cordeel Marc
Creyelman Frank
De Groot Etienne
De Gucht Karel

De Maght-Aelbrecht Anny
De Reuse Herman
Demeulenaere Julien
Denys André
Deswaene Roland
Devolder Jacques
Dewinter Filip
Dillen Marijke
Dua Vera
Feytons Freddy
Geysels Jos
Goovaerts Leo
Huybrechts Pieter
Keulen Marino
Kuijpers Willy
Lachaert Patrick
Laverge Jacques
Lootens-Stael Dominiek
Malcorps Johan
Platteau Stefaan
Ramoudt Didier
Sannen Ludo
Stassen Jos
Strackx Felix
Van Aperen Arnold
Van Den Heuvel Ria
Van Dijck Kris
Van Eyken Christian
Van Grembergen Paul
Van Hauthem Joris
Van Lindt Sonja
Van Mechelen Dirk
Van Overmeire Karim
Van Vaerenbergh Etienne
Van Wallegghem Roeland
Vandenbroeke Christiaan
Vanderpoorten Marleen
Verlinden Mandus
Vermeiren Francis
Verougstraete Christian
Verrijken Emiel
Verwimp-Sillis Cecile
Wymeersch Frans

NEEN hebben geantwoord :

Becq Sonja
Beerden Georges
Bossuyt Gilbert
Candries Herman
Cannaerts Leo
Cardoen Georges
Coens Joachim
De Loor Herman
De Meyer Jos
De Ridder Peter
De Roo Johan

Voorzitter

De Schamphelaere Mia
De Vilder Freddy
Decaluwé Carl
Delcroix Leo
Deprez Paul
Desmet Peter
Dielens Fred
Doomst Michel
Dumez Paul
Goos Johnny
Grouwels Brigitte
Heeren Veerle
Hostekint Patrick
Kenzeler André
Lindekens Kathy
Lisabeth Carlos
Logist Marcel
Maes Jacky
Marsoul Hugo
Matthys Erik
Maximus Lydia
Merckx-Van Goey Trees
Olivier Marc
Quintelier Leonard
Sarens Freddy
Schuermans Eddy
Sleeckx Jef
Stevaert Steve
Suykerbuyk Herman
Swennen Guy
Swinnen René
Taylor John
Timmermans Jacques
Tobback Bruno
Tyberghien-Vandenbussche Maria
Van Cleuvenbergen Riet
Van der Poorten Mark
Van Hecke Mieke
Van Looy Jef
Van Nieuwenborgh Gracienne
Van Nieuwkerke André
Van Peel Marc
Van Rompaey Hugo
Van Wallendael Tuur
Vandenbossche Walter
Vandenbussche Michiel
Vandendriessche Bart
Vanleenhove Gilbert
Vanvelthoven Peter
Voorhamme Robert
Weyts Johan

Zicht ONTHOUDEN hebben :

Lauwers Herman

Dientengevolge neemt het parlement het amendement van de heren Sannen en Van Dijck op artikel 11 niet aan.

Geen opmerkingen ? (*Neen*)

Dan is artikel 11 aangenomen.

Redenen voor onthouding ?

De heer Lauwers heeft het woord.

De heer Herman Lauwers : Mijn fractie heeft het billijk geacht om de onverwachte ziekte van de voorzitter als een voldoende mate van overmacht te beschouwen, om daarvan geen politiek gebruik te maken. Vandaar mijn onthouding, ook bij de volgende stemmingen. We willen daarmee ook wijzen op de krappe meerderheid waarmee de regering dit decreet aan het Vlaams Parlement oplegt.

De heer Paul Van Grembergen : Namens mijn fractie wil ik daaraan toevoegen dat deze afspraak alleen voor vandaag geldt.

De voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het amendement van de heren Sannen, Van Dijck en mevrouw Maes op artikel 12.

Zelfde stemming als het vorige amendement ? (*Instemming*)

Dientengevolge neemt het parlement het amendement op artikel 12 niet aan.

Geen opmerkingen ? (*Neen*)

Dan is artikel 12 aangenomen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het amendement van de heren Sannen, Van Dijck en mevrouw Maes op artikel 15.

Zelfde stemming als het vorige amendement ? (*Instemming*)

Dientengevolge neemt het parlement het amendement van de heren Sannen, Van Dijck en mevrouw Maes op artikel 15 niet aan.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het amendement van de regering op artikel 15.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

117 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
62 leden hebben ja geantwoord ;
55 leden hebben zich onthouden.

Voorzitter

JA hebben geantwoord :

Becq Sonja
Beerden Georges
Bossuyt Gilbert
Candries Herman
Cannaerts Leo
Cardoen Georges
Coens Joachim
De Loor Herman
De Meyer Jos
De Ridder Peter
De Roo Johan
De Schamphelaere Mia
De Vilder Freddy
Decaluwé Carl
Delcroix Leo
Deprez Paul
Desmet Peter
Dielens Fred
Doomst Michel
Dumez Paul
Goos Johnny
Grouwels Brigitte
Heeren Veerle
Hostekint Patrick
Kenzeler André
Lindekens Kathy
Lisabeth Carlos
Logist Marcel
Maes Jacky
Marsoul Hugo
Matthys Erik
Maximus Lydia
Merckx-Van Goey Trees
Olivier Marc
Quintelier Leonard
Sarens Freddy
Schuermans Eddy
Sleeckx Jef
Stevaert Steve
Suykerbuyk Herman
Swennen Guy
Swinnen René
Taylor John
Timmermans Jacques
Tobback Bruno
Tyberghien-Vandenbussche Maria
Van Cleuvenbergen Riet
Van der Poorten Mark
Van Hecke Mieke
Van Looy Jef
Van Nieuwenborgh Gracienne
Van Nieuwerkerke André
Van Peel Marc
Van Rompaey Hugo
Van Wallendael Tuur

Vandenbossche Walter
Vandenbussche Michiel
Vandendriessche Bart
Vanleenhove Gilbert
Vanvelthoven Peter
Voorhamme Robert
Weyts Johan

Zich ONTHOUDEN hebben :

Aers Wilfried
Avontroodt Yolande
Beysen Ward
Bril Louis
Browaeyts Jozef
Caubergs Jan
Ceysens Patricia
Cordeel Marc
Creyelman Frank
De Groot Etienne
De Gucht Karel
De Maght-Aelbrecht Anny
De Reuse Herman
Demeulenaere Julien
Denys André
Deswaene Roland
Devolder Jacques
Dewinter Filip
Dillen Marijke
Dua Vera
Feytons Freddy
Geysels Jos
Goovaerts Leo
Huybrechts Pieter
Keulen Marino
Kuijpers Willy
Lachaert Patrick
Lauwers Herman
Laverge Jacques
Lootens-Stael Dominiek
Malcorps Johan
Platteau Stefaan
Ramoudt Didier
Sannen Ludo
Stassen Jos
Strackx Felix
Van Aperen Arnold
Van Den Heuvel Ria
Van Dijck Kris
Van Eyken Christian
Van Grembergen Paul
Van Hauthem Joris
Van Lindt Sonja
Van Mechelen Dirk
Van Overmeire Karim
Van Vaerenbergh Etienne
Van Walleghem Roeland
Vandenbroeke Christiaan
Vanderpoorten Marleen

Voorzitter

Verlinden Mandus
Vermeiren Francis
Verougstraete Christian
Verrijken Emiel
Verwimp-Sillis Cecile
Wymeersch Frans

Het amendement van de regering op artikel 15 is aangenomen.

Aan de orde is dan de hoofdelijke stemming over het aldus geamendeerde artikel.

Mag de uitslag van de vorige stemming ook voor deze stemming gelden ? (*Instemming*)

Dan is het aldus geamendeerde artikel 15 aangenomen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het amendement van de regering op artikel 17.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

117 leden hebben zich uitgesproken ;
62 leden hebben ja geantwoord ;
26 leden hebben neen geantwoord ;
29 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Becq Sonja
Beerden Georges
Bossuyt Gilbert
Candries Herman
Cannaerts Leo
Cardoen Georges
Coens Joachim
De Loor Herman
De Meyer Jos
De Ridder Peter
De Roo Johan
De Schamphelaere Mia
De Vilder Freddy
Decaluwé Carl
Delcroix Leo
Deprez Paul
Desmet Peter
Dielens Fred
Doomst Michel
Dumez Paul
Goos Johnny
Grouwels Brigitte
Heeren Veerle

Hostekint Patrick
Kenzeler André
Lindekens Kathy
Lisabeth Carlos
Logist Marcel
Maes Jacky
Marsoul Hugo
Matthys Erik
Maximus Lydia
Merckx-Van Goey Trees
Olivier Marc
Quintelier Leonard
Sarens Freddy
Schuermans Eddy
Sleeckx Jef
Stevaert Steve
Suykerbuyk Herman
Swennen Guy
Swinnen René
Taylor John
Timmermans Jacques
Tobback Bruno
Tyberghien-Vandenbussche Maria
Van Cleuvenbergen Riet
Van der Poorten Mark
Van Hecke Mieke
Van Looy Jef
Van Nieuwenborgh Gracienne
Van Nieuwkerke André
Van Peel Marc
Van Rompaey Hugo
Van Wallendael Tuur
Vandenbossche Walter
Vandenbussche Michiel
Vandendriessche Bart
Vanleenhove Gilbert
Vanvelthoven Peter
Voorhamme Robert
Weyts Johan

NEEN hebben geantwoord :

Avontroodt Yolande
Beysen Ward
Bril Louis
Browaeyts Jozef
Ceysens Patricia
Cordeel Marc
De Groot Etienne
De Gucht Karel
De Maght-Aelbrecht Anny
Demeulenaere Julien
Denys André
Deswaene Roland
Devolder Jacques
Feytons Freddy
Goovaerts Leo

Voorzitter

Keulen Marino
Lachaert Patrick
Laverge Jacques
Platteau Stefaan
Ramoudt Didier
Van Aperen Arnold
Van Lindt Sonja
Van Mechelen Dirk
Vanderpoorten Marleen
Verlinden Mandus
Vermeiren Francis

Zich ONTHOUDEN hebben :

Aers Wilfried
Caubergs Jan
Creyelman Frank
De Reuse Herman
Dewinter Filip
Dillen Marijke
Dua Vera
Geysels Jos
Huybrechts Pieter
Kuijpers Willy
Lauwers Herman
Lootens-Stael Dominiek
Malcorps Johan
Sannen Ludo
Stassen Jos
Strackx Felix
Van Den Heuvel Ria
Van Dijck Kris
Van Eyken Christian
Van Grembergen Paul
Van Hauthem Joris
Van Overmeire Karim
Van Vaerenbergh Etienne
Van Wallegheem Roeland
Vandenbroeke Christiaan
Verougstraete Christian
Verrijken Emiel
Verwimp-Sillis Cecile
Wymeersch Frans

Het amendement van de regering op artikel 17 is aangenomen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het aldus geamendeerde artikel 17.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

117 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;

62 leden hebben ja geantwoord ;
54 leden hebben neen geantwoord ;
1 lid heeft zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Becq Sonja
Beerden Georges
Bossuyt Gilbert
Candries Herman
Cannaerts Leo
Cardoen Georges
Coens Joachim
De Loor Herman
De Meyer Jos
De Ridder Peter
De Roo Johan
De Schamphelaere Mia
De Vilder Freddy
Decaluwé Carl
Delcroix Leo
Deprez Paul
Desmet Peter
Dielens Fred
Doomst Michel
Dumez Paul
Goos Johnny
Grouwels Brigitte
Heeren Veerle
Hostekint Patrick
Kenzeler André
Lindekens Kathy
Lisabeth Carlos
Logist Marcel
Maes Jacky
Marsoul Hugo
Matthys Erik
Maximus Lydia
Merckx-Van Goey Trees
Olivier Marc
Quintelier Leonard
Sarens Freddy
Schuermans Eddy
Sleeckx Jef
Stevaert Steve
Suykerbuyk Herman
Swennen Guy
Swinnen René
Taylor John
Timmermans Jacques
Tobback Bruno
Tyberghien-Vandenbussche Maria
Van Cleuvenbergen Riet
Van der Poorten Mark
Van Hecke Mieke
Van Looy Jef
Van Nieuwenborgh Gracienne

Voorzitter

Van Nieuwkerke André
Van Peel Marc
Van Rompaey Hugo
Van Wallendael Tuur
Vandenbossche Walter
Vandenbussche Michiel
Vandendriessche Bart
Vanleenhove Gilbert
Vanvelthoven Peter
Voorhamme Robert
Weyts Johan

NEEN hebben geantwoord :

Aers Wilfried
Avontroodt Yolande
Beysen Ward
Bril Louis
Browaeyts Jozef
Caubergs Jan
Ceysens Patricia
Cordeel Marc
Creyelman Frank
De Groot Etienne
De Gucht Karel
De Maght-Aelbrecht Anny
De Reuse Herman
Demeulenaere Julien
Denys André
Deswaene Roland
Devolder Jacques
Dewinter Filip
Dillen Marijke
Dua Vera
Feytons Freddy
Geysels Jos
Goovaerts Leo
Huybrechts Pieter
Keulen Marino
Kuijpers Willy
Lachaert Patrick
Laverge Jacques
Lootens-Stael Dominiek
Malcorps Johan
Platteau Stefaan
Ramoudt Didier
Sannen Ludo
Stassen Jos
Strackx Felix
Van Aperen Arnold
Van Den Heuvel Ria
Van Dijck Kris
Van Eyken Christian
Van Grembergen Paul
Van Hauthem Joris
Van Lindt Sonja

Van Mechelen Dirk
Van Overmeire Karim
Van Vaerenbergh Etienne
Van Walleghem Roeland
Vandenbroeke Christiaan
Vanderpoorten Marleen
Verlinden Mandus
Vermeiren Francis
Verougstraete Christian
Verrijken Emiel
Verwimp-Sillis Cecile
Wymeersch Frans

Zich ONTHOUDEN hebben :

Lauwers Herman

Dan is het aldus geamendeerde artikel 17 aangenomen.

De heer van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck : Mijnheer de voorzitter, daar onze vorige amendementen het tot onze spijt niet gehaald hebben, menen wij dat deze amendementen van geen tel meer zijn. We trekken onze amendementen dan ook in.

De voorzitter : Dat geldt ook voor het amendement 248-5 ?

De heer Kris Van Dijck : Ja.

De voorzitter : Ik vind dat een verstandige beslissing.
(Gelach)

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het eerste amendement van de regering op artikel 19.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (Ja)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

117 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
62 leden hebben ja geantwoord ;
55 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Becq Sonja
Beerden Georges
Bossuyt Gilbert
Candries Herman
Cannaerts Leo
Cardoen Georges
Coens Joachim
De Loor Herman
De Meyer Jos
De Ridder Peter
De Roo Johan
De Schamphelaere Mia

Voorzitter

De Vilder Freddy
Decaluwé Carl
Delcroix Leo
Deprez Paul
Desmet Peter
Dielens Fred
Doomst Michel
Dumez Paul
Goos Johnny
Grouwels Brigitte
Heeren Veerle
Hostekint Patrick
Kenzeler André
Lindekens Kathy
Lisabeth Carlos
Logist Marcel
Maes Jacky
Marsoul Hugo
Matthys Erik
Maximus Lydia
Merckx-Van Goey Trees
Olivier Marc
Quintelier Leonard
Sarens Freddy
Schuermans Eddy
Sleeckx Jef
Stevaert Steve
Suykerbuyk Herman
Swennen Guy
Swinnen René
Taylor John
Timmermans Jacques
Tobback Bruno
Tyberghien-Vandenbussche Maria
Van Cleuvenbergen Riet
Van der Poorten Mark
Van Hecke Mieke
Van Looy Jef
Van Nieuwenborgh Gracienne
Van Nieuwkerke André
Van Peel Marc
Van Rompaey Hugo
Van Wallendael Tuur
Vandenbossche Walter
Vandenbussche Michiel
Vandendriessche Bart
Vanleenhove Gilbert
Vanvelthoven Peter
Voorhamme Robert
Weyts Johan

Zich ONTHOUDEN hebben :

Aers Wilfried
Avontrodt Yolande
Beysen Ward

Bril Louis
Browaeyts Jozef
Caubergs Jan
Ceysens Patricia
Cordeel Marc
Creyelman Frank
De Groot Etienne
De Gucht Karel
De Maght-Aelbrecht Anny
De Reuse Herman
Demeulenaere Julien
Denys André
Deswaene Roland
Devolder Jacques
Dewinter Filip
Dillen Marijke
Dua Vera
Feytons Freddy
Geysels Jos
Goovaerts Leo
Huybrechts Pieter
Keulen Marino
Kuijpers Willy
Lachaert Patrick
Lauwers Herman
Laverge Jacques
Lootens-Stael Dominiek
Malcorps Johan
Platteau Stefaan
Ramoudt Didier
Sannen Ludo
Stassen Jos
Strackx Felix
Van Aperen Arnold
Van Den Heuvel Ria
Van Dijck Kris
Van Eyken Christian
Van Grembergen Paul
Van Hauthem Joris
Van Lindt Sonja
Van Mechelen Dirk
Van Overmeire Karim
Van Vaerenbergh Etienne
Van Walleghem Roeland
Vandenbroeke Christiaan
Vanderpoorten Marleen
Verlinden Mandus
Vermeiren Francis
Verougstraete Christian
Verrijken Emiel
Verwimp-Sillis Cecile
Wymeersch Frans

Het eerste amendement van de regering op artikel 19 is aangenomen.

Voorzitter

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het tweede amendement van de regering op artikel 19.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

116 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;

61 leden hebben ja geantwoord ;

21 leden hebben neen geantwoord ;

34 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Becq Sonja
Beerden Georges
Bossuyt Gilbert
Candries Herman
Cannaerts Leo
Cardoen Georges
Coens Joachim
De Loor Herman
De Meyer Jos
De Ridder Peter
De Roo Johan
De Schamphelaere Mia
De Vilder Freddy
Decaluwé Carl
Delcroix Leo
Deprez Paul
Desmet Peter
Dielens Fred
Doomst Michel
Dumez Paul
Goos Johnny
Grouwels Brigitte
Heeren Veerle
Hostekint Patrick
Kenzeler André
Lindekens Kathy
Lisabeth Carlos
Logist Marcel
Maes Jacky
Marsoul Hugo
Maximus Lydia
Merckx-Van Goey Trees
Olivier Marc
Quintelier Leonard
Sarens Freddy
Schuermans Eddy
Sleeckx Jef
Stevaert Steve
Suykerbuyk Herman

Swennen Guy
Swinnen René
Taylor John
Timmermans Jacques
Tobback Bruno
Tyberghien-Vandenbussche Maria
Van Cleuvenbergen Riet
Van der Poorten Mark
Van Hecke Mieke
Van Looy Jef
Van Nieuwenborgh Gracienne
Van Nieuwerkerke André
Van Peel Marc
Van Rompaey Hugo
Van Wallendael Tuur
Vandenbossche Walter
Vandenbussche Michiel
Vandendriessche Bart
Vanleenhove Gilbert
Vanvelthoven Peter
Voorhamme Robert
Weyts Johan

NEEN hebben geantwoord :

Aers Wilfried
Caubergs Jan
Creyelman Frank
De Reuse Herman
Dewinter Filip
Dillen Marijke
Huybrechts Pieter
Kuijpers Willy
Lootens-Stael Dominiek
Strackx Felix
Van Dijck Kris
Van Grembergen Paul
Van Hauthem Joris
Van Overmeire Karim
Van Vaerenbergh Etienne
Van Wallegghem Roeland
Vandenbroeke Christiaan
Vermeiren Francis
Verougstraete Christian
Verrijken Emiel
Wymeersch Frans

Zich ONTHOUDEN hebben :

Avontroodt Yolande
Beysen Ward
Bril Louis
Browaeyts Jozef
Ceysens Patricia
Cordeel Marc
De Groot Etienne
De Gucht Karel
De Maght-Aelbrecht Anny

Voorzitter

Demeulenaere Julien
Denys André
Deswaene Roland
Devolder Jacques
Dua Vera
Feytons Freddy
Geysels Jos
Goovaerts Leo
Keulen Marino
Lachaert Patrick
Lauwers Herman
Laverge Jacques
Malcorps Johan
Platteau Stefaan
Ramoudt Didier
Sannen Ludo
Stassen Jos
Van Aperen Arnold
Van Den Heuvel Ria
Van Eyken Christian
Van Lindt Sonja
Van Mechelen Dirk
Vanderpoorten Marleen
Verlinden Mandus
Verwimp-Sillis Cecile

Het tweede amendement van de regering op artikel 19 is aangenomen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het aldus geamendeerde artikel 19.

Zelfde stemming ? (*Instemming*)

Dan is het aldus geamendeerde artikel 19 aangenomen.

Hoofdelijke stemming

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het amendement van de heren Sannen en Van Dijk op artikel 20.

Wordt dit amendement ook ingetrokken, mijnheer Van Dijk ?

De heer Kris Van Dijk : Een even verstandige beslissing, mijnheer de voorzitter.

De voorzitter : Dan is artikel 20 aangenomen, aangezien er geen opmerkingen meer zijn.

De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mijnheer de voorzitter, ik heb vastgesteld dat er in deze openbare zitting een aantal amendementen zijn goedgekeurd, waardoor de tekst zoals hij uit de commissie is gekomen, is gewijzigd. Onze fractie zou graag een tweede lezing krijgen, met name over artikelen 2, 9, 15, 17 en 19.

De voorzitter : Wilt u dat nog even herhalen ? (*Gelach*)

De heer André Denys : Het gaat om artikelen 2, 9, 15, 17 en 19. Wij hebben trouwens vastgesteld dat de minister geen rekening heeft gehouden met de voetnoten in het advies van de Raad van State, en daarom ook vragen we de tweede lezing.

De voorzitter : De heer De Roo heeft het woord.

De heer André Denys : Wenst de heer De Roo te reageren op onze vraag om een tweede lezing ? Normaliter bepaalt het Reglement dat in zo'n geval de bespreking wordt opgeschort gedurende 24 uur, dus ik zou vragen dat u het Reglement voor deze ene keer strikt toepast.

De voorzitter : Ik verdedig het Reglement tot en met. De reactie van de heer De Roo handelt alleen over de tweede lezing. U hoeft er niet voor te vrezen dat er nog amendementen komen. (*Gelach*)

De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, tijdens de vergadering van het Uitgebreid Bureau van het parlement hebben wij een aantal weken geleden een akkoord bereikt over een nieuwe werking van het parlement. Wees gerust, ik zal het hebben over de tweede lezing.

We hebben tijdens de voorbije uren een heel interessant debat meegemaakt. In een democratie heeft iedereen het recht om zijn mening kenbaar te maken, en volgens het reglement heeft men het recht een tweede lezing te vragen.

Ik zou er wel het volgende aan willen toevoegen : om de Raad van State toe te laten een advies te verstrekken en ons toe te laten met dat advies rekening te houden, grijpt het debat vandaag plaats. De amendementen van de minister komen volledig tegemoet aan de opmerkingen die door de Raad van State werden gemaakt. Bovendien wordt het ontwerp door de amendering niet in het gedrang gebracht. Een tweede lezing kan, volgens het Reglement, vóór de eindstemming plaatsgrijpt indien ofwel één of meer artikelen zijn verworpen, ofwel één of meer amendementen zijn aangenomen. Dat laatste is dus gebeurd. De aangenomen amendementen spruiten enkel voort uit de gezamenlijke wil van de minister en de meerderheid om respect op te brengen voor de opmerkingen van de Raad van State. Een modern parlement is op zoek naar een debat met spankracht. We hebben net een interessant debat achter de rug. Een tweede lezing is essentieel bedoeld als reflectie op de gewijzigde tekst. Het zwaartepunt en de kwaliteit van het parlementaire debat zit in het inhoudelijke van de thematiek die vandaag aan de orde is gekomen. Toch is het niet zo dat men door een overbodige tweede lezing de persoonlijke keuze zal kun-

De Roo

nen wijzigen. Laat op dat vlak geen enkele illusie bestaan. Ik weet dat er niet alleen heel wat collega's van de meerderheid, maar ook van de minderheid deze lezing eigenlijk niet wensen te houden. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, we hebben met de heer De Batselier een stemafpraak gemaakt, terwijl we ervan uitgingen dat er geen eindstemming zou zijn. Indien er een eindstemming zou zijn gevolgd, dan zou u begrijpen dat deze afspraak niet in die termen zou gemaakt zijn.

Het advies van de Raad van State werd door de oppositie afgedwongen, en eigenlijk met een zekere kwaadwilligheid beoordeeld. Aanvankelijk wilde men dit niet.

Ik ben ervan overtuigd dat het een correcte handelswijze is vanwege de oppositie, die geen enkele minachting verdient. (*Applaus bij de VLD en de VU*)

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Toen de heer De Gucht de eerste keer het advies heeft gevraagd, gingen er ook sommige stemmen op die zeiden dat de oppositie een procedure-spelletje probeerde te spelen. De uitslag van het advies van de Raad van State toont duidelijk aan dat we inhoudelijk gelijk hadden. Ook bij ons bestaat er twijfel over de voetnoot in het advies op bladzijde 21. Daarin wordt duidelijk vermeld dat er ook nog sprake kan zijn van een discriminatie van instellingen en de onderwijsvorm die niet in de uitzonderingsregel van artikel 17 zijn opgenomen. Voor ons is dat een voldoende reden om de zaak grondig te onderzoeken. Het is op basis daarvan dat we de tweede lezing vraagt.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?

De heer Coens heeft het woord.

De heer Joachim Coens : Mijnheer de voorzitter, de heer Van Dijk zegt letterlijk, ik citeer : ...dat de amendementen nu volledig voldoen aan de opmerkingen van de Raad van State.

De voorzitter : Mijnheer Denys, blijft u bij uw verzoek om een tweede lezing ?

Conform artikel 69, punt 3 wordt een tweede lezing steeds in een volgende vergadering gehouden, na verloop van ten minste één dag. Dan is er nog het voorstel van resolutie van de heren Swinnen, De Meyer, Sannen, Vandenbroeke en mevrouw Vanderpoorten met betrekking tot het uitwerken van een sociaal verantwoorde uitstapregeling in het onderwijs.

Ik stel dan ook voor om het Reglement strikt toe te passen.

De voorzitter : De heer Swinnen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer de voorzitter, aangezien er dan toch een tweede lezing komt, hoop ik dat de minister morgen ten minste de moeite zal doen om te antwoorden op de fundamentele vraag waarom dit decreet noodzakelijk is.

De voorzitter : Mijnheer Sannen, dit kunt u ook onmiddellijk na de vergadering vragen.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden.

We komen morgenavond opnieuw bijeen om 20.45 uur.

Geen bezwaar ? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 20.37 uur.*
